

2017:1

LEGEMIDDELSTATISTIKK

Legemiddelforbruket i Norge
2012–2016

Drug Consumption in Norway
2012–2016

ISSN 1890-9647

Legemiddelforbruket i Norge 2012–2016

Drug Consumption in Norway 2012–2016

Solveig Sakshaug

Hanne Strøm

Christian Berg

Hege Salvesen Blix

Irene Litleskare

Tove Granum

Utgitt av Folkehelseinstituttet / Published by Norwegian Institute of Public Health

Området for Psykisk og fysisk helse

Avdeling for Legemiddelepidemiologi

Mars 2017

Tittel/Title:

Legemiddelstatistikk 2017:1

Legemiddelforbruket i Norge 2012-2016/Drug Consumption in Norway 2012-2016

Forfattere/Authors:

Solveig Sakshaug (redaktør)

Hanne Strøm

Christian Berg

Hege Salvesen Blix

Irene Litleskare

Tove Granum

Bestilling/Order:

Rapporten kan lastes ned som pdf

på Folkehelseinstituttets nettsider: www.fhi.no/

The report is available as pdf format only and can be
downloaded from the www.fhi.no

Layout omslag:

www.fetetyper.no

Kontaktinformasjon/Contact information

Folkehelseinstituttet/Norwegian Institute of Public Health

P.O.Box 4404 Nydalen

N-0403 Oslo

Tel: +47 21 07 70 00

ISSN: 1890-9647

ISBN 978-82-8082-826-2 elektronisk utgave

Sitering/Citation:

Sakshaug, S (red), Legemiddelforbruket i Norge 2012-2016 [Drug Consumption in Norway 2012-2016],
Legemiddelstatistikk 2017:1, Oslo: Folkehelseinstituttet, 2017.

Tidligere utgaver/Previous editions:

- 1977: Legemiddelforbruket i Norge 1974 - 1976
- 1978: Legemiddelforbruket i Norge 1975 - 1977
- 1980: Legemiddelforbruket i Norge 1975 - 1979
- 1981: Legemiddelforbruket i Norge 1980
- 1982: Legemiddelforbruket i Norge 1977 - 1981
- 1984: Legemiddelforbruket i Norge 1979 - 1983
- 1985: Legemiddelforbruket i Norge 1984
- 1986: Legemiddelforbruket i Norge 1981 - 1985
- 1987: Legemiddelforbruket i Norge 1986
- 1988: Legemiddelforbruket i Norge 1987
- 1989: Legemiddelforbruket i Norge 1984 - 1988
- 1990: Legemiddelforbruket i Norge 1989
- 1991: Legemiddelforbruket i Norge 1986 - 1990
- 1992: Legemiddelforbruket i Norge 1991
- 1993: Legemiddelforbruket i Norge 1988 - 1992
- 1994: Legemiddelforbruket i Norge 1989 - 1993
- 1995: Legemiddelforbruket i Norge 1990 - 1994
- 1996: Legemiddelforbruket i Norge 1991 - 1995
- 1997: Legemiddelforbruket i Norge 1992 - 1996
- 1998: Legemiddelforbruket i Norge 1993 - 1997
- 1999: Legemiddelforbruket i Norge 1994 - 1998
- 2000: Legemiddelforbruket i Norge 1995 - 1999
- 2001: Legemiddelforbruket i Norge 1996 - 2000
- 2002: Legemiddelforbruket i Norge 1997 - 2001
- 2003: Legemiddelforbruket i Norge 1998 - 2002
- 2004: Legemiddelforbruket i Norge 1999 - 2003
- 2005: Legemiddelforbruket i Norge 2000 - 2004
- 2006: Legemiddelforbruket i Norge 2001 - 2005
- 2007: Legemiddelforbruket i Norge 2002 - 2006
- 2008: Legemiddelforbruket i Norge 2003 - 2007
- 2009: Legemiddelforbruket i Norge 2004 - 2008
- 2010: Legemiddelforbruket i Norge 2005 - 2009
- 2011: Legemiddelforbruket i Norge 2006 - 2010
- 2012: Legemiddelforbruket i Norge 2007 - 2011
- 2013: Legemiddelforbruket i Norge 2008 - 2012
- 2014: Legemiddelforbruket i Norge 2009 - 2013
- 2015: Legemiddelforbruket i Norge 2010 - 2014
- 2016: Legemiddelforbruket i Norge 2011 - 2015

Forord

Rapporten *Legemiddelforbruket i Norge* har vært utgitt siden 1977. Statistikken er basert på omsetning av legemidler fra grossister.

Dette er den 39. utgaven av rapporten, og den er i det vesentlige bygget opp som tidligere utgaver. Rapporten utgis som en kombinert norsk/engelsk versjon. Hovedkapitlene med statistikk for hver ATC hovedgruppe, er delvis oversatt til engelsk. ATC koder er angitt foran de enkelte legemiddelnavn for å øke forståelsen for utenlandske lesere. Generelle kommentarer til totalomsetningen finnes i innledningskapitlet.

Årets utgave omfatter tallmateriale for perioden 2012-2016 og er basert på data fra alle grossister som selger legemidler i Norge og er inklusive salg av legemidler til dagligvarehandelen. Alle legemiddelgrossister rapporterer månedlig alt salg av legemidler til detaljist (f eks apotek og sykehus/sykehjem, butikk) til Folkehelseinstituttet. Et nasjonalt reseptbasert legemiddelregister (Reseptregisteret) er fra januar 2004 etablert ved Folkehelseinstituttet. Registeret inneholder reseptopplysninger fra alle apotek om utelevering av legemidler til pasienter, forskrivere og institusjoner. Registeret gir mer detaljert kunnskap om legemiddelbruken i befolkningen. Informasjon fra Reseptregisteret er tilgjengelig i en egen rapport som utgis årlig og på nettsiden www.reseptregisteret.no.

En liste over ATC og DDD endringer foretatt 1. januar 2017 finnes på s. 91.

Innledningen gir mer informasjon om den statistiske fremstillingen av legemiddelforbruket. Vi vil presisere at det er viktig for forståelsen av det statistiske materialet at innledningskapitlet leses først.

Rapporten utgis kun i elektronisk format. En pdf fil av rapporten kan nedlastes fra følgende nettsider: www.legemiddelforbruk.no eller www.fhi.no. Henvendelser vedrørende statistikken i rapporten kan sendes som e-post til Imfin@fhi.no.

Oslo, mars 2017

Preface

The report *Drug Consumption in Norway* has been published annually since 1977. The statistics are based on total drug sales from wholesalers.

This is the 39th edition of the report. It is mainly organized according to the previous editions and the report is published as a combined Norwegian/English edition. The main statistical chapters for each ATC group are only partly translated into English. ATC codes are included for all the substances in order to increase the understanding. The first part of the report includes comments to the total drug consumption.

The present edition includes data for the period 2012-2016. The figures are based on sales from all drug wholesalers in Norway and include sales of over the counter medicines which are available in non pharmacy outlets. All wholesalers in Norway report total sales of medicines directly to the Norwegian Institute of Public Health on a monthly basis. A Norwegian Prescription database (NorPD) was from January 2004 established at the Norwegian Institute of Public Health. NorPD includes prescribing information at the individual patient level from all Norwegian pharmacies. NorPD offers more detailed information about the drug use in the population. More information regarding the NorPD is available in a separate annually report and on www.norp.no.

A list of ATC and DDD alterations valid from 1 January 2017 is included on p. 91.

For more information on the statistical presentation of drug consumption, please confer the introduction. In order to fully understand the statistical material in this report we recommend reading the introduction.

This report is available in electronic format only. A pdf file can be downloaded from the website: <http://www.legemiddelforbruk.no/english/> or from www.fhi.no. Requests regarding the statistics can be forwarded by email to Imfin@fhi.no.

Oslo, March 2017

Innhold

Forord	4
Innledning	7
Anatomisk Terapeutisk Kjemisk (ATC) klassifikasjon	7
Måleenheter (Definert døgndose (DDD) og Kroner).....	8
Vurdering og anvendelse av legemiddelstatistikk.....	10
Nordisk statistikk.....	10
Generelle kommentarer til salgsutviklingen	11
Totalomsetningen.....	11
Reseptbelagte legemidler.....	11
Reseptfrie legemidler	11
Legemiddelsalg utenom apotek	12
Omsetning pr legemiddelgruppe	13
Fylkesstatistikk	13
Folkemengde etter alder 2012-2016.....	19
Forkortelser.....	20

Statistikk pr ATC hovedgruppe

A Fordøyelsesorganer og stoffskifte	21
B Blod og bloddannende organer.....	29
C Hjerte og kretsløp.....	33
D Dermatologiske midler	41
G Urogenitalsystem og kjønnshormoner	45
H Hormoner til systemisk bruk, ekskl. kjønnshormoner og insuliner	51
J Antiinfektiva til systemisk bruk	55
L Antineoplastiske og immunmodulerende midler	61
M Muskler og skjelett	67
N Nervesystemet	71
P Antiparasitære midler, insekticider og insektmidler.....	79
R Respirasjonsorganer	81
S Sanseorganer.....	87
V Varia.....	89
Endring av ATC koder og DDD 2017.....	91

Contents

Preface	4
Introduction	7
The Anatomical Therapeutic Chemical (ATC) classification system	7
Units of measurement (Defined Daily Dose (DDD) and Costs)	8
Evaluation and application of drug statistics based on sales figures from wholesalers.....	10
Nordic Statistics	10
General comments to consumption trends	11
Total sales	11
Prescription Only Medicines (POM)	11
Non-prescription medicines (OTC).....	11
Sales of OTC medicines outside pharmacies	12
Turnover per ATC main group.....	13
County statistics	13
Population by age 2012 - 2016.....	19
Abbreviations	20

Statistics for each ATC main group

A Alimentary tract and metabolism.....	21
B Blood and blood forming organs	29
C Cardiovascular system.....	33
D Dermatologicals	41
G Genito urinary system and sex hormones.....	45
H Systemic hormonal preparations, excl. sex hormones and insulins.....	51
J Antiinfectives for systemic use	55
L Antineoplastic and immunomodulating agents.....	61
M Musculo-skeletal system	67
N Nervous system	71
P Antiparasitic products, insecticides and repellents.....	79
R Respiratory system	81
S Sensory organs	87
V Various	89
Alterations in ATC codes and DDDs 2017.....	91

Innledning

Tallene som presenteres i denne rapporten, er basert på salg fra grossister til apotek, sykehus, sykehjem eller dagligvarehandelen. Statistikken omfatter totalt salg av legemidler med markedsføringstillatelse i Norge. Dersom uregistrerte legemidler er inkludert i tallene, vil dette være angitt med fotnote. Vi gjør spesielt oppmerksom på at salgstall oppgitt i kroner kun omfatter legemidler med markedsføringstillatelse.

Alle legemidler som blir solgt fra grossister blir ikke nødvendigvis brukt. Grunnlaget for tallmaterialet må alltid tas med i tolkninger og vurderinger av legemiddelforbruket, og nødvendige reservasjoner må knyttes til konklusjonene.

Statistikken er ordnet etter ATC klassifikasjonssystemet og definert døgndose (DDD) er benyttet som måleenhet i bearbeidelsen av tallmaterialet.

ATC/DDD versjon gjeldende fra januar 2017 er benyttet i rapporten.

Anatomisk Terapeutisk Kjemisk (ATC) klassifikasjon

I ATC systemet inndeles legemidlene i grupper på 5 nivåer. På 1. nivå fordeles legemidlene på 14 anatomiske hovedgrupper. Det neste nivået (2. nivå) er en terapeutisk eller farmakologisk undergruppe. 3. nivå og 4. nivå er terapeutiske, farmakologiske eller kjemiske undergrupper, mens 5. nivå representerer den kjemiske substansen/virkestoffet.

ATC koden

En fullstendig klassifikasjon av spironolakton med ATC koden C03DA01 kan illustrere oppbygningen av ATC systemet:

C	Hjerte og kretsløp (1. nivå, anatomisk hovedgruppe)
C03	Diureтика (2. nivå, terapeutisk undergruppe)
C03D	Kaliumsparende midler (3. nivå, farmakologisk undergruppe)
C03DA	Aldosteronantagonister (4. nivå, farmakologisk undergruppe)
C03DA01	Spironolakton (5. nivå, kjemisk substans)

Alle spironolakton preparater (Aldactone® og Spirix®) gis i dette systemet koden C03DA01.

Ved hjelp av dette klassifikasjonssystemet, kan man lage statistikker over legemiddelforbruk gruppert på 5 ulike nivåer, fra tall som viser totalforbruket av alle preparater klassifisert f.eks. under hovedgruppe C - Hjerte og kretsløp (1. nivå), tall for de ulike undergruppene (2., 3. og 4. nivå) og ned til tall som viser forbruket av det enkelte virkestoff.

ATC kode for hvert enkelt preparat er angitt i apotekenes vareregister og i preparatomtalene (SPC) som er publisert i Felleskatalogen.

Introduction

The figures in the report represent sales from wholesalers to retailers (pharmacies, hospitals, nursing homes and non-pharmacies outlets). The statistics include total sales of medicinal products with marketing authorisation in Norway.

It should be emphasised that sales from wholesalers are not necessarily equal to what is actually consumed. The source of the data should always be considered when interpreting and evaluating drug use and the necessary limitations should be included in the conclusions.

The statistical tables are sorted according to the ATC classification system, and the Defined Daily Dose are used as the unit of measurement.

The ATC/DDD version valid from January 2017 is used in this edition.

The Anatomical Therapeutic Chemical (ATC) classification system

In the ATC system the drug substances are classified into groups at 5 different levels. The drugs are divided into 14 main groups (1st level), then further divided into pharmacological/therapeutic subgroups (2nd level). The 3rd and 4th levels are chemical/pharmacological/therapeutic subgroups and the 5th level is the chemical substance.

The ATC code

A complete classification of spironolactone with the ATC code C03DA01 illustrates the structure of the ATC system:

C	Cardiovascular system (1st level, anatomical main group)
C03	Diuretics (2nd level, therapeutic subgroup).
C03D	Potassium-sparing agents (3rd level, pharmacological subgroup)
C03DA	Aldosterone antagonists (4th level, pharmacological subgroup)
C03DA01	Spironolactone (5th level, chemical substance)

All products containing spironolactone (Aldactone® and Spirix®) are assigned the code C03DA01.

The ATC classification system makes it possible to compile drug statistics on 5 different levels, that is, figures showing total consumption of all products classified in main group C - Cardiovascular system (1st level), figures for the various subgroups (2nd, 3rd and 4th levels), and down to figures showing consumption of each active ingredient.

The ATC code for all pharmaceuticals on the Norwegian market is included in the monographs of the national drug catalogue Felleskatalogen.

WHO Collaborating Centre for Drug Statistics

Methodology

I 1982 opprettet WHO et koordineringssenter ved NMD i Oslo, *WHO Collaborating Centre for Drug Statistics Methodology* med tilknytning til WHOs Europakontor i København. I mai 1996 ble senteret tilknyttet WHOs hovedkontor i Genève for å ivareta den globale utbredelse av ATC/DDD systemet. WHO senterets oppgaver er å klassifisere legemidler i henhold til ATC systemet, fastsette definerte døgndoser for legemidler som har en ATC kode og videreutvikle ATC/DDD. Dette arbeidet utføres i nært samarbeid med en global ekspertgruppe med medlemmer fra 12 ulike land. Fra 2002 har WHO senteret vært lokalisert ved Folkehelseinstituttet.

Måleenheter

Definert døgndose (DDD)

Prisendringer over tid, mellom alternative preparater og mellom land, gjør at statistikker angitt i verdi (kroner) er vanskelig å vurdere. Mengdeangivelser kan gi et bedre grunnlag for faglige vurderinger. Disse vil være uavhengige av prisendringer og endringer i valutakurser. Sammenligninger mellom ulike legemidler som benyttes alternativt på samme indikasjoner, er imidlertid vanligvis ikke mulig ved statistikker basert på mengdeangivelser som antall tabletter, pakninger osv.

Ved å benytte definerte døgndoser (DDD) som måleenhet, får man bedre mulighet til å sammenligne alternative legemidler uavhengig av prisdifferanser. Vurdering av legemiddelforbruket gjennom lengre tidsperioder, nasjonalt og internasjonalt, blir enklere og bedre ved bruk av definerte døgndoser. Måleenheten er definert som *den antatt gjennomsnittlige døgndose brukt ved preparatets hovedindikasjon hos voksne*.

Døgndosene fastsettes på bakgrunn av en vurdering av bruken internasjonalt, selv om de nasjonale terapitradisjonene kan variere fra et land til et annet (f eks bruksområde og doseringsanbefalinger). Den definerte døgndose (DDD), bør derfor betraktes som en teknisk verdi.

Legemidler som benyttes ved forskjellige indikasjoner, kan by på spesielle problemer som det må tas hensyn til ved vurdering av døgndosestatistikk. Som grunnlag for fastsettelse av DDD benyttes dosen ved hovedindikasjonen. For eksempel for antipsykotika (ATC N05A) har man valgt psykosedoser og ikke de lavere dosene som benyttes ved nevroser. Med unntak for spesielle barnepreparater benyttes doseringer for voksne. Oftest vil DDD for ulike administrasjonsformer være like med unntak av der biotilgjengeligheten er svært forskjellig. For preparater der man benytter en støtdose og en vedlikeholdsdoze, vil døgndosen være basert på vedlikeholdsdosene. Hvis mulig, er den definerte døgndosen angitt i mengde aktiv substans. Er det umulig, som f eks ved kombinasjonspreparater og enkelte flytende preparater, angis den definerte døgndose som antall enkeltdoser (antall tabletter, kapsler, milliliter osv.).

DDD representerer ikke nødvendigvis den mest foreskrevne eller brukte dose, noe som må tas i betragtning når tallene vurderes. Det vil derfor ofte være vanskelig å beregne antall brukere ved kun å bruke DDD som måleenhet. Dette gjelder særlig der doseringsanbefalingene varierer mye etter bruksområde.

The WHO Collaborating Centre for Drug Statistics

Methodology

In 1982 the WHO Regional Office for Europe established a coordinating centre at NMD in Oslo; *the WHO Collaborating Centre for Drug Statistics Methodology*. In May 1996 the Centre was attached to the WHO Headquarter in Geneva due to the increasing global use of the ATC/DDD system. The main tasks of the WHO Centre are to classify drugs according to the ATC system, assign Defined Daily Doses and to further develop the ATC/DDD system. This work is performed in close cooperation with a global expert group representing 12 different countries. As from 2002 the Centre has been located at the Norwegian Institute of Public Health.

Units of measurement

The Defined Daily Dose (DDD)

Prices change with time, prices differ between alternative preparations and between countries. Statistics based on currency is hence difficult to assess. Other quantities, independent of price changes and changing exchange rates, may offer a better basis for professional evaluations. But, when using quantities such as number of tablets, number of packages etc., comparisons between different drugs used alternatively on the same indications, will often not be possible.

The use of DDDs as units of measurement offers better possibilities for comparisons between alternative medicinal products, independent of price differences. The evaluation of drug consumption over time, nationally and internationally, is simplified and improved by the use of DDDs. A DDD is defined as *the assumed average maintenance dose per day for a drug used on its main indication in adults*.

The DDDs are determined on the basis of evaluation of *international* use of the substance in question, bearing in mind that national therapy traditions (indications, dosages) often differ greatly. Each DDD should therefore be regarded as a technical measuring unit. Drugs used for more than one indication are a challenge. For antipsychotics the doses used in psychoses and not the lower doses used in the treatment of neuroses, are chosen as the basis for assignment of the DDDs. With the exception of some specific pediatric products, adult dosages are used. The DDD for a substance will often be one and the same, irrespective of the route of administration. Drugs with different bioavailabilities for different routes of administrations may, however, have more than one DDD, each of them linked to a specific dosage form. For products where a booster dose is followed by a smaller maintenance dosage, the maintenance dose will form the basis for the DDD. Whenever possible, the DDD is indicated as the quantity of active substance. When this is impossible, as is the case with combination products and some liquid products, the DDD is given as the number of unit doses (no of tablets, millilitres etc.).

The DDDs are not necessarily the most frequently prescribed or used doses. This must be considered when evaluating the data. Accordingly it will often be difficult to estimate the number of users by using the DDD as the measuring unit.

Salgstallene i denne rapporten er angitt i DDD/1000 innbyggere/døgn og beregnes på følgende måte:

$$\frac{\text{Samlet forbruk i DDD} \times 1000}{365^1) \times \text{antall innbyggere}}$$

Dette tallet vil gi et estimat av andelen av befolkningen i promille som får en bestemt medikamentell behandling. Et estimert salg av et legemiddel på 10 DDD/1000 innbyggere/døgn indikerer at 10 av 1000 personer (dvs. 1 % av befolkningen) daglig kan bruke dette lejemidlet. **Dette estimatet blir imidlertid kun riktig dersom det er samsvar mellom DDD og dosen som faktisk brukes.**

For enkelte legemiddelgrupper som vesentlig brukes i kortere perioder, kan det være hensiktsmessig å presentere salgstallene i antall DDD/innbygger/år. Et estimert salg på 5 DDD/innbygger/år indikerer at hver innbygger kan få en kur på 5 dager i løpet av et år. Hvis standard behandlingen er 7 dager, kan man alternativt estimere antall kurer á 7 dager ved å dividere totalt antall solgte døgndoser med kurvarigheten.

Døgndosene som er benyttet i statistikken for de enkelte legemidlene, er angitt i mengde virkestoff, i parentes bak legemiddelnavnet, for de aller fleste virkestoffene.

For kombinasjonspreparater finnes det en liste over DDD fastsatt for de enkelte produktene på nettsiden www.whocc.no.

Prinsippene for ATC systemet og fastsettelse av DDD er nærmere beskrevet i publikasjonen **Guidelines for ATC classification and DDD assignment 2017**, Oslo 2016.

En liste med alle fastsatte DDD for usammensatte preparater (**ATC Index with DDDs**) kan bestilles fra Folkehelseinstituttet, WHO Collaborating Centre for Drug Statistics Methodology. En søkbar utgave av ATC/DDD indeksen og betillingsskjema er tilgjengelig på senterets nettside www.whocc.no.

Salg i DDD

For noen legemidler er salget for lavt til at tallene er angitt i statistikken. Dette angis som 0,00 eller 0,0.

Kroner

Omsetningen i kroner for perioden 2012-2016 er inkludert i separate tabeller per ATC 3. nivå. Disse tabellene er plassert i tilknytning til hver ATC hovedgruppe og er angitt i apotekenes utsalgspris (AUP) som er beregnet ut fra faktisk fakturert innkjøpspris fra grossist (AIP). Dette innebærer at det til faktisk fakturert innkjøpspris (AIP) til apotek og sykehus, er lagt til normal apotekavans og gebyrer, samt merverdiavgift.

Offentlig prisfastsettelse på reseptfrie legemidler ble opphevet fra 1. januar 1995. Det er derfor ikke mulig å gi et eksakt bilde av utsalgsprisen. Folkehelseinstituttet har ikke oversikt over utsalgsprisene for reseptfrie legemidler i apotek og dagligvarehandelen. Utsalgsprisen (AUP) i kroner for reseptfrie legemidler er estimert ut fra rapporterte innkjøpspriser fra grossist til apotek/dagligvare ved å multiplisere med en faktor på 2,1.

The sales figures are given as the number of DDDs/1000 inhabitants/day, calculated as follows:

$$\frac{\text{Total consumption measured in DDDs} \times 1000}{365^1) \times \text{number of inhabitants}}$$

This figure offers an estimation of what proportion of the population that may receive a certain drug treatment. An estimated drug consumption of 10 DDDs/1000 inhabitants/day corresponds to a daily use of this drug by 1% of the population. **This estimate is, however, only valid if there is good correlation between the DDD and the actual consumed dose.**

For some drug groups mainly used during shorter periods, a presentation of the sales data as the number of DDDs/inhabitant/year may be more convenient. An estimated sale of 5 DDDs/inhabitant/year will indicate that each inhabitant may undergo a treatment of 5 days duration. If the standard treatment lasts 7 days, one may alternatively estimate the number of 7-day courses by dividing the total number of sold DDDs by the course duration. The DDDs used in this book are for most plain products (active ingredients) indicated in adjacent brackets for the respective ATC codes.

List of DDDs for fixed combination products is available on the website www.whocc.no.

The principles of the ATC/DDD system are more thoroughly described in the publication **Guidelines for ATC classification and DDD assignment 2017**, Oslo 2016.

The **ATC Index with DDDs** includes all assigned DDDs for plain products. Both the Guidelines and the ATC/DDD Index can be ordered from the WHO Centre (order form see the website). The Guidelines and ATC/DDD Index are also available from the website of the Centre: www.whocc.no.

Sales in DDD

For some substances the sale is too low to be given in the statistics. This will be indicated as e.g. 0.00 or 0.0.

Costs in Norwegian currency

Estimates of the expenditure in NOK for the period 2012-2016 are included in separate tables for each ATC 3rd level. These tables are included in connection with each ATC main group and the costs are expressed in pharmacy retail price (AUP). The calculation of the pharmacy retail price is based on the invoiced pharmacy purchase price with the addition of the pharmacy margin including fees and VAT.

There is no price regulation of non-prescription medicines in Norway and it is therefore difficult to estimate the OTC sales in terms of pharmacy retail prices. The Norwegian Institute of Public Health has no information of the actual retail prices for OTC medicines. The retail prices (AUP) for OTC medicines are estimated by using the purchase prices multiplied with a factor of 2.1.

¹⁾ 366 dager ved skuddår/ 366 days in leap year

Tallene som gjelder omsetning i kroner må betraktes som estimerte tall og er sannsynligvis minimumstall i forhold til reelle omsetningstall i AUP.

Tall fra Reseptregisteret (www.reseptregisteret.no) vil gi omsetning i faktisk utsalgspris fra apotek for alle legemidler som er forskrevet på resept.

Vurdering og anvendelse av lege-middelstatistikk

Legemiddelstatistikk basert på salgstall fra grossist er et viktig hjelpemiddel til å foreta medisinske og helseøkonomiske vurderinger og evt. foreslå konkrete tiltak. Statistikken kan benyttes til å:

- kartlegge og vurdere forbruket og dermed terapi på ulike nivåer og over tid
- måle effekten av kontrollpolitiske og informative tiltak
- definere behovet for videre undersøkelser av forskrivingsspraksis

Statistikken har imidlertid en del begrensninger som man bør ta hensyn til:

- alle legemidler solgt fra grossister blir ikke nødvendigvis brukt
- salg til primærhelsetjenesten og helseinstitusjoner er ikke adskilt i det statistiske materialet i denne rapporten.

Nordisk statistikk

En egen publikasjon om legemiddelbruk i de nordiske land *Medicines Consumption in the Nordic Countries 2004-2008*, ble utgitt i 2010. Publikasjonen fra NOMESKO kan bestilles fra Nordic Medico-Statistical Committee (Artillerivej 5, DK-2300 København) eller fra deres nettside: www.nowbase.org. Tall for 2015 er inkludert i publikasjonen *Helsestatistik for de nordiske lande 2016* som også er tilgjengelig på samme nettside.

It should be emphasized that the estimated cost given in pharmacy retail prices in this report probably underestimates the actual cost.

Figures from the Norwegian Prescription Database (NorPD) (www.norpd.no) will give the actual cost in pharmacy retail prices of prescription medicines.

Evaluation and application of drug statistics

Drug statistics based in sale from wholesalers are important basis for medical and health economic assessments. The statistics can be used to:

- survey consumption, and hence therapy, on different levels and during time
- measure the effect of legislative changes and informational efforts
- define needs for further investigation of drug therapy traditions

The following limitations should however be kept in mind when using the statistics:

- all medicaments sold from the wholesalers are not necessarily consumed
- sales intended for use in general practice and institutions are not treated separately in this report's statistical material.

Nordic Statistics

A special publication concerning medicines consumption, *Medicines Consumption in the Nordic Countries 2004-2008*, was published in 2010. The publications can be ordered from the Nordic Medico-Statistical Committee (Artillerivej 5, DK-2300 Copenhagen, Denmark), or from the website: www.nowbase.org. Figures for 2015 are published in the *Health statistics in the Nordic countries 2016*, also available from the website.

Generelle kommentarer til salgsutviklingen

Totalomsetning

Totalt salg av legemidler med markedsføringstillatelse i Norge beløp seg til 17,4 milliarder kroner (AIP) i 2016, hvorav 957 millioner var veterinære legemidler. Estimert utsalgspolis (AUP) tilsvarer en total omsetning på 26 milliarder i 2016. Omsetningen av humane legemidler økte med 8,8 % i 2016, og denne økningen er omtrent på samme nivå som i 2015 (Figur 1). Omsetningen fordelt på ATC hovedgrupper er vist i tabell 1 side 15.

Salg i kroner (AIP) fordelt på de ulike reseptkategoriene er vist i tabell 2. Salg av reseptfrie legemidler i kroner (AIP) har vært konstant over tid på rundt 8 % av totalt salg av legemidler til humant bruk.

AUP omsetningen som presenteres i denne rapporten, er basert på faktisk fakturert AIP med påslag av apotekavans, gebyrer og merverdiavgift (dvs. samme prisformel som Statens legemiddelverk bruker ved beregning av maksimal AUP). Dette kan gi noe avvik spesielt innenfor grupper der det foreligger særskilte innkjøpsavtaler til blant annet sykehus (LIS avtalen) og for legemidler som blir innkjøpt til en lavere pris enn godkjent maks AIP (Statens lege-middelverk). Den reelle utsalgspisen kan derfor være høyere enn den som blir beregnet ut fra faktiske innkjøpspriser. For legemidler som uteslutter etter resept, kan faktisk omsetning fra apotek hentes ut fra Reseptregisteret (www.reseptregisteret.no).

For å redusere de offentlige kostnadene til legemidler som refunderes via "blåreseptordningen", har myndighetene innført en rekke prisregulerende tiltak. Indeks-prissystemet ble innført i 2003 og i 2005 ble dette erstattet av trinnprismodellen som innebærer en trinnvis prisreduksjon når legemidlene patenttid har utløpt. Myndighetene har i tillegg innført foretrukne legemidler i noen legemiddelgrupper for ytterligere å redusere kostnadene. Disse endringene har medført at kostnadsveksten har vært relativt lav i perioden 2010-2013 (tabell 3, figur 1), mens det fra 2014 har vært en større kostnadsvekst enn de foregående 4 årene. Kostnadsveksten de siste tre årene skyldes økt bruk av spesielt kostbare legemidler for behandling av sykdommer som for eksempel hepatitt C virus infeksjoner, kreft, multipel sklerose og andre legemidler mot sjeldne sykdommer.

Gruppen *Antineoplastiske og immunmodulerende legemidler* (ATC gruppe L) er fortsatt den største gruppen og utgjorde 25 % av omsetningen i kroner i 2016 (tabell 1, s. 14). I denne gruppen var kostnadsveksten på 11 % i 2016.

Totalt salg, målt i antall definerte døgndoser (DDD), økte med 3 % i 2016. Volum av legemiddelforbruk målt i DDD har vært relativt stabilt de siste 10 år (se figur 1).

Reseptbelagte legemidler

Reseptbelagte legemidler utgjorde 87 % av omsetningen i doser (DDD) og 92 % av kroneomsetningen (AIP) i 2016. Denne andelen har holdt seg relativt konstant over lang tid.

General comments to consumption trends

Total sales

In 2016 the total sales of medicinal products with marketing authorisation in Norway totalled 17.4 billion NOK (pharmacy purchase price, incl. 957 million for veterinary medicines). The estimated retail costs (AUP) was around 26 billion NOK in 2016. The sale of medicines for human use increased by 8.8% in 2016 and this increase was similar to the increase in 2015 (Figure 1). The sales according to ATC main groups are given in table 1 page 15.

Sales in NOK (AIP) according to the various prescription groups are shown in Table 2. Non-prescription (OTC) medicines have represented a stable share of total cost (AIP) of around 8% over time.

The calculation of sales in pharmacy retail price is based on the invoiced pharmacy purchase price added the pharmacy margin, fees and VAT (i.e. using the Norwegian Medicines Agency price formula in calculation of the approved maximum retail price). The estimated costs presented in this book may therefore deviate from real costs especially in groups where special purchase agreements exist e.g. for hospitals or pharmacies where the purchase prices are lower than the approved maximum purchase prices. In these cases, the real pharmacy retail costs may be higher than the estimated pharmacy retail costs (AUP) presented in this book. For prescription medicines, the real costs can be retrieved from the NorPD (www.norpdo.no).

In order to reduce reimbursement costs, changes in price regulations have been introduced in Norway. The "index price" system was introduced in 2003 and this was replaced by the graded price model in 2005. The graded price model is a stepwise price reduction when generic alternatives are marketed. In addition "preferred drugs" have been introduced in some drug groups in different periods in order to reduce costs. All these regulations have limited the cost increase in the period 2010-2013 (see table 3 and figure 1), while the increase has been higher from 2014. The cost increase in the latest years is due to the approval of new very expensive medicines (e.g. HCV, cancer, multiple sclerosis and some orphan medicines).

ATC group L – Antineoplastic and immunomodulating agents continues to be the largest group in terms of costs and accounted for 25 per cent of the total cost in 2016 (table 1, p. 14). The cost increase in this group was 11% in 2016.

The sales volume measured in number of DDDs increased by 3% in 2016. Sale in DDDs has been relatively constant the latest 10 year period (see figure 1).

Prescription Only Medicines (POM)

The 2016 POM turnover amounted to 87% of total number of DDDs and 92% of sales in terms of cost (AIP). These fractions have remained relatively constant over time.

Reseptfrie legemidler

Salg av reseptfrie legemidler målt i DDD var uforandret i 2016 i forhold til 2015. Reseptfrie legemidler utgjorde 13 % av totalt antall solgte doser mens de i kroner (AIP) utgjorde rundt 8 %, og disse andelene har holdt seg konstant over tid.

Totalt ble det omsatt reseptfrie legemidler til humant bruk for vel 1,3 milliard kroner (pris til apotek/dagligvare (AIP)) i 2016 (tabell 2) og dette tilsvarer en økning på rundt 8 % i forhold til 2015.

Det er ingen prisgodkjennung for reseptfrie legemidler, og basert på grossistenes rapportering er det derfor ikke mulig å si noe om kostnadsutviklingen fra detaljist. For beregning av AUP for reseptfrie legemidler, se side 9.

Legemiddelsalg utenom apotek

Nikotinholdige legemidler til røykeavvenning ble tillatt solgt utenom apotek fra januar 2003. Fra november 2003 ble salg av legemidler utenom apotek utvidet med en rekke andre reseptfrie legemidler i henhold til en liste utarbeidet av Statens legemiddelverk. Utvalget som kan selges utenom apotek har blitt endret over tid, men dagligvarekjedene selger i hovedsak legemidlene med størst omsetning.

Tabell 4, s. 17 gir en oversikt over de mest solgte legemidlene utenom apotek i perioden 2012-2016 og viser totalt reseptfritt salg (tabell 4a) samt andel i dagligvare av totalt salg (tabell 4b).

Totalt salg målt i doser av de mest solgte reseptfrie legemidler, som også selges i dagligvare, økte med rundt 6 % i 2016. Andelen av DDD solgt i dagligvarehandelen var nesten uforandret i 2016 i forhold til 2015 (tabell 4b).

Utviklingstrekk 2012-2016

Smertestillende midler

Salget av reseptfrie pakninger av paracetamol målt i DDD, økte med 1,7 % i 2016 mens andelen solgt i dagligvare var på 55 % (tabell 4). Tallene tilsvarer at hver innbygger i snitt kjøpte 36 tabletter uten resept.

Totalt salg av paracetamol (reseptpliktige og reseptfrie pakninger) økte med 6 % i 2016. Figur 2 viser utviklingen i salg av paracetamol i perioden 2003-2016. Reseptfrie pakninger utgjorde en andel på 39 % av totalt salg av paracetamol i 2016 og denne andelen har gått ned over tid.

Salg av reseptfrie pakninger av ibuprofen i DDD økte med 1 % i 2016, mens totalt salg av ibuprofen var stabilt. Reseptfrie pakninger av ibuprofen utgjorde en andel på 55 % i 2016 og denne andelen har vært konstant over tid.

Legemidler mot nesetetthet ved forkjølelse

Salg i DDD av nesesprayer (oksymetazolin og xylometazolin) økte med 8 % i 2016 i forhold til 2015. For de mest vanlige nesesprayene som inneholder xylometazolin, har andelen i dagligvare økt gradvis, og i 2016 ble 68 % solgt i dagligvare. For kombinasjon av xylometazolin og ipratropiumbromid (R01AB06) gikk andelen solgt i dagligvare noe ned i 2016 i forhold til 2015 (tabell 4b)

Non-prescription medicines (OTC)

The sales measured in DDDs for OTC medicines were unchanged in 2016 compared to 2015. OTC medicines accounted for 13% of total sales measured in DDDs and about 8% of total costs (AIP). These proportions have remained unchanged over time.

In 2016 the total sales of OTC medicines for human use increased by around 8% and amounted to around 1.3 billion NOK (AIP). See table 2.

Since there is no price regulation for OTC medicines, it is difficult to measure the actual cost in pharmacy retail prices (AUP) based on sales from wholesalers. For estimation of AUP for OTC medicines see page 9.

Sales of OTC medicines outside pharmacies

Retail sale for some nicotine replacement medicines was allowed outside pharmacies from January 2003. From November 2003 this regulation was extended to include a selection of other OTC medicines according to a list issued by the Norwegian Medicines Agency. The list of medicines allowed for sale in non-pharmacy outlets has been extended over time. However, the non-pharmacy outlets still sell only a limited number of top selling OTC drugs.

Table 4, p. 17, shows the sales of OTC medicines and the proportion of sales in non-pharmacy outlets in 2012-2016. An overview of the top selling medicines available also in non-pharmacy outlets is given in the table.

The sale in number of DDDs of the top selling drugs in non-pharmacy outlets increased by 6% in 2016. The share of sale in non-pharmacy outlets was almost unchanged from 2015 to 2016 (table 4b).

Trends 2012-2016

Analgesics

Sales of OTC paracetamol measured in DDD, increased by 1.7% in 2016 while the share sold in non-pharmacy outlets was at 55% (Table 4). The overall OTC sales of paracetamol correspond to an amount of 36 tablets per inhabitant.

Total sales of paracetamol (prescription and OTC) increased by 6% in 2016. Figure 2 shows the trend in total sales of paracetamol in the period 2003-2016. OTC packages accounted for a share of 39% of total sales of paracetamol in 2016 and this proportion has declined over time.

Total number of DDDs for OTC formulations of ibuprofen increased by 1% in 2016 while the total sales of ibuprofen remained unchanged. In 2016 the fraction of OTC sales of ibuprofen in terms of DDDs was 55% the total sale.

Nasal decongestants

The sales in DDDs of oxymetazoline and xylometazoline increased by 8% in 2016. The share in non-pharmacy outlets have gradually increased and in 2016 the share was 68% for xylometazoline. The proportion of sale in non-pharmacy outlets of the combination product of xylometazoline and ipratropiumbromid (R01AB06) decreased slightly in 2016 compared to 2015 (table 4b).

Legemidler med nikotin til røykeavvenning
Salg målt i DDD av røykeavvenningsmidler som inneholder nikotin økte med 6 % i 2016. Andelen solgt i dagligvare har økt gradvis, og i 2016 var andelen på 47 %.

Allergimidler
Salg av reseptfrie pakninger med cetirizin målt i DDD økte med 11 % i 2016, mens andel solgt i dagligvarehandelen gikk noe ned i 2016 i forhold til 2015 (tabell 4).

Nødprevensjon
Totalt ble det solgt 128 800 doser nødprevensjon i 2016 hvorav 9 100 (7 %) ble solgt i dagligvare. Totalt antall doser av nødprevensjon ble redusert med 9 % i 2016. I dagligvare selges nå bare EllaOne® (ulipristal) mens i apotek selges både Norlevo® (levonorgestrel) og EllaOne®. EllaOne® utgjorde nær 80 prosent av totalt antall doser nødprevensjon i 2016.

Andre legemidler
Utvælget av legemidler som tas inn av dagligvarekjedene endrer seg lite selv om Statens legemiddelverk utvider listen over hva som tillates. Legemidlene inkludert i tabell 4 utgjorde 97 % av legemiddelomsetningen i dagligvarehandelen i 2016.

Omsetning pr legemiddelgruppe
Tabell 1 (s. 15) gir en oversikt over salg i 2016 per legemiddelgruppe i millioner doser (DDD) og i millioner kroner (AIP).

ATC gruppe L - *Antineoplastiske og immunmodulerende midler* utgjorde 25 % av totalomsetningen av humane legemidler i 2016 og er den gruppen som har størst omsetning i kroner. Økningen i kroner var på 11 %. ATC gruppe L omfatter flere kostbare legemidler til behandling av kreft og biologiske legemidler (ATC gruppe L04) til behandling av for eksempel leddgikt og multippel sklerose. Introduksjon av «biosimilars» av for eksempel ifliximab i 2015 har gjort at kostnadene har blitt redusert for enkelte legemidler.

Størst kostnadsvekst målt i prosent ses innenfor ATC gruppe A *Fordøyelsesorganer og stoffskifte* og B *Bloed og bloddannende organer* (tabell 1). Økt bruk av nye legemidler til behandling av diabetes type 2 og nye kostbare legemidler til behandling av sjeldne metabolske sykdommer har bidratt til veksten i gruppe A, mens i ATC gruppe B er det i hovedsak økt bruk av de nye antitrombotiske midlene (DOAK) som har bidratt til veksten.

ATC gruppe C - *Hjerte og kretsløp* er den største legemiddelgruppen målt i DDD (tabell 1). Forebygging av hjertekarsydom er viktig. Behandling av for eksempel høyt blodtrykk og høyt kolesterol reduserer risikoen for hjerteinfarkt og hjerneslag. I 2016 var den prosentvise økningen i ATC gruppe C i antall DDD på 2,1 % mens kostnadsveksten var på 10 %. Kostnadsveksten har i flere år gått ned for mange av legemidlene som brukes ved behandling av blant annet høyt blodtrykk (f eks ATC C08 og C09). Dette skyldes reduserte priser som følge av trinnpriskutt og økt generisk konkurranse. Salg av kolesterolsenkende legemidler målt i DDD økte med 4 % i 2016. Både bruken av statiner og kombinasjonspreparater av to ulike typer legemidler (statin og ezetimib) har økt (se figur side 39).

Nicotine replacement products
The sale measures in DDDs of nicotine replacement products increased by 6% in 2016. The non-pharmacy share has gradually increased and the share was 47% in 2016.

Antihistamines
Sales in DDDs of OTC packages of cetirizine increased by 11% in 2016. The share sold in non-pharmacy outlets decreased slightly in 2016 compared to 2015 (table 4).

Emergency contraceptives
128 800 doses in total were sold in 2016 of emergency contraceptives, sale in non-pharmacy outlets was 9 100 doses (7%). Total sale of emergency contraceptives decreased by 9% in 2016. EllaOne® (ulipristal) is now the only available product outside pharmacies. Norlevo® (levonorgestrel) is still available in pharmacies. Overall EllaOne® accounted for 80% of total number of DDDs of emergency contraceptives in 2016.

Other medicines
The number of medicines available in non-pharmacy outlets has been rather stable even though the list of what is permitted to be sold has been changed. The medicines included in table 4 accounted 97% of total sales in non-pharmacy outlets in 2016.

Turnover per ATC main group
The 2016 sales per ATC main group measured in million DDDs and in million NOK, pharmacy purchase price (AIP) are given in table 1 (p. 15).

ATC group L - *Antineoplastic and immunomodulating agents* accounted for 25% of total cost in 2016 and is the largest group in terms of cost. Introduction of high cost medicines for use in cancer treatment and increased sales of biological medicines (ATC group L04) for the treatment of e.g. rheumatoid arthritis has contributed to the increased cost.

The largest increase in cost in 2016 was in ATC group A- *Alimentary tract and metabolism* and in B *Blood and blood forming organs* (table 1). Increased use of new diabetes type 2 medicines as well as use of expensive orphan medicines has contributed to the increased cost in ATC group A. In ATC group B, the increased cost is mainly due to the increased use of the new antithrombotic agents (DOAC).

ATC group C - *Cardiovascular system* is the largest group in term of sales in DDDs (table 1). Reducing the risk of cardiovascular diseases is important. Treatment of hypertension and hypercholesterolemia reduces the risk of ischemic heart diseases. In 2016, the increase in number of DDDs in ATC group C was 2.1%, while cost increase was 10 %. There has been a modest cost increase for cardiovascular medicines due to the introduction of pricing/reimbursement regulations. The sales of cholesterol reducing agents in DDDs increased by 4% in 2016. The used of statins increased as well as the use of fixed combinations of statins and ezetimibe (see figure page 39).

Økt salg av legemidler til behandling av pulmonal arteriell hypertensjon har blant annet bidratt til kostnadsveksten i ATC gruppe C.

Reduksjon i salg av antibakterielle midler til systemisk bruk (J01)¹

I ATC gruppe J *Antiinfektiva til systemisk bruk* var det en reduksjon på 2 % i antall doser (DDD) solgt i 2016 i forhold til 2015. Dette skyldes at salget av antibakterielle midler til systemisk bruk (J01) har gått ned og dette er en positiv utvikling. Salget i ATC gruppe J01 ble redusert fra 18,8 i 2015 til 18,1 DDD/1000innbyggere/døgn i 2016 (Figur 3) og dette utgjør en reduksjon på 3,5 %. Dersom vi utelater salget av metenamin (urinveisantiseptikum – J01XX05) er reduksjonen på vel 5 %. Den nasjonale handlingsplanen mot antibiotikaresistens i helse-tjenesten har som mål å redusere antibiotikabruken med 30 % fra 2012 til utgangen av 2020. Det har vært en jevn nedgang i perioden 2013-2016 (figur 3). Målt i DDD har salget av antibiotika blitt redusert med 13,5 % (inkl. metenamin) fra 2012-2016. Salget av de ulike grupper av antibakterielle midler i J01 i figur 3, viser en nedgang i hele perioden. Fenoksymetylpenicillin (J01CE02) er det antibiotikumet som utgjør den høyeste andelen av salget (se side 56). Andelen i 2016 var 24 % og denne har vært relativt konstant de siste 5 år. Fenoksymetylpenicillin er et smalspektrum middel og er foretrukket med hensyn på antibiotikaresistens. Dersom nedgangen i salget av antibakterielle midler fortsetter i samme takt de neste årene, er man godt på vei mot å nå målet i handlingsplanen.

Veterinære legemidler

Salg i ATC gruppe Q - *Veterinære legemidler* gikk ned med 12 % i 2016. Gruppen veterinære legemidler omfatter vaksiner og de fleste legemidler som brukes i fiskeoppdrett. Nedgangen i salg skyldes redusert salg av legemidler til fiskeoppdrett.

New therapies for treatment of pulmonary arterial hypertension has contributed to the increased cost in ATC group C.

Reduction in sales of antibacterial agents for systemic use (J01)¹

In ATC group J *Antiinfectives for systemic use*, there was a 2% reduction in sales given in doses (DDD) in 2016 compared to 2015. This reduction is due to a decline in sales of antibiotics for systemic use (J01) and this is a positive development. The sales in ATC group J01 decreased from 18.8 in 2015 to 18.1 DDD /1000 inhabitants/day in 2016 (Figure 3), which is reduction of 3.5%. When excluding the sale of methenamine (urinary antiseptic - J01XX05) the reduction is around 5%. The national Action plan against antibiotic resistance in health care aims to reduce the use of antibiotics by 30% from 2012 to the end of 2020. There has been a steady decline in the period 2013 to 2016 (figure 3). Measured in DDD the reduction in sale of antibiotics (incl. methenamine) was 13.5% from 2012 to 2016. Sales of the various subgroups of antibiotics in J01 (see figure 3) have been reduced during this period. Phenoxy-methyl-penicillin (J01CE02) is the antibiotic accounting for the highest share of the total sales of antibiotics (see page 56). The share in 2016 was 24% and has remained relatively constant over the latest 5 years. Phenoxy-methyl-penicillin is a narrow spectrum agent and the preferred choice with respect to antibiotic resistance. If the decline in sales of antibiotics continues also in the next years, the goal of the action plan would be reached.

Veterinary medicines

Sales in ATC group Q - *Veterinary medicines* decreased by 12% in 2016. This group includes vaccines and most agents used in fish farming. The decrease is mainly due to decreased sales of medicines used in fish farming.

¹ For en detaljert oversikt over salget i J01, se side 55-57/ See page 55-57 for further details.

Tabell 1. Salg av legemidler med markedsføringstillatelse pr ATC hovedgruppe i 2016 og endringer i forhold til 2015. Salg i kroner i pris fra grossist (AIP)

Table 1. Sales of drugs per ATC main group in 2016 and changes from 2015. Sales in NOK in pharmacy purchase price (AIP)

ATC hovedgruppe ATC main group	Salg i mill DDD Sales in mill DDD	Endring i mill DDD Change in mill DDDs	% endring i DDD % change in DDDs	Salg i mill kr (AIP) Sales in mill NOK (AIP)	Endring i mill kr (AIP) Change in mill NOK (AIP)	% endring i kr (AIP) % change in NOK (AIP)	% andel av totale kostnader (ekskl ATC Q) % share of total cost human medicines
L - Antineoplastic and immunomod. ¹⁾	38	2	4,6	4 177	404	10,7	25,4
N - Nervous system	434	7	1,7	2 436	84	3,6	14,8
A - Alimentary tract and metabolism	516	21	4,3	1 656	245	17,4	10,1
J - Antiinfectives for systemic use	38	-1	-1,9	1 648	54	3,4	10,0
B - Blood and blood forming organs	236	7	2,8	1 500	214	16,6	9,1
R - Respiratory system	386	15	4,0	1 351	117	9,5	8,2
C - Cardiovascular system	792	16	2,1	1 014	92	10,0	6,2
G - Genito urinary system	220	13	6,5	786	60	8,3	4,8
M - Musculo-skeletal system	117	1	1,0	526	63	13,6	3,2
H - Systemic hormonal preparations	89	3	3,6	393	17	4,4	2,4
S - Sensory organs ²⁾	36	0,2	0,6	385	29	8,2	2,3
D - Dermatologicals ³⁾				320	36	12,6	1,9
V - Various ³⁾				213	22	11,4	1,3
P - Antiparasitic products, etc. ³⁾				25	-1	-3,9	0,2
Sum human medicines	2 911	86	3,0	16 429	1 435	9,6	100
Q - Veterinary medicines ³⁾				957	-133	-12,2	
Total	2 911	86	3,0	17 386	1 302	8,1	

Tabell 2. Salg i millioner kr (AIP) fordelt på reseptkategori, 2012-2016. Omfatter legemidler med markedsføringstillatelse (ekskl veterinære legemidler)

Table 2. Sales in million NOK (AIP) of medicinal products according to prescription status, 2012 – 2016 (excl veterinary medicines).

År Year	Narcotics (A)	Addictive medicines (B)	Prescription only medicines (C)	Over the counter medicines (F)	Total sales
2012	380	222	10 723	1 049	12 373
2013	367	215	11 005	1 095	12 682
2014	376	216	12 068	1 152	13 811
2015	385	222	13 149	1 238	14 994
2016	452	237	14 405	1 334	16 429

¹⁾ DDDs are only assigned for some medicinal products.

²⁾ DDDs are only assigned for antiglaucoma preparations.

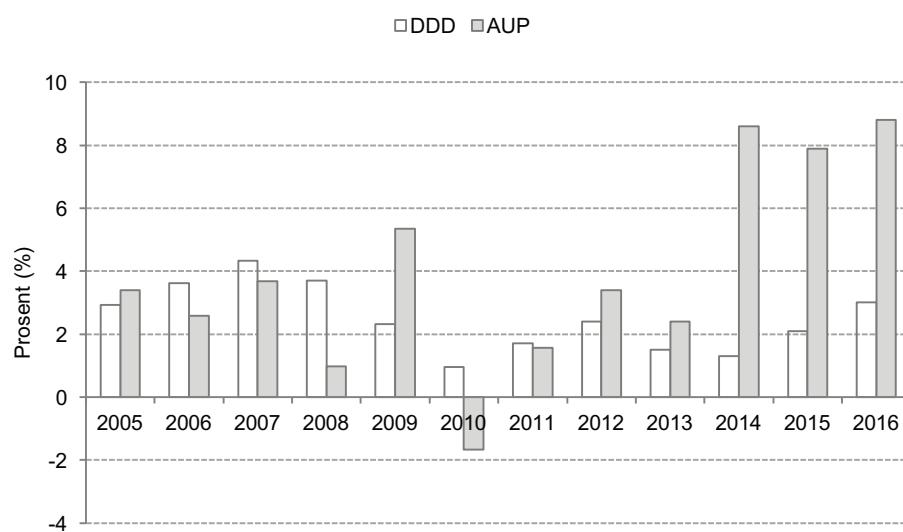
³⁾ DDDs are not assigned for veterinary medicines (ATC Q) and only for some drugs in ATC group D, P and V.

Tabell 3. Salg i milliarder kr (AUP) av legemidler med markedsføringstillatelse, 2003-2016 (ekskl veterinære legemidler)
Table 3. Sales in billion NOK (AUP) of medicinal products 2003 – 2016 (excl veterinary medicines)

År Year	Milliarder kr Billion NOK
2003	14,5
2004	15,6
2005	16,1
2006	16,5
2007	17,1
2008	17,3
2009	18,2
2010	17,9
2011	18,2
2012	18,8
2013	19,3
2014	20,9
2015	22,6
2016	24,5

Figur 1. Prosentvis årlig endring i totalt salg ekskl veterinære legemidler målt i kr (AUP) og DDD 2005 - 2016

Figure 1. Per cent annual change in total sales excl veterinary medicines measured in NOK (AUP) and DDDs 2005 – 2016

Tabell 4. De mest solgte reseptfrie legemidler som selges både i dagligvare og apotek, 2012 - 2016

Table 4. Sales of the top selling OTC medicines available both in non-pharmacy outlets and in pharmacies, 2012 – 2016

a) Total OTC sale given in DDD/1000 inhabitants/day

ATC og virkestoff Active ingredient	Bruksområde Indication	Total OTC sales in DDD/1000 inhabitants/day				
		2012	2013	2014	2015	2016
M01AE01 ibuprofen ¹⁾	Smerter	10,5	9,8	9,3	9,3	9,2
N02BE01 paracetamol ¹⁾	Smerter	16,0	15,5	14,9	14,9	15,0
N07BA01 nikotin	Røykeavvenning	5,6	6,2	6,5	7,0	7,3
R01AA05 ²⁾ R01AA07 R01AB06	Nesetetthet	32,2	32,0	32,1	33,5	35,8
R06AE07 cetirizin	Allergimedisin	5,5	5,3	5,9	5,0	5,5

b) Proportion (%) of OTC sale in DDDs sold in non-pharmacy outlets

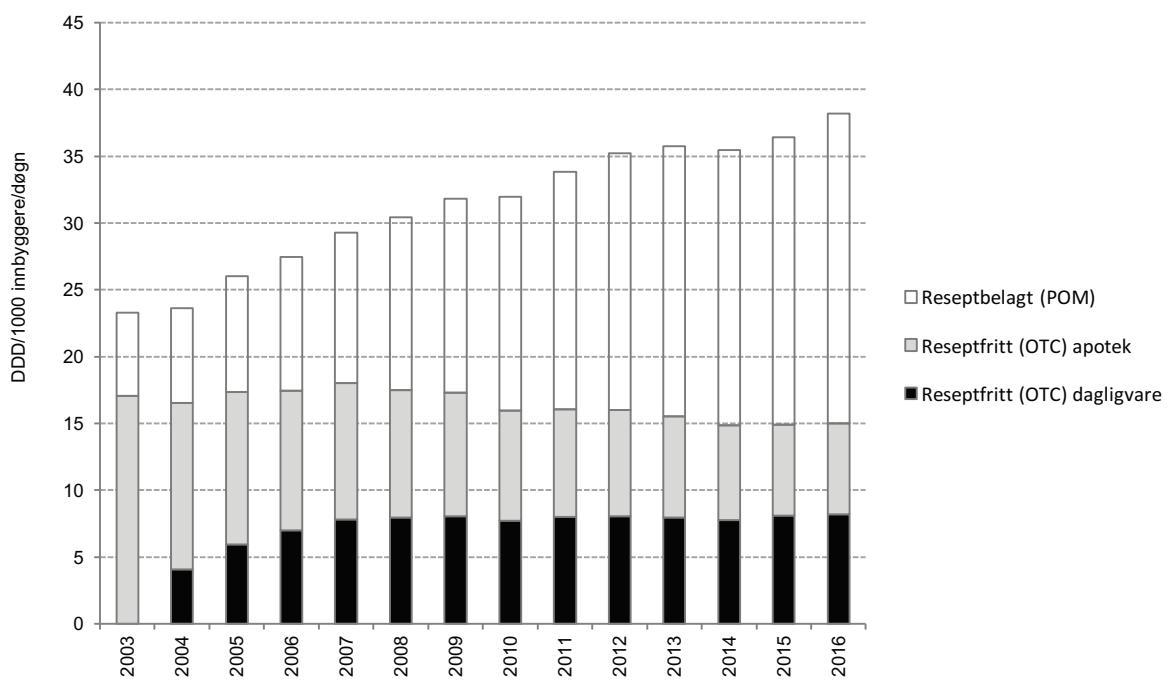
ATC og virkestoff Active ingredient	% in non-pharmacy outlets				
	2012	2013	2014	2015	2016
M01AE01 ibuprofen ¹⁾	39 %	38 %	38 %	40 %	39 %
N02BE01 paracetamol ¹⁾	50 %	51 %	52 %	54 %	55 %
N07BA01 nikotin	35 %	39 %	44 %	47 %	47 %
R01AA07 Xylometazolin	62 %	63 %	65 %	67 %	68 %
R01AB06 Xylometazolin/ipratropiumbromid	-	20 %	30 %	35 %	32 %
R06AE07 cetirizin	19 %	23 %	23 %	26 %	23 %

1) Reseptpliktige pakninger er ikke inkludert. Totalt salg, se tabell side 68 (ibuprofen) og side 72 (paracetamol).
Excluding sales of prescription only packages. Total sales see tables on page 68 (ibuprofen) and page 72 (paracetamol).

2) Omfatter oxymetazolin og xylometazolin (inklusive kombinasjoner med ipratropium), salg over virkestoff se side 82.

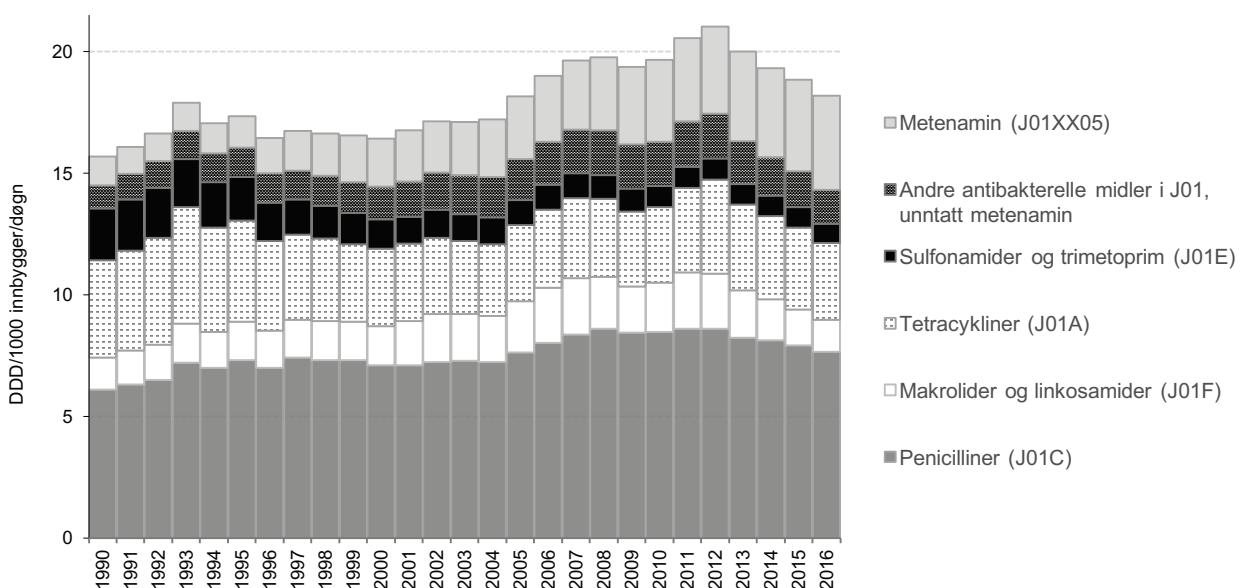
Figur 2. Totalt salg angitt i DDD/1000 innbyggere/døgn av paracetamol fordelt på reseptbelagte og reseptfrie pakninger fordelt på apotek og dagligvare 2003-2016

Figure 2. Total sales in DDD/1000 inhabitants/day paracetamol (OTC and POM packages) in pharmacies and non-pharmacy outlets 2003-2016

Figur 3 Salg av antibakterielle midler til systemisk bruk (J01) 1990-2016

Figure 3. Sales of antibiotics for systemic use (J01) 1990-2016

Folkemengde etter alder 2012 – 2016 pr 1. januar

Population by age 2012 - 2016 by 1 January

	Total	0-5 år	6-12 år	13-15 år	16-19 år	20-44 år	45-66 år	67-79 år	≥80 år
2012									
Antall	4 985 870	372 438	424 921	191 488	259 718	1 703 611	1 379 093	433 018	221 583
Prosent	100	7,5	8,5	3,8	5,2	34,2	27,7	8,7	4,4
2013									
Antall	5 051 275	375 014	426 509	190 264	261 666	1 728 068	1 396 542	451 627	221 585
Prosent	100	7,4	8,4	3,8	5,2	34,2	27,6	8,9	4,4
2014									
Antall	5 109 056	375 744	428 077	190 040	262 789	1 744 961	1 408 723	477 962	220 760
Prosent	100	7,4	8,4	3,7	5,1	34,2	27,6	9,4	4,3
2015									
Antall	5 165 802	373 954	433 578	188 886	262 481	1 759 513	1 424 649	502 304	220 437
Prosent	100	7,2	8,4	3,7	5,1	34,1	27,6	9,7	4,3
2016									
Kvinner	2 625 111	189 879	226 268	95 171	135 392	909 751	734 053	252 563	82 034
Menn	2 588 874	180 242	215 570	91 113	127 144	859 273	705 433	272 108	137 991
Totalt antall	5 213 985	370 121	441 838	186 284	262 536	1 769 024	1 439 486	524 671	220 025
Prosent	100	7,1	8,5	3,6	5,0	33,9	27,6	10,1	4,2

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Forkortelser

AIP	Apotekenes innkjøpspris
ATC	Anatomisk Terapeutisk Kjemisk Klassifikasjon
AUP	Apotekenes utsalgspris (estimert)
DDD	Definert DøgnDose
DOAK	Direkte virkende perorale antikoagulasjonsmidler
ED	Enkeltdose
EphMRA	European Pharmaceutical Market Research Association
MU	Million enheter
N (adm.form)	Nasalt
NorPD	Reseptbasert legemiddelregister (Reseptregisteret)
O (adm.form)	Oralt
P (adm.form)	Parenteralt
PDD	Foreskrevet døgn dose
R (adm.form)	Rektalt
SL (adm.form)	Sublingualt
TD (adm.form)	Transdermalt
TU	Tusen enheter
U	Enheter
V (adm.form)	Vaginalt

Abbreviations

AIP	Pharmacy purchase price
ATC	Anatomical Therapeutic Chemical Classification
AUP	Pharmacy retail price (estimated)
DDD	Defined Daily Dose
DOAC	Direct Acting Oral Anticoagulants
ED	Unit dose
EphMRA	European Pharmaceutical Market Research Association
MU	Million units
N (adm.form)	Nasal
NorPD	Norwegian Prescription Database
O (adm.form)	Oral
OTC	"Over the counter", non prescription drugs
P (adm.form)	Parenteral
PDD	Prescribed daily dose
POM	Prescription only medicines
R (adm.form)	Rectal
SL (adm.form)	Sublingual
TD (adm.form)	Transdermal
TU	Thousand units
U	Units
UD	Unit dose
V (adm.form)	Vaginal

Fordøyelsesorganer og stoffskifte

Alimentary tract and metabolism

- A01 Munn- og tannmidler (utelatt)
Stomatological preparations (not included)
- A02 Midler mot syrerelaterte lidelser
Drugs for acid related disorders
- A03 Midler mot funksjonelle gastrointestinale lidelser
Drugs for functional gastrointestinal disorders
- A04 Antiemetika
Antiemetics and antinauseants
- A05 Galle- og leverterapi
Bile and liver therapy
- A06 Midler mot forstoppelse
Drugs for constipation
- A07 Antidiarroika, tarmantiseptika og antiinflammatoriske midler
Antidiarrheals, intestinal antiinflammatory/antiinfective agents
- A08 Midler mot fedme, ekskl. diettpreparater
Antibesity preparations, excl. diet products
- A09 Digestiva, inkl. enzymer
Digestives, incl. Enzymes
- A10 Midler til diabetesbehandling
Drugs used in diabetes
- A11 Vitaminer (utelatt)
Vitamins (not included)
- A12 Mineraltilskudd
Mineral supplements
- A16 Andre fordøyelses- og stoffskiftepreparater
Other alimentary tract and metabolism products

ATC gruppe A

Salg pr ATC 3. nivå for gruppe A - Fordøyelsesorganer og stoffskifte

Sales per ATC 3rd level for ATC group A - Alimentary tract and metabolism

ATC	ATC level name	mill NOK (AUP)				
		2012	2013	2014	2015	2016
A02A	Antacids	28,3	29,1	27,9	28,3	29,5
A02B	Drugs for peptic ulcer and gastro-oesophageal reflux disease (GORD)	414,1	386,2	369,1	315,1	324,0
A03A	Drugs for functional gastrointestinal disorders	16,5	17,5	18,2	17,0	19,6
A03B	Belladonna and derivatives, plain	3,5	3,6	4,3	4,0	4,6
A03F	Propulsives	17,5	17,5	14,6	15,8	20,0
A04A	Antiemetics and antinauseants	44,9	43,9	48,2	56,9	58,4
A05A	Bile therapy	9,1	9,6	9,1	7,8	7,4
A06A	Drugs for constipation	152,3	161,9	171,4	182,7	206,6
A07A	Intestinal antiinfectives	17,1	17,3	17,8	19,2	20,1
A07B	Intestinal adsorbents	3,1	3,2	3,3	3,5	3,6
A07C	Electrolytes with carbohydrates	2,5	2,6	3,4	3,5	3,1
A07D	Antipropulsives	30,7	30,3	29,7	32,0	32,4
A07E	Intestinal antiinflammatory agents	106,3	106,0	116,1	130,5	148,8
A07F	Antidiarrheal microorganisms	0,4	0,4	0,4	0,4	0,3
A08A	Antibesity preparations, excl. diet products	13,9	12,5	11,7	11,8	11,9
A09A	Digestives, incl. enzymes	24,1	24,5	24,3	28,3	29,2
A10A	Insulins and analogues	355,9	344,8	358,9	381,9	427,6
A10B	Blood glucose lowering drugs, excl. Insulins	240,5	255,9	319,9	398,5	479,5
A12A	Calcium	76,6	81,7	93,3	102,9	110,9
A12B	Potassium	17,3	18,2	19,9	20,4	19,2
A12C	Other mineral supplements	7,2	7,2	8,0	9,4	11,9
A16A	Other alimentary tract and metabolism products	164,9	167,5	184,8	213,4	292,6

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2012	2013	2014	2015	2016
A02	Midler mot syrerelaterte lidelser	52,09	54,31	57,02	59,39	63,05
A02A	Antacida	1,37	1,36	1,27	1,26	1,28
A02AC01	Kalsiumkarbonat (3,5 g) ¹⁾	0,85	0,85	0,80	0,79	0,82
A02AD01	Ordinære saltkombinasjoner	0,52	0,51	0,47	0,47	0,46
A02B	Midler mot ulcer og gastroøsophageal refluksykdom (GORD)	50,72	52,95	55,76	58,13	61,77
A02BA	H₂-receptorantagonister	5,32	4,87	4,57	3,91	3,70
A02BA02	Ranitidin (0,3 g) ²⁾	4,56	4,36	4,11	3,57	3,24
A02BA03	Famotidin (40 mg)	0,52	0,51	0,46	0,34	0,46
A02BA53	Famotidin, kombinasjoner (40 mg) ³⁾	0,23				
A02BB	Prostaglandiner	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03
A02BB01	Misoprostol (0,8 mg)	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03
A02BC	Protonpumpehemmere	44,89	47,47	50,61	53,61	57,45
A02BC01	Omeprazol (20 mg)	6,72	6,37	6,36	6,20	6,06
A02BC02	Pantoprazol (40 mg)	14,57	16,59	18,64	20,86	23,40
A02BC03	Lansoprazol (30 mg)	6,11	5,92	5,58	5,32	5,03
A02BC05	Esomeprazol (30 mg)	17,49	18,59	20,02	21,23	22,95
A02BX	Andre midler mot ulcer og gastroøsophageal refluksykdom (GORD)	0,48	0,58	0,56	0,58	0,60
A02BX02	Sukralfat (4 g)	0,03	0,04	0,04	0,04	0,05
A02BX13	Alginsyre	0,44	0,54	0,51	0,54	0,55

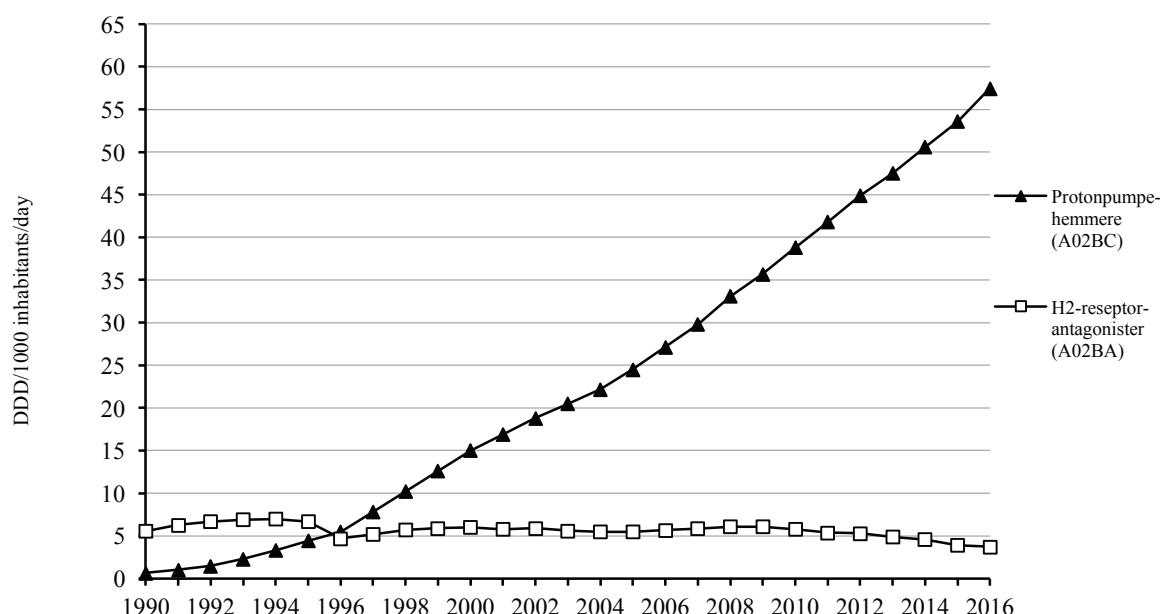
1) No DDD is assigned by the WHO Collaborating Centre for Drug Statistics Methodology. The DDDs used in the table are national DDDs for Norway.

2) Inkluderer salg av preparater uten markedsføringstillatelse i Norge.

3) DDD for kombinasjonen er lik DDD for famotidin. The DDD for the combination is equivalent to the DDD for famotidine.

ATC gruppe A

Salg av midler mot ulcus og GORD (A02B) 1990-2016
Sales of drugs for peptic ulcer and GORD (A02B) 1990-2016

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2012	2013	2014	2015	2016
A03	Midler mot funksjonelle gastrointestinale lidelser	3,39	3,31	2,98	2,75	2,67
A03A	Midler mot funksjonelle gastrointestinale lidelser	1,69	1,63	1,63	1,47	1,45
A03AB02	Glykopyrron (3 mg)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A03AD01	Papaverin (0,1 g) ¹⁾	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A03AX13	Silikonforbindelser	1,69	1,63	1,63	1,47	1,45
A03B	Belladonna og derivater, usammensatte	0,12	0,13	0,13	0,13	0,13
A03BA01	Atropin (1,5 mg)	0,05	0,05	0,05	0,04	0,04
A03BA03	Hyoscyamin (1,2 mg)	0,06	0,06	0,06	0,06	0,07
A03BB01	Butylskopolamin (60 mg)	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02
A03F	Motilitetsregulerende midler	1,57	1,55	1,21	1,15	1,09
A03FA01	Metoklopramid (30 mg)	1,57	1,55	1,21	1,15	1,09
A04	Antiemetika	0,35	0,36	0,38	0,39	0,38
A04A	Antiemetika	0,35	0,36	0,38	0,39	0,38
A04AA	Serotonin (5HT₃)-antagonister	0,31	0,31	0,33	0,34	0,33
A04AA01	Ondansetron (16 mg)	0,30	0,31	0,32	0,33	0,32
A04AA05	Palonosetron (0,25 mg)	0,00	0,01	0,01	0,01	0,01
A04AA55	Palonosetron, kombinasjoner					0,00
A04AD	Andre antiemetika	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05
A04AD01	Skopolamin (1 plaster)	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02
A04AD12	Aprepitant (95 mg)	0,02	0,03	0,03	0,03	0,03

1) Basert på salg av apotekpreparater.

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2012	2013	2014	2015	2016
A05	Galle- og leverterapi	0,35	0,37	0,39	0,42	0,44
A05A	Galleterapi	0,35	0,37	0,39	0,42	0,44
A05AA	Gallesyrepreparater	0,35	0,37	0,39	0,42	0,44
A05AA02	Ursodeoksykolsyre	0,35	0,37	0,39	0,42	0,44
A06	Midler mot forstoppelse¹⁾	19,51	19,37	19,30	19,78	20,09
A06A	Midler mot forstoppelse	19,51	19,37	19,30	19,78	20,09
A06AB	Kontaktlaksantia	9,05	8,94	8,56	8,49	8,42
A06AB02	Bisakodyl (10 mg)	3,41	3,34	3,12	3,05	2,97
A06AB06	Sennaglykosider ²⁾	1,97	1,80	1,72	1,59	1,46
A06AB08	Natriumpikosulfat (5 mg)	3,64	3,77	3,68	3,80	3,94
A06AB58	Natriumpikosulfat, sammensatte prep.	0,03	0,04	0,04	0,05	0,05
A06AD	Osmotisk virkende midler	9,21	9,18	9,53	10,05	10,35
A06AD11	Laktulose (6,7 g) ²⁾	8,56	8,40	8,55	8,81	8,79
A06AD17	Natriumfosfat (50 g)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A06AD65	Makrogol, kombinasjoner	0,65	0,78	0,97	1,24	1,57
A06AG	Klystermidler	1,24	1,22	1,15	1,13	1,11
A06AG02	Bisakodyl	0,17	0,17	0,15	0,13	0,13
A06AG10	Natriumdioktylsulfosuksinat	0,11	0,11	0,11	0,11	0,10
A06AG11	Natriumlaurylsulfoacetat, inkl. kombinasjoner	0,95	0,94	0,90	0,89	0,88
A06AH	Perifere opioidreceptorantagonister	0,01	0,01	0,01	0,01	0,04
A06AH01	Metylnaltreksonbromid (6 mg)	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
A06AH03	Naloksegol (25 mg)				0,00	0,03
A06AX	Andre midler mot forstoppelse	0,02	0,05	0,10	0,17	
A06AX04	Linaklotid (0,29 mg)		0,01	0,03	0,07	0,14
A06AX05	Prukaloprid (2 mg)		0,01	0,03	0,03	0,03
A07	Antidiarroiaka, tarmantiseptika og antiinflammatoriske midler³⁾	5,99	6,25	6,59	6,95	7,31
A07A	Tarmantiseptika	0,24	0,24	0,24	0,25	0,26
A07AA	Antibiotika⁴⁾	0,24	0,24	0,24	0,25	0,26
A07AA02	Nystatin (1,5 MU)	0,24	0,23	0,23	0,22	0,22
A07AA11	Rifaximin (0,6 g)		0,00	0,01	0,02	0,04
A07B	Tarmadsorpsjonsmidler	0,06	0,06	0,06	0,06	0,06
A07BA	Kullpreparater	0,06	0,06	0,06	0,06	0,06
A07BA01	Medisinsk kull (5 g)	0,06	0,06	0,06	0,06	0,06
A07C	Elektrolytter med karbohydrater	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04
A07CA	Elektrolytter med karbohydrater	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04
A07D	Peristaltikkhemmende preparater	1,45	1,46	1,47	1,47	1,47
A07DA	Peristaltikkhemmende preparater	1,45	1,46	1,47	1,47	1,47
A07DA03	Loperamid (10 mg)	1,37	1,39	1,45	1,41	1,41
A07DA53	Loperamid, kombinasjoner	0,09	0,08	0,02	0,06	0,05

1) Volumøkende midler (A06AC) er ikke tatt med, da en rekke preparater tilhørende denne gruppen også selges som tarmregulerende midler fra dagligvare- og helsekostforretninger.

2) Omfatter kun salg av legemidler med markedsføringstillatelse i Norge.

3) Antidiarroske mikroorganismer (A07F) er utelatt.

4) ATC kode A07AA09 og A07AA12 er utelatt pga lite salg.

ATC gruppe A

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2012	2013	2014	2015	2016
A07E	Antiinflammatoriske midler ved tarmlidelser	4,19	4,45	4,77	5,13	5,49
A07EA	Kortikosteroider med lokal virkning	0,27	0,29	0,30	0,33	0,38
A07EA01	Prednisolon (1 klyster)	0,02	0,02	0,02		
A07EA06	Budesonid (1 klyster R, 9 mg O)	0,25	0,27	0,29	0,33	0,38
A07EC	Aminosalisylsyreparater	3,92	4,16	4,47	4,79	5,10
A07EC01	Sulfasalazin (2,0 g)	0,75	0,74	0,72	0,73	0,70
A07EC02	Mesalazin (1,5 g)	3,06	3,32	3,65	3,97	4,33
A07EC03	Olsalazin (1,0 g)	0,07	0,06	0,06	0,05	0,04
A07EC04	Balsalazid (6,75 g)	0,05	0,04	0,04	0,04	0,04
 A08	 Midler mot fedme, ekskl. diettpreparater	 0,38	 0,38	 0,35	 0,35	 0,32
A08A	Midler mot fedme, ekskl. diettpreparater	0,38	0,38	0,35	0,35	0,32
A08AB	Perifert virkende midler mot fedme	0,38	0,38	0,35	0,35	0,32
A08AB01	Orlistat (0,36 g)	0,38	0,38	0,35	0,35	0,32
 A09	 Digestiva inkl. enzymer	 0,69	 0,68	 0,64	 0,70	 0,74
A09A	Digestiva inkl. enzymer	0,69	0,68	0,64	0,70	0,74
A09AA02	Multienzymer (lipase, protease, etc.)	0,69	0,68	0,64	0,70	0,74
 A10	 Midler til diabetesbehandling	 48,54	 48,80	 49,92	 51,36	 52,88
A10A	Insuliner og analoger	18,88	19,12	19,19	19,41	19,62
A10AB	Hurtigvirkende, til injeksjon	7,22	7,44	7,62	7,86	8,00
A10AC	Middels lang virketid, til injeksjon	6,65	6,63	6,64	6,60	6,54
A10AD	Middels- eller lang virketid, hurtig innsettende virkning	1,95	1,80	1,59	1,42	1,25
A10AE	Langtidsvirkende, til injeksjon	3,06	3,25	3,34	3,53	3,83
A10B	Blodglukosesenkende midler, ekskl. insuliner	29,65	29,69	30,73	31,96	33,27
A10BA	Biguanidderivater	14,63	14,26	14,36	14,36	14,59
A10BA02	Metformin (2 g)	14,63	14,26	14,36	14,36	14,59
A10BB	Sulfonylureaderivater	9,80	9,07	8,28	7,66	7,26
A10BB01	Glibenklamid (7 mg)	0,18	0,16	0,12	0,08	0,09
A10BB07	Glipizid (10 mg)	0,62	0,54	0,47	0,43	0,37
A10BB12	Glimepirid (2 mg)	9,00	8,37	7,69	7,15	6,80
A10BD	Kombinasjoner av blodglukosesenkende midler til oralt bruk	2,13	2,55	2,95	3,38	3,65
A10BD05	Metformin og pioglitazon (2 tabl)	0,00	0,00	0,01	0,00	0,00
A10BD07	Metformin og sitagliptin (2 tabl)	0,84	1,01	1,22	1,48	1,71
A10BD08	Metformin og vildagliptin (2 tabl)	1,28	1,51	1,65	1,73	1,69
A10BD10	Metformin og saksagliptin (2 tabl)		0,00	0,01	0,02	0,02
A10BD11	Metformin og linagliptin (2 tabl)		0,02	0,05	0,09	0,10
A10BD15	Metformin og dapagliflozin (2 tabl)			0,01	0,06	0,09
A10BD20	Metformin og empagliflozin (2 tabl)				0,04	
A10BF	Alfa glukosidasehemmere	0,07	0,06	0,05	0,04	0,04
A10BF01	Akarbose (0,3 g)	0,07	0,06	0,05	0,04	0,04
A10BG	Tiazolidindioner	0,29	0,26	0,24	0,24	0,22
A10BG03	Pioglitazon (30 mg)	0,29	0,26	0,24	0,24	0,22

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2012	2013	2014	2015	2016
A10BH	Dipeptidylpeptidase 4-hemmere	1,74	2,11	2,53	3,00	3,33
A10BH01	Sitagliptin (0,1 g)	1,18	1,23	1,38	1,59	1,76
A10BH02	Vildagliptin (0,1 g)	0,21	0,28	0,32	0,34	0,33
A10BH03	Saksagliptin (5 mg)	0,29	0,29	0,27	0,24	0,23
A10BH05	Linagliptin (5 mg)	0,06	0,32	0,57	0,82	1,01
A10BJ¹⁾	Glukagonlignende peptid-1 (GLP-1) analoger	0,95	1,25	1,50	1,86	2,10
A10BJ01	Exenatid (15 mcg /286 mcg, depot)	0,13	0,15	0,16	0,18	0,19
A10BJ02	Liraglutid (1,2 mg)	0,82	1,09	1,30	1,54	1,59
A10BJ03	Lixisenatid (20 mcg)		0,00	0,04	0,11	0,10
A10BJ05	Dulaglutid (0,16 mg)				0,02	0,22
A10BK¹⁾	Natriumglukose-kotransportør 2 (SGLT2) hemmere		0,10	0,78	1,38	2,05
A10BK01	Dapagliflozin (10 mg)		0,10	0,78	1,31	1,50
A10BK03	Empagliflozin (17,5 mg)				0,07	0,54
A10BX	Andre blodglukosesenkende midler, ekskl. insuliner		0,04	0,04	0,03	0,03
A10BX02	Repaglinid (4 mg)		0,04	0,04	0,03	0,03
A10BX03	Nateglinid (0,36 g)		0,00			
A12	Mineraltilskudd²⁾	16,43	17,55	18,06	18,86	19,93
A12A	Kalsium	14,24	15,32	15,87	16,63	17,52
A12AA	Kalsium	0,32	0,27	0,28	0,30	0,28
A12AX	Kalsium i kombinasjon med andre stoffer	13,92	15,05	15,59	16,33	17,24
A12B	Kalium	1,54	1,60	1,48	1,44	1,40
A12BA	Kalium	1,54	1,60	1,48	1,44	1,40
A12C	Andre mineralpreparater	0,64	0,63	0,71	0,80	1,01
A12CA01	Natriumklorid (1 g)				0,07	0,32
A12CB01	Sinksulfat (0,6 g)	0,05	0,04	0,04	0,03	0,03
A12CC30	Magnesium	0,60	0,59	0,67	0,69	0,65

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/day				
		2012	2013	2014	2015	2016
A16	Andre fordøyelses- og stoffskiftepreparater³⁾	112,00	129,20	139,70	145,80	153,50
A16A	Andre fordøyelses- og stoffskiftepreparater	112,00	129,20	139,70	145,80	153,50
A16AA	Aminosyrer og derivater	22,80	23,70	25,20	24,90	27,60
A16AA04	Merkaptamin (2 g)	7,20	6,10	6,50	6,00	5,80
A16AA05	Kargluminsyre (0,2 g)				0,50	
A16AA06	Betain (6 g)	15,60	17,60	18,70	18,90	21,30
A16AB	Enzymer	52,80	57,10	63,80	67,50	63,80
A16AB02	Imiglucerase (300 U)	3,20	4,30	5,80	6,00	6,20
A16AB03	Agalsidase alfa (1 mg)	31,80	25,00	23,70	20,10	16,60
A16AB04	Agalsidase beta (5 mg)	9,90	19,90	27,30	35,00	35,50
A16AB05	Laronidase (1 TU)	1,60	1,90	1,80	1,70	1,30
A16AB07	Alglukosidase alfa (0,1 g)	3,40	3,50	3,40	3,20	2,60
A16AB10	Velaglucerase alfa (300 U)	2,90	2,50	1,80	1,50	1,60
A16AB12	Elosulfase alfa (20 mg)				2,90	

1) Ny ATC gruppe fra 2017, tidligere klassifisert i A10BX.

2) Salg av kosttilskudd er ikke inkludert.

3) ATC kode A16AB08, A16AB09 og A16AX07 er utelatt da DDD ikke er fastsatt.

ATC gruppe A

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/day				
		2012	2013	2014	2015	2016
A16AX	Andre fordøyelses- og stoffskiftepreparater	36,40	48,40	50,70	53,40	62,10
A16AX03	Natrium fenylobutyrat (20 g)	0,60	0,20	0,30	0,30	0,20
A16AX04	Nitisinon (20 mg)	27,40	37,90	36,50	35,20	41,60
A16AX05	Sinkacetat (0,15 g)	5,60	7,60	9,60	10,20	9,20
A16AX06	Miglustat (0,3 g)	2,80	2,70	4,30	6,10	5,70
A16AX08	Teduglutid (5 mg)				1,40	4,20
A16AX10	Eliglustat (0,168 g)				0,20	1,20

Bloed og bloddannende organer

Blood and blood forming organs

B01	Antitrombotiske midler Antiithrombotic agents
B02	Antihemoragika Antihemorrhagics
B03	Midler mot anemi Antianemic preparations
B05	Blodsubstitutter og infusjonsløsninger ol. (kun salg i kroner) Blood substitutes and perfusion solutions (sales in NOK only)
B06	Andre hematologiske midler Other hematological agents

Salg pr ATC 3. nivå for gruppe B - Bloed og bloddannende organer

Sales per ATC 3rd level for ATC group B - Blood and blood forming organs

ATC	ATC level name	mill NOK (AUP) ¹⁾				
		2012	2013	2014	2015	2016
B01A	Antithrombotic agents	518,1	680,9	786,5	929,0	1128,2
B02A	Antifibrinolytics	9,0	9,2	9,7	10,2	9,8
B02B	Vitamin K and other hemostatics	291,4	333,5	351,7	356,0	400,0
B03A	Iron preparations	44,8	49,5	51,3	55,1	62,9
B03B	Vitamin B ₁₂ and folic acid	29,9	30,3	23,5	21,6	51,4
B03X	Other antianemic preparations	85,3	80,5	82,6	93,9	52,5
B05A	Blood and related products	63,2	63,4	67,7	67,6	71,8
B05B	I.v. solutions	145,3	141,0	148,2	153,4	158,2
B05D	Peritoneal dialytics	35,4	39,3	34,3	40,7	43,4
B05X	I.v. solution additives	20,9	20,2	22,1	21,6	23,8
B05Z	Hemodialytics and hemofiltrates	3,9	3,8	4,1	4,0	4,4
B06A	Andre hematologiske midler	27,1	43,4	50,2	60,6	81,9

1) Omfatter kun preparater med markedsføringstillatelse i Norge.

ATC gruppe B

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2012	2013	2014	2015	2016
B01	Antitrombotiske midler	97,81	98,50	97,36	96,52	98,08
B01A	Antitrombotiske midler	97,81	98,50	97,36	96,52	98,08
B01AA	Vitamin K-antagonister	11,70	10,53	9,18	8,03	7,02
B01AA03	Warfarin (7,5 mg)	11,70	10,53	9,18	8,03	7,02
B01AB	Heparingruppen	6,07	6,08	5,94	5,96	5,87
B01AB01	Heparin (10 TU)	0,16	0,15	0,16	0,16	0,15
B01AB02	Antitrombin III (2,1 TU)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B01AB04	Dalteparin (2,5 TU)	3,28	3,04	2,85	3,13	3,23
B01AB05	Enoxaparin (2,0 TU)	2,63	2,89	2,93	2,67	2,49
B01AB10	Tinzaparin (3,5 TU)	0,00	0,00	0,00		
B01AC	Hemmere av blodplateaggresjonen, ekskl. heparin¹⁾	79,57	78,37	76,50	74,50	74,49
B01AC04	Klopidogrel (75 mg)	4,02	3,63	3,77	3,88	3,99
B01AC05	Tiklopidin (0,5 g)	0,03	0,03	0,03	0,02	0,02
B01AC06	Acetylsalisylsyre (1 tabl.)	69,87	68,09	65,90	63,78	63,70
B01AC07	Dipyridamol (0,4 g O/0,2 g P)	3,08	3,11	3,00	2,92	2,78
B01AC11	Iloprost (50 mcg)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B01AC13	Abciximab (25 mg)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B01AC16	Eptifibatid (0,2 g P)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B01AC17	Tirofiban (10 mg)	0,00				
B01AC21	Treprostinil (4,3 mg)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B01AC22	Prasugrel (10 mg)	0,14	0,23	0,22	0,23	0,20
B01AC24	Tikagrelor (0,18 g)	0,26	0,86	1,05	1,07	1,13
B01AC27	Seleksipag (1,8 mg)				0,00	
B01AC30	Acetylsalisylsyre og dipyridamol (2 kaps)	2,15	2,39	2,51	2,59	2,67
B01AC56	Acetylsalisylsyre og esomeprazol (2 kaps)	0,01	0,04			

ATC	ATC level name (DDD value)	number of DDDs/year				
		2012	2013	2014	2015	2016
B01AD	Enzymer	2920	3473	3502	3999	3799
B01AD01	Streptokinase (1,5 MU) ²⁾	95	65	100	64	50
B01AD02	Alteplase (0,1 g)	1829	2124	2129	2285	2419
B01AD11	Tenecteplase (40 mg)	996	1284	1273	1650	1330

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2012	2013	2014	2015	2016
B01AE	Direkte trombinhemmere	0,40	1,66	2,01	1,92	1,86
B01AE03	Argatroban (0,2 g)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B01AE06	Bivalirudin (0,25 g)	0,00	0,00	0,00	0,00	
B01AE07	Dabigatran eteksilat (0,3 g)	0,40	1,66	2,01	1,92	1,86
B01AF	Direkte faktor Xa hemmere	0,07	1,87	3,74	6,10	8,83
B01AF01	Rivaroksaban (20 mg)	0,07	1,79	2,92	3,70	4,32
B01AF02	Apixaban (10 mg)	0,00	0,08	0,81	2,40	4,51
B01AF03	Edoksaban (60 mg)				0,00	
B01AX	Andre antitrombotiske midler	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B01AX01	Defibrotid (1,75 g)				0,00	0,00
B01AX05	Fondaparinux (2,5 mg)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

1) Salg av epoprostenol (B01AC09) er ikke inkl. da DDD ikke er fastsatt.

2) Inkluderer salg av preparater uten markedsføringstillatelse i Norge.

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2012	2013	2014	2015	2016
B02	Antihemoragika¹⁾					
B02A	Antifibrinolytika	0,19	0,20	0,19	0,20	0,20
B02AA	Aminosyrer	0,19	0,20	0,19	0,20	0,20
B02AA02	Traneksamsyre (2 g)	0,19	0,20	0,19	0,20	0,20
B03	Midler mot anemi	43,50	44,28	41,01	40,52	42,41
B03A	Jernpreparater	6,82	6,81	6,74	6,76	6,75
B03AA	Jern, orale preparater	6,77	6,76	6,68	6,69	6,67
B03AC	Jern, injeksjonspreparater	0,05	0,05	0,06	0,07	0,08
B03B	Vitamin B₁₂ og folsyre	36,11	36,92	33,71	33,18	35,05
B03BA01	Cyanokobalamin (20 mcg)	1,81	1,69	2,43	2,94	2,57
B03BA02	Cyanokobalamintanninkompleks (20 mcg)	7,52	7,53	0,95		
B03BA03	Hydroksokobalamin (20 mcg) ²⁾	8,57	8,48	14,88	16,80	17,01
B03BB01	Folsyre (0,4 mg) ³⁾	18,21	19,21	15,45	13,44	15,47
B03X	Andre midler mot anemi	0,57	0,55	0,56	0,58	0,62
B03XA01	Erytropoietin (1 TU)	0,06	0,05	0,06	0,07	0,06
B03XA02	Darbepoetin alfa (4,5 mcg)	0,46	0,46	0,46	0,48	0,53
B03XA03	Metoksipolietylenglykolepoetin beta (4 mcg)	0,05	0,04	0,03	0,03	0,02

ATC	ATC level name (DDD value)	number of DDDs/year				
		2012	2013	2014	2015	2016
B06	Andre hematologiske midler					
B06A	Andre hematologiske midler	1446	2271	2867	3346	4221
B06AC	Midler ved hereditært angioødem	1446	2271	2867	3346	4221
B06AC01	C1-inhibitor, plasmaderivert (1,4 TU)	875	1438	2041	2354	2779
B06AC02	Ikatibant (30 mg)	549	833	815	992	1442
B06AC04	Conestat alfa (3,5 TU)		22		11	

1) B02B Vitamin K og andre hemostatika er utelatt.

2) Inkluderer salg av preparater uten markedsføringstillatelse i Norge.

3) Inkluderer salg av apotekpreparater og preparater uten markedsføringstillatelse i Norge. 400 µg tabl av folsyre ble avregistrert i september 2014, og selges nå bare som kosttilskudd. Salg av kosttilskudd er ikke inkludert.

Hjerte og kretsløp

Cardiovascular system

C01	Hjerteterapi Cardiac therapy
C02	Antihypertensiva Anithpertensives
C03	Diuretika Diuretics
C04	Perifere kardilaterende midler Peripheral vasodilators
C05	Vasoprotektorer (utelatt) Vasoprotectives (not included)
C07	Betablokkere Beta blocking agents
C08	Kalsiumantagonister Calcium channel blockers
C09	Midler med virkning på renin-angiotensinsystemet Agents acting on the renin-angiotensin system
C10	Lipidmodifiserende midler Lipid modifying agents

ATC gruppe C

Salg pr ATC 3. nivå for gruppe C - Hjerte og kretsløp

Sales per ATC 3rd level for ATC group C - Cardiovascular system

ATC	ATC level name	mill NOK (AUP)				
		2012	2013	2014	2015	2016
C01A	Cardiac glycosides	2,7	4,8	5,2	5,1	5,1
C01B	Antiarrhythmics, class I and III	29,1	30,8	32,7	35,5	38,1
C01C	Cardiac stimulants excl. cardiac glycosides	37,2	42,7	60,8	67,2	72,9
C01D	Vasodilators used in cardiac diseases	45,3	41,0	39,4	38,2	38,1
C01E	Other cardiac preparations	3,0	2,7	2,6	2,9	3,4
C02A	Antidiuretic agents, centrally acting	5,5	4,9	4,9	5,2	5,4
C02C	Antidiuretic agents, peripherally acting	14,2	14,2	13,8	13,7	13,7
C02D	Arteriolar smooth muscle, agents acting on	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
C02K	Other antihypertensives	41,3	49,9	55,0	71,3	82,7
C03A	Low-ceiling diuretics, thiazides	22,9	20,5	18,7	17,7	17,3
C03C	High-ceiling diuretics	57,5	55,3	57,1	63,0	64,4
C03D	Potassium-sparing agents	12,4	13,7	14,7	13,6	12,1
C03E	Diuretics and potassium-sparing agents in combination	4,8	4,2	4,0	3,6	3,3
C03X	Other diuretics	1,5	4,3	6,6	8,0	10,9
C04A	Peripheral vasodilators	1,1	0,9	0,9	0,8	0,7
C07A	Beta blocking agents	161,5	163,9	167,1	168,6	175,3
C07B	Beta blocking agents and thiazides	3,2	2,8	2,6	2,5	2,3
C08C	Selective calcium channel blockers with mainly vascular effect	113,3	110,3	112,4	104,3	108,4
C08D	Selective calcium channel blockers with direct cardiac effects	18,3	17,3	16,4	15,1	15,3
C09A	ACE inhibitors, plain	49,6	47,6	48,8	47,6	47,8
C09B	ACE inhibitors, combinations	21,1	20,8	19,4	18,0	17,5
C09C	Angiotensin II antagonists, plain	238,6	153,0	135,3	127,5	132,5
C09D	Angiotensin II antagonists, combinations	337,8	249,7	235,3	222,7	238,4
C09X	Other agents acting on the renin-angiotensin system	0,3	0,2	0,1	0,1	0,1
C10A	Lipid modifying agents, plain	365,4	379,5	360,5	375,9	411,2
C10B	Lipid modifying agents, combinations	9,8	11,7	14,2	27,9	59,8

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2012	2013	2014	2015	2016
C01	Hjerteterapi	12,97	12,01	11,12	10,42	9,91
C01A	Hjerteglykosider¹⁾	2,21	1,92	1,57	1,37	1,21
C01AA	Digitalisglykosider	2,21	1,92	1,57	1,37	1,21
C01AA04	Digitoksin (0,1 mg)	0,87	0,13	0,06	0,05	0,04
C01AA05	Digoksin (0,25 mg)	1,33	1,80	1,51	1,32	1,18
C01B	Antiarytmika, klasse I og III	1,97	2,05	2,12	2,18	2,23
C01BA03	Disopyramid (0,4 g)	0,03	0,02	0,02	0,02	0,02
C01BC04	Flekainid (0,2 g)	1,10	1,14	1,17	1,17	1,16
C01BD01	Amiodaron (0,2 g)	0,70	0,71	0,72	0,73	0,75
C01BD05	Ibutilid (1 mg)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
C01BD07	Dronedaron (0,8 g)	0,14	0,17	0,20	0,25	0,29
C01BG11	Vernakalant (0,2 g)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
C01C	Hertestimulerende midler, ekskl. hjerteglykosider¹⁾	0,38	0,36	0,36	0,38	0,37
C01D	Kardilaterende midler ved hjertesykdommer	8,39	7,66	7,06	6,47	6,07
C01DA	Nitrater	8,39	7,66	7,06	6,47	6,07
C01DA02	Glyseroltrinitrat (2,5 mg SL/5mg O/TD)	1,48	1,33	1,27	1,17	1,11
C01DA08	Isosorbiddinitrat (60 mg)	0,16	0,13	0,11	0,08	0,07
C01DA14	Isosorbidmononitrat (40 mg) ¹⁾	6,75	6,20	5,68	5,22	4,89
C01E	Andre midler for hjerteterapi	0,02	0,02	0,02	0,03	0,03
C01EB10	Adenosin (15 mg)	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02
C01EB17	Ivabradin (10 mg) ¹⁾				0,01	0,01
C01EB21	Regadenoson (0,4 mg)				0,00	
C02	Antihypertensiva	4,21	4,17	4,03	3,98	3,92
C02A	Antiadrenergika, sentralt virkende	1,26	1,25	1,24	1,26	1,21
C02AC02	Guanfacin (3 mg)				0,01	
C02AC05	Moxonidin (0,3 mg)	1,26	1,25	1,24	1,26	1,21
C02C	Antiadrenergika, perifert virkende	2,89	2,86	2,73	2,65	2,63
C02CA	Alfablokere	2,89	2,86	2,73	2,65	2,63
C02CA04	Doxazosin (4 mg)	2,89	2,86	2,73	2,65	2,63
C02D	Antihypertensiva med virkning på arteriolær glatt muskel	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03
C02DB	Hydrazinoftalazinderivater	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03
C02DB02	Hydralazin (0,1 g)	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03
C02K	Andre antihypertensiva	0,02	0,03	0,03	0,04	0,05
C02KX	Antihypertensiva for pulmonal arteriell hypertensjon	0,02	0,03	0,03	0,04	0,05
C02KX01	Bosentan (0,25 g)	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02
C02KX02	Ambrisentan (7,5 mg)	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
C02KX04	Macitentan (10 mg)			0,00	0,01	0,02
C02KX05	Riociguat (4,5 mg)			0,00	0,00	0,00
C03	Diuretika	40,88	38,54	35,70	33,73	32,16
C03A	Low-ceiling diuretika, tiazider	7,92	7,21	6,50	5,94	5,47
C03AA	Tiazider, usammensatte preparater	2,25	2,12	2,00	1,93	1,85
C03AA03	Hydroklortiazid (25 mg)	2,25	2,12	2,00	1,93	1,85
C03AB	Tiazider i kombinasjon med kalium	5,67	5,09	4,50	4,01	3,62
C03AB01	Bendroflumetiazid og kalium (2,5 mg)	5,67	5,09	4,50	4,01	3,62

1) inkluderer salg av preparater uten markedsføringstillatelse i Norge.

ATC gruppe C

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2012	2013	2014	2015	2016
C03C	High-ceiling diuretika	26,47	25,50	23,86	22,80	21,99
C03CA01	Furosemid (40 mg)	15,23	14,19	13,08	12,20	11,44
C03CA02	Bumetanid (1 mg)	11,23	11,31	10,78	10,60	10,55
C03D	Kaliumsparende midler	1,55	1,59	1,55	1,59	1,64
C03DA01	Spironolakton (75 mg)	1,46	1,47	1,42	1,44	1,47
C03DA04	Eplerenon (50 mg)	0,10	0,11	0,13	0,15	0,16
C03E	Diureтика i kombinasjon med kaliumsparende midler	4,94	4,24	3,79	3,40	3,05
C03EA01	Hydroklortiazid og amilorid (1 tabl)	4,94	4,24	3,79	3,40	3,05
C03XA	Vasopressinantagonister	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01
C04	Perifere kardilaterende midler	0,12	0,10	0,09	0,08	0,08
C04A	Perifere kardilaterende midler	0,12	0,10	0,09	0,08	0,08
C04AD03	Pentoksyfyllin (1 g)	0,12	0,10	0,09	0,08	0,08
C07	Betablokkere	38,10	37,71	36,36	35,34	34,78
C07A	Betablokkere	37,14	36,88	35,61	34,65	34,13
C07AA	Betablokkere, ikke-selektive	2,37	2,28	1,75	1,62	1,52
C07AA05	Propranolol (0,16 g) ¹⁾	1,30	1,32	0,87	0,81	0,83
C07AA07	Sotalol (0,16 g)	1,07	0,96	0,88	0,81	0,69
C07AB	Betablokkere, selektive	31,81	31,74	31,13	30,36	30,00
C07AB02	Metoprolol (0,15 g) ¹⁾	24,70	24,87	24,50	23,95	23,70
C07AB03	Atenolol (75 mg)	4,76	4,39	3,97	3,66	3,45
C07AB07	Bisoprolol (10 mg)	2,35	2,48	2,66	2,76	2,85
C07AB09	Esmolol (2,5 g)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
C07AB12	Nebivolol (5 mg)		0,00	0,00	0,00	0,00
C07AG	Alfa- og betablokkere	2,96	2,86	2,74	2,67	2,61
C07AG01	Labetalol (0,6 g)	0,19	0,18	0,18	0,18	0,18
C07AG02	Karvedilol (37,5 mg)	2,77	2,68	2,56	2,48	2,43
C07B	Betablokkere og tiazider	0,96	0,83	0,75	0,70	0,64
C07BB	Betablokkere, selektive, og tiazider	0,96	0,83	0,75	0,70	0,64
C07BB07	Bisoprolol og hydroklortiazid (1 tabl)	0,96	0,83	0,75	0,70	0,64
C07BB12	Nebivolol og hydroklortiazid (1 tabl)		0,00	0,00	0,00	0,00
C08	Kalsiumantagonister	55,98	57,15	56,91	57,09	57,79
C08C	Selektive kalsiumantagonister med primært vaskulær virkning	52,97	54,35	54,36	54,59	55,50
C08CA	Dihydropyridinderivater	52,97	54,35	54,36	54,59	55,50
C08CA01	Amlodipin (5 mg)	31,77	32,12	32,07	31,84	32,20
C08CA02	Felodipin (5 mg)	4,12	3,95	3,85	3,66	3,44
C08CA03	Isradipin (5 mg)	0,09	0,08	0,08	0,07	0,07
C08CA05	Nifedipin (30 mg)	7,67	8,09	8,29	8,78	9,32
C08CA06	Nimodipin (0,3 g O/50 mg P)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
C08CA13	Lerkanidipin (10 mg)	9,31	10,10	10,06	10,24	10,47
C08D	Selektive kalsiumantagonister med direkte virkning på hjertet	3,01	2,80	2,55	2,49	2,29
C08DA01	Verapamil (0,24 g) ¹⁾	2,22	2,07	1,87	1,85	1,67
C08DB01	Diltiazem (0,24 g)	0,79	0,73	0,68	0,65	0,62

1) Inkluderer salg av preparater uten markedsføringstillatelse i Norge.

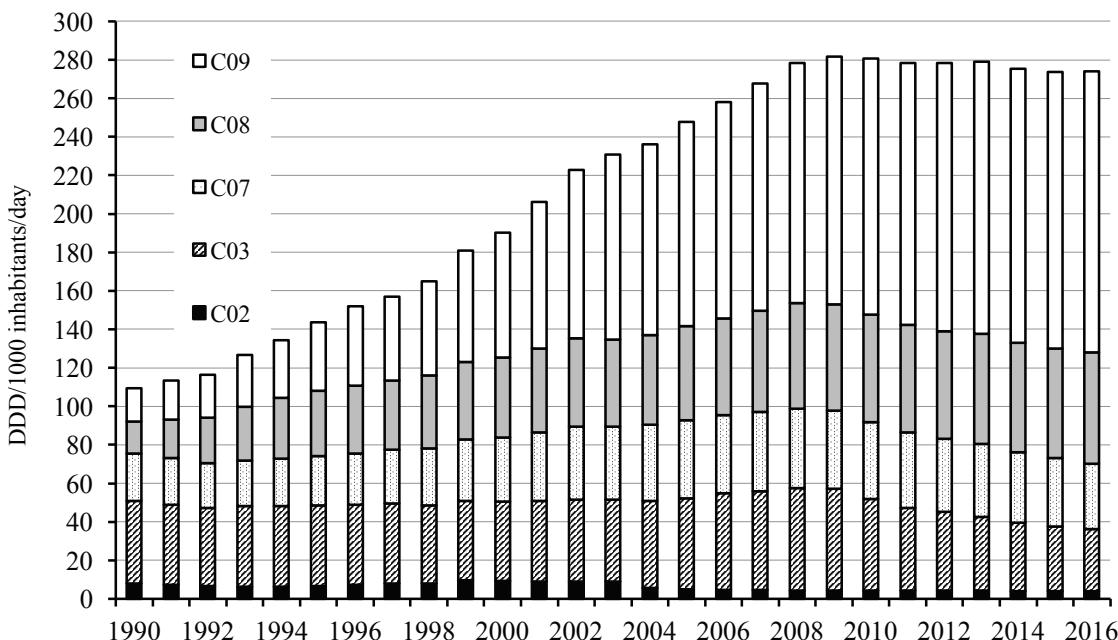
ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2012	2013	2014	2015	2016
C09	Midler med virkning på renin-angiotensinsystemet	139,41	141,29	142,42	143,76	146,13
C09A	ACE-hemmere, usammensatte preparater	45,52	44,96	44,43	43,85	43,58
C09AA	ACE-hemmere, usammensatte preparater	45,52	44,96	44,43	43,85	43,58
C09AA01	Kaptopril (50 mg)	0,49	0,43	0,38	0,34	0,29
C09AA02	Enalapril (10 mg)	11,04	10,84	10,45	10,09	9,98
C09AA03	Lisinopril (10 mg)	5,67	5,40	5,12	4,88	4,64
C09AA04	Perindopril (4 mg)		0,00	0,00	0,00	0,00
C09AA05	Ramipril (2,5 mg)	28,29	28,27	28,47	28,54	28,66
C09AA10	Trandolapril (2 mg)	0,02	0,02	0,01	0,00	
C09AA15	Zofenopril (30 mg)			0,00	0,00	0,00
C09B	ACE-hemmere, kombinasjoner	6,33	6,21	5,77	5,47	5,22
C09BA	ACE-hemmere og diureтика	6,08	5,94	5,49	5,19	4,92
C09BA02	Enalapril og hydroklortiazid (1 tabl)	3,67	3,48	3,33	3,17	3,04
C09BA03	Lisinopril og hydroklortiazid (1 tabl)	2,41	2,47	2,16	2,02	1,88
C09BA15	Zofenopril og diureтика (1 tabl)			0,00	0,00	0,00
C09BB	ACE-hemmere og kalsiumantagonister	0,25	0,27	0,28	0,29	0,30
C09BB02	Enalapril og lercanidipin (1 tabl)	0,25	0,27	0,28	0,29	0,30
C09C	Angiotensin II antagonister, usammensatte preparater	48,48	50,44	52,32	54,75	57,28
C09CA01	Losartan (50 mg)	12,77	13,39	13,70	13,86	14,02
C09CA02	Eprosartan (0,6 g)	0,28	0,26	0,22	0,20	0,19
C09CA03	Valsartan (80 mg)	6,13	6,97	7,35	8,06	8,70
C09CA04	Irbesartan (0,15 g)	5,07	4,67	4,50	4,49	4,32
C09CA06	Kandesartan (8 mg) ¹⁾	22,40	23,39	24,80	26,49	28,43
C09CA07	Telmisartan (40 mg)	1,51	1,44	1,45	1,36	1,35
C09CA08	Olmesartan medoxomil (20 mg)	0,33	0,32	0,30	0,29	0,28
C09D	Angiotensin II antagonister, kombinasjoner	39,06	39,67	39,90	39,68	40,05
C09DA	Angiotensin II antagonister og diureтика	33,64	33,10	32,51	31,74	31,18
C09DA01	Losartan og hydroklortiazid (1 tabl)	12,29	12,25	11,87	11,47	11,20
C09DA02	Eprosartan og hydroklortiazid (1 tabl)	0,29	0,27	0,25	0,22	0,20
C09DA03	Valsartan og hydroklortiazid (1 tabl)	4,89	4,83	4,77	4,76	4,66
C09DA04	Irbesartan og hydroklortiazid (1 tabl)	5,45	4,96	4,68	4,45	4,19
C09DA06	Kandesartan og hydroklortiazid (1 tabl)	9,82	9,95	10,06	10,02	10,17
C09DA07	Telmisartan og hydroklortiazid (1 tabl)	0,69	0,65	0,68	0,63	0,58
C09DA08	Olmesartan medoxomil og hydroklortiazid (1 tabl)	0,20	0,19	0,19	0,19	0,18
C09DB	Angiotensin II antagonister og kalsiumantagonister	3,48	3,88	4,18	4,37	4,89
C09DB01	Valsartan og amlodipin (1 tabl)	3,43	3,83	4,13	4,32	4,83
C09DB02	Olmesartan medoxomil og amlodipin (1 tabl)	0,05	0,05	0,05	0,06	0,06
C09DX	Angiotensin II antagonister, andre kombinasjoner	1,95	2,69	3,21	3,56	3,98
C09DX01	Valsartan, amlodipin og hydroklortiazid (1 tabl)	1,95	2,69	3,21	3,56	3,93
C09DX04	Valsartan og sakubitril (1 tabl)					0,05
C09X	Andre midler med virkning på renin-angiotensin systemet	0,02	0,02	0,01	0,01	0,01
C09XA	Reninhemmere	0,02	0,02	0,01	0,01	0,01
C09XA02	Aliskiren (0,15 g)	0,02	0,02	0,01	0,01	0,01

1) Inkluderer salg av preparater uten markedsføringstillatelse i Norge.

ATC gruppe C

Salg av antihypertensiva (C02), diureтика (C03), betablokkere (C07), kalsiumantagonister (C08) og ACE-hemmere/angiotensin II antagonister (C09) 1990 - 2016

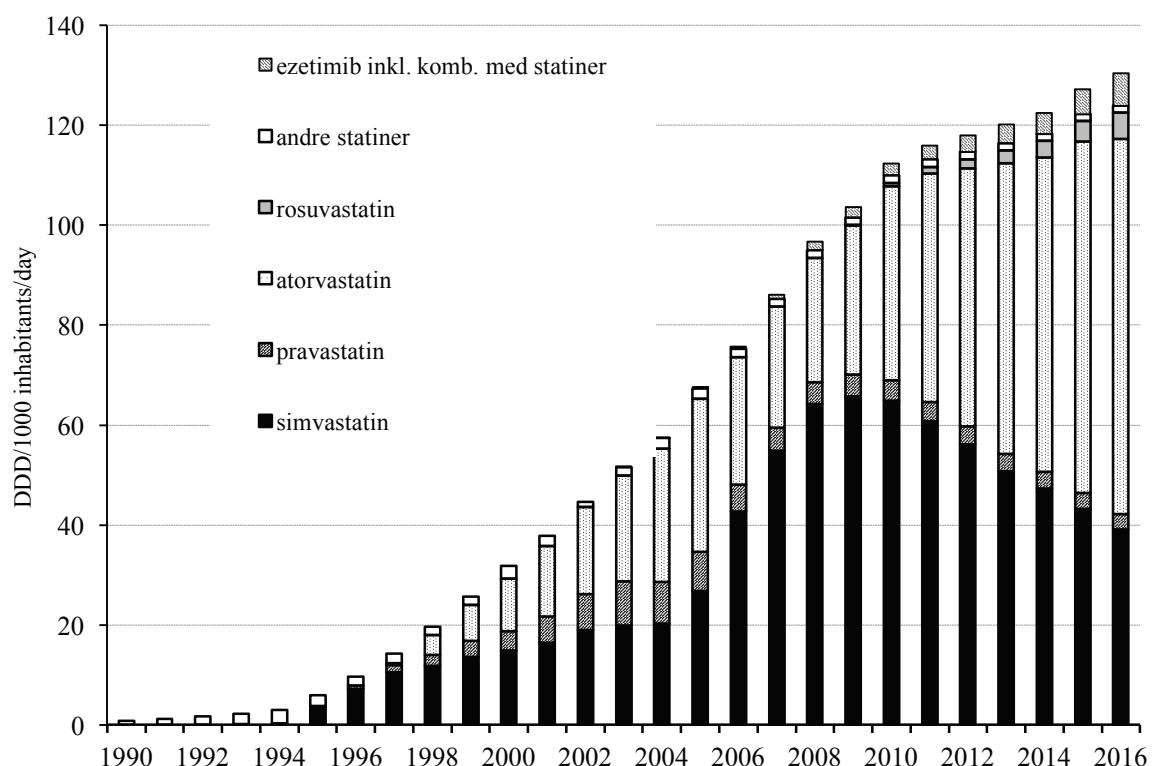
Sales of antihypertensives (C02), diuretics (C03), beta blocking agents (C07) calcium channel blockers (C08) and ACE inhibitors/angiotensin II antagonists (C09) 1990-2016

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2012	2013	2014	2015	2016
C10	Lipidmodifiserende midler	118,65	120,75	123,04	127,88	131,10
C10A	Lipidmodifiserende midler, usammensatte preparater	118,26	120,26	122,46	126,82	128,97
C10AA	HMG-CoA-reduktasehemmere	114,66	116,38	118,21	122,19	123,78
C10AA01	Simvastatin (30 mg)	56,13	50,77	47,27	43,17	39,07
C10AA02	Lovastatin (45 mg)	0,13	0,11	0,10	0,09	0,08
C10AA03	Pravastatin (30 mg)	3,65	3,46	3,39	3,20	3,09
C10AA04	Fluvastatin (60 mg)	1,36	1,32	1,30	1,29	1,27
C10AA05	Atorvastatin (20 mg) ¹⁾	51,53	58,10	62,85	70,43	74,94
C10AA07	Rosuvastatin (10 mg)	1,86	2,62	3,30	4,00	5,34
C10AC	Midler som øker utskillelsen av gallesyre	0,14	0,14	0,15	0,15	0,15
C10AC01	Kolestyramin (14 g)	0,08	0,07	0,07	0,08	0,08
C10AC02	Kolestipol (20 g)	0,02	0,02	0,02	0,02	0,01
C10AC04	Kolesevelam (3,75 g)	0,05	0,05	0,06	0,06	0,05
C10AD	Nikotinsyre og derivater	0,04	0,00	0,00	0,00	0,00
C10AD52	Nikotinsyre, kombinasjoner	0,04				
C10AX	Andre lipidmodifiserende midler	3,42	3,75	4,11	4,48	5,04
C10AX06	Omega-3-triglycerider inkl. andre estere og syrer (4 tabl)	0,47	0,48	0,50	0,51	0,53
C10AX09	Ezetimib (10 mg)	2,95	3,27	3,61	3,97	4,44
C10AX13	Evolokumab (10 mg)				0,00	0,03
C10AX14	Alirokumab (5,4 mg)				0,00	0,04
C10B	Lipidmodifiserende midler, kombinasjoner	0,39	0,48	0,58	1,07	2,12
C10BA02	Simvastatin og ezetimib (1 tabl)	0,39	0,48	0,58	0,63	0,67
C10BA05	Atorvastatin og ezetimib (1 tabl)				0,43	1,46

1) Inkluderer salg av preparater uten markedsføringstillatelse i Norge.

Salg av statiner og ezetimib inklusive komb. 1990 - 2016 angitt i DDD/1000 innb./døgn
 Sales of statins and ezetimibe incl. combinations 1990 - 2016 given in DDD/1000 inhab./day

Dermatologiske midler

Dermatologicals

- D01 Fungicider til dermatologisk bruk
Antifungals for dermatological use
- D02 Bløtgjørende og hudbeskyttende midler
Emollients and protectives
- D03 Midler til sårbehandling
Preparations for treatment of wounds and ulcers
- D04 Kløemidler, inkl. antihistaminer, anestetika, etc.
Antipruritics, incl. antihistamines, anesthetics, etc.
- D05 Antipsoriasismidler
Antipsoriatics
- D06 Antibiotika og kjemoterapeutika til dermatologisk bruk
Antibiotics and chemotherapeutics for dermatological use
- D07 Kortikosteroider til dermatologisk bruk
Corticosteroids, dermatological preparations
- D08 Antiseptika og desinfiserende midler
Antiseptics and disinfectants
- D09 Medisinsk forbindingsmateriale
Medicated dressings
- D10 Midler mot akne
Other dermatological preparations
- D11 Andre dermatologiske midler
Other dermatological preparations

De fleste legemidler i ATC gruppe D er til dermatologisk bruk. DDD er kun fastsatt for noen få legemidler til oralt bruk. Detaljstatistikk er kun inkludert for disse legemidlene.

Most of the drugs in ATC group D are for topical use. Only a few oral preparations are given DDDs. Detailed consumption figures are only included for these preparations.

ATC gruppe D

Salg pr ATC 3. nivå for gruppe D - *Dermatologiske midler*

Sales per ATC 3rd level for ATC group D - *Dermatologicals*

ATC	ATC level name	mill NOK (AUP)				
		2012	2013	2014	2015	2016
D01A	Antifungals for topical use	65,5	66,4	67,4	68,8	69,5
D01B	Antifungals for systemic use	10,8	10,8	10,2	9,8	10,4
D02A	Emollients and protectives	10,4	11,3	14,3	18,6	51,0
D04A	Antipruritics, incl. antihistamines, anesthetics, etc.	16,5	19,8	22,2	19,2	23,8
D05A	Antipsoriatics for topical use	46,9	45,0	38,4	39,6	48,0
D05B	Antipsoriatics for systemic use	5,5	5,8	5,7	6,5	6,5
D06A	Antibiotics for topical use	21,8	22,3	22,6	22,3	22,6
D06B	Chemotherapeutics for topical use	44,5	43,5	51,3	55,8	56,1
D07A	Corticosteroids, plain	79,2	78,1	81,4	85,6	86,3
D07B	Corticosteroids, combinations with antiseptics	3,6	3,6	4,2	4,8	5,5
D07C	Corticosteroids, combinations with antibiotics	4,2	4,0	4,2	4,4	4,4
D07X	Corticosteroids, other combinations	12,5	12,5	13,1	13,6	13,9
D08A	Antiseptics and disinfectants	56,3	57,9	66,5	67,6	69,8
D09A	Medicated dressings	0,7	0,7	0,6	0,6	0,5
D10A	Anti-acne preparations for topical use	26,7	30,2	33,3	34,7	35,3
D10B	Anti-acne preparations for systemic use	16,0	18,4	21,6	28,9	36,6
D11A	Other dermatological preparations	27,8	28,5	32,9	38,4	42,2

ATC gruppe D

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2012	2013	2014	2015	2016
D01B	Fungicider til systemisk bruk	1,08	1,14	1,15	1,15	1,22
D01BA02	Terbinafin (0,25 g)	1,08	1,14	1,15	1,15	1,22
D05B	Antipsoriasismidler til systemisk bruk	0,15	0,16	0,16	0,18	0,17
D05BB02	Acitretin (35 mg)	0,15	0,16	0,16	0,18	0,17
D10BA	Retinoider til behandling av akne	0,75	0,86	0,96	1,03	1,15
D10BA01	Isotretinoïn (30 mg) ¹⁾	0,75	0,86	0,96	1,03	1,15
D11AH	Midler ved dermatitt, ekskl. kortikosteroider	0,02	0,03	0,04	0,07	0,07
D11AH04	Alitretinoïn (20 mg)	0,02	0,03	0,04	0,07	0,07

1) Omfatter også salg av preparater uten markedsføringstillatelse i Norge.

Urogenitalsystem og kjønnshormoner

Genito urinary system and sex hormones

G01	Antiinfektiva og antiseptika til gynekologisk bruk Gynecological antiinfectives and antiseptics
G02	Andre gynekologiske midler Other gynecologicals
G03	Kjønnshormoner og midler med effekt på genitalia Sex hormones and modulators of the genital system
G04	Urologika Urologicals

Salg pr ATC 3. nivå for gruppe G - Urogenitalsystem og kjønnshormoner

Sales per ATC 3rd level for ATC group G - Genito urinary system and sex hormones

ATC	ATC level name	mill NOK (AUP)				
		2012	2013	2014	2015	2016
G01A	Antiinfectives and antiseptics, excl. combinations with corticosteroids	40,0	42,6	41,8	41,2	40,2
G02A	Uterotonika	0,2	0,2	0,3	1,6	2,1
G02B	Contraceptives for topical use	60,1	59,9	66,5	71,4	79,8
G02C	Other gynecologicals	7,4	7,0	7,2	6,2	6,4
G03A	Hormonal contraceptives for systemic use	199,1	205,6	211,8	215,3	213,3
G03B	Androgens	23,0	27,8	33,0	43,2	56,7
G03C	Estrogens	88,5	92,8	97,6	111,6	122,1
G03D	Progestogens	15,5	16,4	18,2	18,7	19,1
G03F	Progestogens and estrogens in combination	31,2	30,7	34,2	34,8	35,8
G03G	Gonadotropins and other ovulation stimulants	71,3	69,8	65,4	73,8	79,8
G03H	Antiandrogens	7,4	7,0	6,6	6,5	6,4
G03X	Other sex hormones and modulators of the genital system	5,5	4,2	3,8	7,5	11,0
G04B	Urologicals	332,2	348,1	353,0	369,0	392,7
G04C	Drugs used in benign prostatic hypertrophy	66,7	70,2	71,4	77,2	92,0

ATC gruppe G

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2012	2013	2014	2015	2016
G01	Antiinfektiva og antiseptika til gynekologisk bruk	0,98	1,03	1,00	0,95	0,89
G01A	Antiinfektiva og antiseptika, ekskl. kombinasjoner med kortikosteroider	0,98	1,03	1,00	0,95	0,89
G01AA10	Klindamycin (0,1 g)	0,06	0,06	0,06	0,06	0,06
G01AC05	Dekvalon (20 mg)					0,00
G01AF01	Metronidazol (0,5 g) ¹⁾	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03
G01AF02	Klotrimazol (0,1 g)	0,82	0,88	0,85	0,82	0,76
G01AF05	Ekonazol (0,1 g)	0,07	0,07	0,06	0,05	0,04
G02	Andre gynekologiske midler					
G02A	Uterotonika²⁾	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
G02AB	Sekalealkaloider	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
G02AD	Prostaglandiner	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
ATC	ATC level name	number of IUDs or numbers of vaginal rings				
		2012	2013	2014	2015	2016
G02B	Antikonseptiva, lokale³⁾					
G02BA03	Plastspiraler med levonorgestrel	37717	37786	43474	45198	49304
G02BB01	Vaginal ring med etonorgestrel og etinyløstradiol ⁴⁾	163339	170862	169167	162048	158136
ATC	ATC level name	DDD/1000 inhabitants/day				
		2012	2013	2014	2015	2016
G02C	Andre gynekologiske preparater	0,14	0,14	0,13	0,13	0,12
G02CB	Prolaktinhemmende midler	0,14	0,14	0,13	0,13	0,12
ATC	ATC level name	DDD/day				
		2012	2013	2014	2015	2016
G03	Kjønnshormoner og midler med effekt på genitalia					
G03A	Antikonseptiva, hormoner, systemiske	259330	267760	277300	282610	282850
G03AA	Progesterogener og østrogener, faste kombinasjoner	185620	191750	197410	200350	199020
G03AB	Progesterogener og østrogener, sekvensprep.	11610	10650	10020	9420	8460
G03AC	Progesterogener ⁵⁾	61670	64930	69480	72450	75020
G03AC	Progesterogener, orale	47950	51230	55980	59290	62210
G03AC	Progesterogener, inj.	13720	13700	13500	13160	12810
G03AC	Progesterogener, implantat ⁶⁾	6220	7660	9490	14100	23030
G03AD	Nødprevensjon	430	430	390	390	350

1) Se også ATC gr. P01AB og J01XD. See also ATC group P01AB and J01XD.

2) Omfatter også salg av preparater uten markedsføringsstillatelse i Norge.

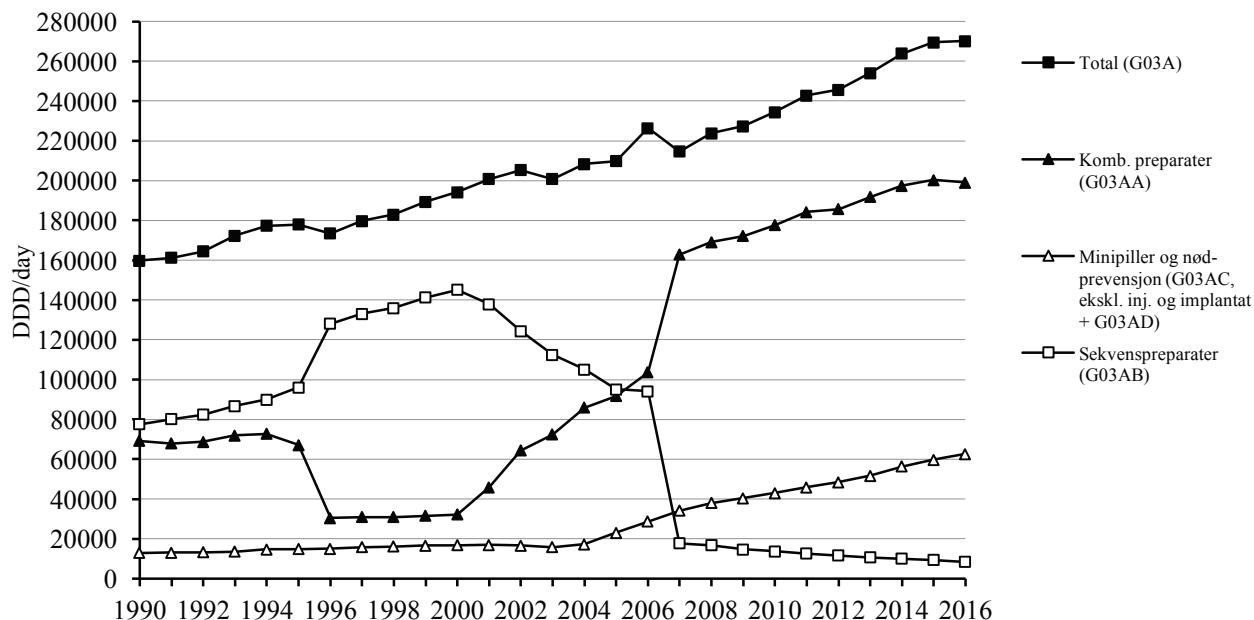
3) Salg av spiraler uten legemiddel er ikke tatt med.

4) The vaginal ring should be replaced every 28 day. This implies that each user needs 13 vaginal rings per year.

5) Ekskl. salg av implantater. Excluding sales of implants.

6) Salg angitt i antall implantater. Sales given in number of implants.

Salg av P-piller, preventjonsplaster og nødprevensjon (G03A) 1990 - 2016
 Sales of oral and transdermal hormonal contraceptives (G03A) 1990 - 2016

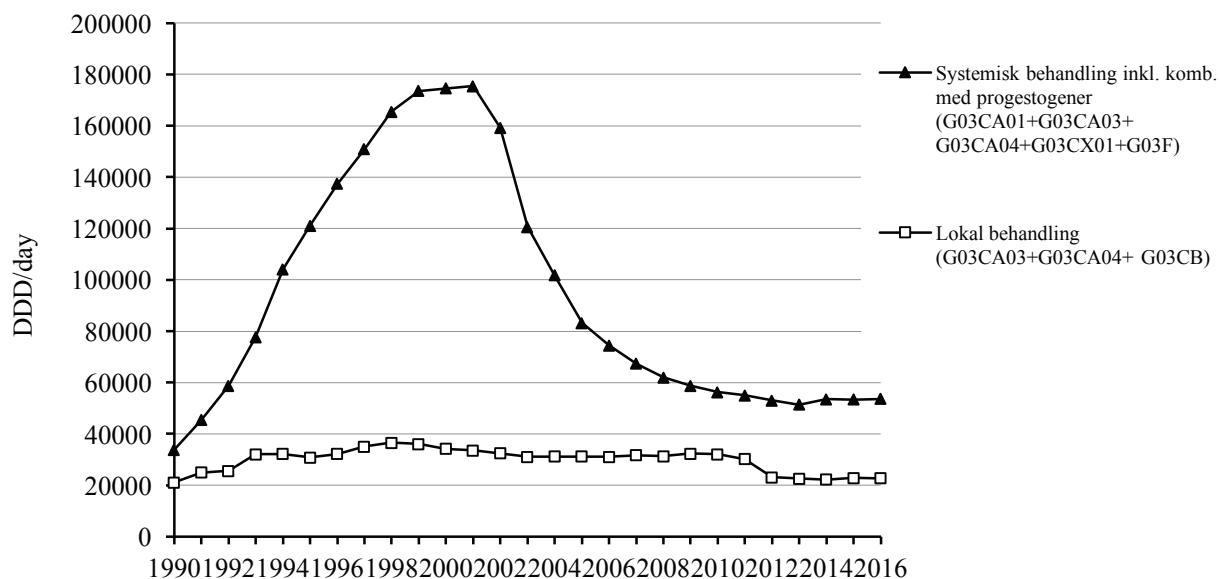

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/day				
		2012	2013	2014	2015	2016
G03B	Androgener	3930	4810	5670	6710	8030
G03BA03	Testosteron (18 mg P/0,12 g O/50 mg TD gel)	3930	4810	5670	6710	8030
G03C	Østrogener	45630	44230	44060	44840	45340
G03CA03	Østradiol (50 mcg TD/2 mg O/25 mcg V/ 7,5 mcg vaginal ring)	19140	19270	20540	21710	23090
G03CA04	Østriol (2 mg O/0,2 mg V)	21100	19770	18110	17870	17060
G03CX01	Tibolon (2,5 mg)	5390	5190	5410	5260	5190
G03D	Progestogener	7390	7570	7550	7530	7740
G03DA02	Medroksyprogesteron (5 mg O/7 mg P)	2290	2260	2240	2260	2220
G03DA04	Progesteron (90 mg) ¹⁾	1880	1980	2210	2350	2780
G03DB08	Dienogest (2 mg)	50	80	90	90	90
G03DC02	Noretisteron (5 mg)	3170	3250	3010	2830	2650
G03F	Progestogener og østrogener i kombinasjon	30490	29810	31640	31320	31010
G03FA01	Noretisteron og østrogen, komb.	23150	22360	23710	23130	22970
G03FA12	Medroksyprogesteron og østrogen	560	580	680	770	780
G03FB05	Noretisteron og østrogen, sekvensprep.	6780	6870	7250	7420	7260

1) Inkluderer også salg av preparater uten markedsføringstillatelse i Norge.

ATC gruppe G

Salg av østrogenholdige preparater (G03C og G03F) 1990-2016
 Sales of products with estrogen (G03C and G03F) 1990-2016

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/day				
		2012	2013	2014	2015	2016
G03G	Gonadotropiner og andre ovulasjonsstimulerende midler¹⁾	2474	2585	2436	2599	2699
G03GA01	Koriongonadotropin (250 U)	240	350	390	330	360
G03GA02	Menopausegonadotropin (75 U)	230	240	260	290	330
G03GA04	Urofollitropin (75 U)	30	30	60	10	0
G03GA05	Follitropin alfa (75 U)	200	200	190	270	280
G03GA06	Follitropin beta (75 U)	210	200	180	170	180
G03GA08	Koriongonadotropin alfa (0,25 mg)	24	25	26	29	29
G03GB02	Klomifen (9 mg)	1540	1540	1330	1500	1520
G03H	Antiandrogener	13190	12670	11730	11510	11310
G03HA01	Cyproteron (0,1 g)	70	70	70	70	80
G03HB01	Cyproteron og østrogen	13120	12600	11660	11440	11230
G03X	Andre kjønnshormoner og midler med effekt på genitalia	759	652	443	629	777
G03XB01	Mifepriston (0,2 g)	39	39	39	39	37
G03XB02	Ulipristal (5 mg)			3	64	280
G03XC01	Raloxifen (60 mg)	720	610	340	310	250

1) ATC code G03GA07, G03GA09 and G03GA30 are not included due to low sales.

ATC gruppe G

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2012	2013	2014	2015	2016
G04	Urologika	20,96	22,02	23,14	23,94	25,60
G04B	<i>Urologika</i>	10,82	11,12	11,70	12,12	12,54
G04BD	Midler mot hyppig vannlatning og inkontinens	8,84	8,98	9,40	9,61	9,84
G04BD04	Oksybutynin (3,9 mg TD)	0,10	0,08	0,07	0,06	0,06
G04BD07	Tolterodin (4 mg) ¹⁾	1,76	1,49	1,40	1,16	1,06
G04BD08	Solifenacin (5 mg)	4,04	3,87	3,57	3,35	3,27
G04BD10	Darifenacin (7,5 mg)	0,83	0,72	0,59	0,53	0,43
G04BD11	Fesoterodin (4 mg)	2,11	2,35	2,13	1,98	1,88
G04BD12	Mirabegron (50 mg)	0,46	1,64	2,52	3,13	

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/day				
		2012	2013	2014	2015	2016
G04BE	Midler mot erektil dysfunksjon	9874	10835	11773	12992	14086
G04BE01	Alprostadil (0,02 mg)	174	179	205	204	186
G04BE03	Sildenafil (50 mg)	4043	4294	4645	5646	6277
G04BE04	Yohimbin (15 mg) ¹⁾	2	3	1	0	
G04BE08	Tadalafil (10 mg)	4657	5318	5938	6165	6658
G04BE09	Vardenafil (10 mg)	985	1028	969	963	950
G04BE30	Papaverin/fentolamin ¹⁾	13	13	15	14	15

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2012	2013	2014	2015	2016
G04C	Midler mot benign prostatahyperplasi²⁾	10,14	10,89	11,44	11,82	13,06
G04CA01	Alfuzosin (7,5 mg)	0,04				
G04CA02	Tamsulosin (0,4 mg)	6,34	6,58	6,65	6,74	7,20
G04CA03	Terazosin (5 mg)	0,09	0,08	0,08	0,07	0,06
G04CA52	Tamsulosin og dutasterid (1 kapsel)	0,70	1,37	1,91	2,32	3,11
G04CA53	Tamsulosin og solifenacin (1 kapsel)					0,03
G04CB01	Finasterid (5 mg)	2,75	2,67	2,62	2,53	2,52
G04CB02	Dutasterid (0,5 mg)	0,23	0,19	0,17	0,15	0,13

1) Inkluderer også salg av preparater uten markedsføringstillatelse i Norge.

2) Doxazosin , se ATC kode C02CA04.

Hormoner til systemisk bruk, ekskl kjønnshormoner og insuliner

Systemic hormonal preparations, excl sex hormones and insulins

H01	Hypofyse-, hypothalamushormoner og analoger Pituitary and hypothalamic hormones and analogues
H02	Kortikosteroider til systemisk bruk Corticosteroids for systemic use
H03	Thyreоideaterapi Thyroid therapy
H04	Pankreas hormoner Pancreatic hormones
H05	Kalsium homøostase Calcium homeostasis

Salg pr ATC 3. nivå for gruppe H - Hormoner til systemisk bruk, ekskl kjønnshormoner og insuliner
 Sales per ATC 3rd level for ATC group H - Systemic hormonal preparations, excl sex hormones and insulins

ATC	ATC level name	mill NOK (AUP)				
		2012	2013	2014	2015	2016
H01A	Anterior pituitary lobe hormones and analogues	156,7	159,5	149,9	156,0	136,5
H01B	Posterior pituitary lobe hormones	38,7	39,4	41,2	45,4	50,0
H01C	Hypothalamic hormones	100,3	103,0	113,6	129,2	147,9
H02A/ H02B	Corticosteroids for systemic use	78,8	80,7	96,7	97,6	104,2
H03A	Thyroid preparations	59,9	61,6	66,8	65,0	70,5
H03B	Antithyroid preparations	2,6	2,7	2,2	4,0	6,4
H04A	Glycogenolytic hormones	4,3	4,5	4,7	5,2	5,2
H05A	Parathyroid hormones and analogues	10,7	13,9	18,0	21,7	29,5
H05B	Anti-parathyroid agents	16,1	19,8	19,8	21,3	16,3

ATC gruppe H

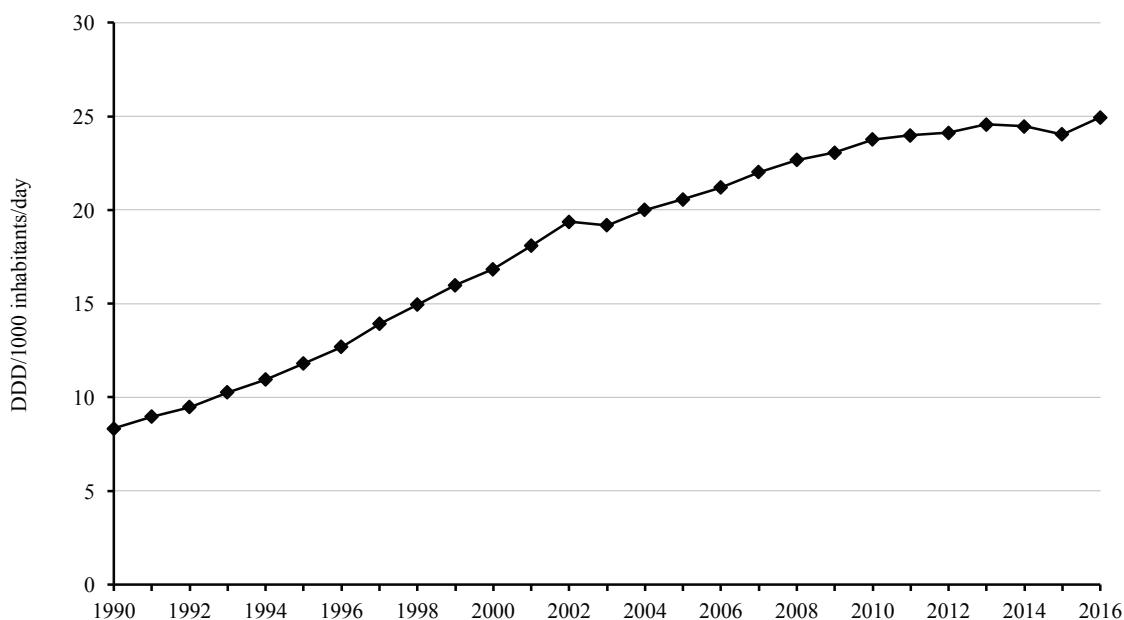
ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2012	2013	2014	2015	2016
H01	Hypofyse-, hypothalamushormoner og analoger	1,72	1,75	1,83	1,83	1,85
H01A	Hypofyseforlapphormoner og analoger¹⁾	0,43	0,44	0,46	0,46	0,48
H01AA02	Tetrakosaktid (0,25 mg)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
H01AB01	Tyrotropin alfa (0,9 mg)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
H01AC01	Somatropin (2 U)	0,42	0,43	0,45	0,45	0,47
H01AX01	Pegvisomant (10 mg)	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
H01B	Hypofysebaklapphormoner¹⁾	1,02	1,03	1,06	1,04	1,04
H01BA01	Vasopressin (4 U)	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
H01BA02	Desmopressin (4 mcg (P)/25 mcg N/0,4 mg O)	0,80	0,80	0,85	0,83	0,83
H01BA04	Terlipressin (12 mg)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
H01BB02	Oksytocin (15 U)	0,22	0,22	0,20	0,20	0,20
H01BB03	Karbetocin (0,1 mg)		0,00	0,00	0,00	0,00
H01C	Hypothalamushormoner	0,28	0,28	0,31	0,33	0,34
H01CA02	Nafarelin (0,4 mg)	0,11	0,10	0,12	0,13	0,13
H01CB02	Oktreotid (0,7 mg)	0,12	0,12	0,13	0,13	0,13
H01CB03	Lanreotid (3 mg)	0,04	0,04	0,06	0,06	0,07
H01CB05	Pasireotid (1,2 mg)		0,00	0,00	0,00	0,00
H01CC01	Ganirelix (0,25 mg)	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
H01CC02	Cetrorelix (0,25 mg)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
H02	Kortikosteroider til systemisk bruk	19,51	19,25	18,97	19,38	19,45
H02A	Kortikosteroider til systemisk bruk, usammensatte preparater	19,51	19,25	18,97	19,37	19,45
H02AA	Mineralkortikoider	0,34	0,36	0,36	0,41	0,40
H02AA02	Fludrokortison (0,1 mg)	0,34	0,36	0,36	0,41	0,40
H02AB	Glukokortikoider¹⁾	19,17	18,89	18,61	18,97	19,05
H02AB01	Betametason (1,5 mg O,P/0,4 mg P (depot))	1,79	1,49	1,20	1,38	1,28
H02AB02	Dexametason (1,5 mg)	1,67	1,78	1,96	2,23	2,41
H02AB04	Metylprednisolon (7,5 mg O/20 mg P)	1,36	1,40	1,28	1,22	1,16
H02AB06	Prednisolon (10 mg)	13,20	13,08	12,97	12,94	13,00
H02AB07	Prednison (10 mg)	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02
H02AB08	Triamcinolon (7,5 mg)	0,43	0,42	0,47	0,47	0,46
H02AB09	Hydrokortison (30 mg)	0,20	0,21	0,22	0,22	0,22
H02AB10	Kortison (37,5 mg)	0,49	0,48	0,48	0,48	0,49
H02AB13	Deflazacort (15 mg)	0,00	0,00	0,01	0,01	0,01
H02BX	Kortikosteroider til systemisk bruk, kombinasjonspreparater	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
H02BX01	Metylprednisolon, kombinasjoner	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
H03	Thyreoideaterapi	25,00	25,47	25,58	25,11	25,99
H03A	Thyreoideapreparater²⁾	24,35	24,81	24,78	24,39	25,28
H03AA01	Levtyroksinnatrium (0,15 mg) ¹⁾	24,10	24,57	24,51	24,09	24,93
H03AA02	Liotyroninnatrium (0,06 mg)	0,25	0,25	0,27	0,30	0,35
H03B	Antithyreoideapreparater	0,65	0,66	0,81	0,72	0,71
H03BA02	Propyltiouracil (0,1 g) ³⁾	0,13	0,12	0,16	0,13	0,12
H03BB01	Karbimazol (15 mg) ¹⁾	0,52	0,54	0,65	0,59	0,60

1) Inkluderer salg av preparater uten markedsføringstillatelse i Norge.

2) Inkluderer ikke naturlige thyreoideapreparater (H03AA05), uregistrerte preparater.

3) Inkluderer salg av apotekpreparater.

Salg av levotyroxinnatrium (H03AA01) 1990 - 2016
 Sales of levothyroxine sodium (H03AA01) 1990 - 2016

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2012	2013	2014	2015	2016
H04	Pankreashormoner	0,01	0,01	0,01	0,02	0,02
<i>H04A</i>	<i>Glykogenolytisk hormon</i>	<i>0,01</i>	<i>0,01</i>	<i>0,01</i>	<i>0,02</i>	<i>0,02</i>
H04AA01	Glukagon (1 mg)	0,01	0,01	0,01	0,02	0,02
H05	Kalsium homøostase	0,12	0,15	0,17	0,19	0,22
<i>H05A</i>	<i>Parathyreoideahormoner og analoger</i>	<i>0,05</i>	<i>0,06</i>	<i>0,08</i>	<i>0,09</i>	<i>0,11</i>
H05AA02	Teriparatid (20 mcg)	0,04	0,06	0,08	0,09	0,11
H05AA03	Parathyreoideahormon (0,1 mg)	0,00				
<i>H05B</i>	<i>Antiparathyreoideamidler</i>	<i>0,08</i>	<i>0,09</i>	<i>0,09</i>	<i>0,10</i>	<i>0,11</i>
H05BA01	Laksekalsitonin (syntetisk) (100 U (P)/200 U (N))	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
H05BX01	Cinacalcet (0,06 g)	0,06	0,06	0,06	0,07	0,07
H05BX02	Paricalcitol (2 mcg)	0,02	0,03	0,03	0,03	0,03

Antiinfektiva til systemisk bruk

Antiinfectives for systemic use

- J01 Antibakterielle midler til systemisk bruk
Antibacterials for systemic use
- J02 Antimykotika til systemisk bruk
Antimycotics for systemic use
- J04 Antimykobakterielle midler
Antimycobacterials
- J05 Antivirale midler til systemisk bruk
Antivirals for systemic use
- J06 Immunsera og immunglobuliner (utelatt)
Immune sera and immunoglobulins (not included)
- J07 Vaksiner (utelatt)
Vaccines (not included)

Salg pr ATC 3. nivå for gruppe J - Antiinfektiva til systemisk bruk

Sales per ATC 3rd level for ATC group J - Antiinfectives for systemic use

ATC	ATC level name	mill NOK (AUP)				
		2012	2013	2014	2015	2016
J01A	Tetracyclines	42,6	37,9	37,8	37,5	35,2
J01C	Beta-lactam antibacterials, penicillins	180,2	164,1	194,5	198,1	202,4
J01D	Other beta-lactam antibacterials	54,1	52,7	51,0	46,7	56,6
J01E	Sulfonamides and trimethoprim	14,0	14,1	15,6	15,8	16,2
J01F	Macrolides, lincosamides and streptogramins	70,0	60,5	51,3	48,6	44,2
J01G	Aminoglycoside antibacterials	21,3	20,3	19,8	19,2	18,0
J01M	Quinolone antibacterials	16,5	15,6	13,8	12,8	11,7
J01X	Other antibacterials	59,7	57,2	60,3	68,4	72,1
J02A	Antimycotics for systemic use	87,4	96,1	94,1	100,2	101,6
J04A	Drugs for treatment of tuberculosis	1,2	1,1	2,4	1,6	1,7
J04B	Drugs for treatment of lepra	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
J05A	Direct acting antivirals	423,8	419,7	685,1	989,0	995,1

ATC gruppe J

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2012	2013	2014	2015	2016
J01	Antibakterielle midler til systemisk bruk¹⁾	20,93	19,92	19,27	18,75	18,08
J01A	Tetracykliner	3,83	3,49	3,40	3,32	3,10
J01AA02	Doksycyklin (0,1 g)	2,31	1,98	1,93	1,90	1,77
J01AA04	Lymecyklin (0,6 g)	0,90	0,97	0,96	0,96	0,94
J01AA07	Tetracyklin (1 g)	0,62	0,54	0,50	0,45	0,40
J01AA12	Tigecyklin (0,1 g)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
J01C	Beta-laktam antibakterielle midler, penicilliner	8,58	8,24	8,13	7,90	7,66
J01CA01	Ampicillin (2 g)	0,09	0,10	0,12	0,11	0,12
J01CA04	Amoxicillin (1 g)	1,45	1,40	1,41	1,33	1,26
J01CA08	Pivmecillinam (0,6 g)	1,78	1,83	1,80	1,68	1,62
J01CA11	Mecillinam (1,2 g)	0,00	0,01	0,01	0,01	0,00
J01CE01	Benzylpenicillin (3,6 g)	0,24	0,22	0,23	0,21	0,22
J01CE02	Fenoksymetylpenicillin (2 g)	4,07	3,85	3,60	3,61	3,45
J01CF01	Dikloxacillin (2 g)	0,76	0,57 ¹⁾	0,71 ¹⁾	0,71	0,71
J01CF02	Kloxacillin (2 g)	0,14	0,20	0,18	0,16	0,16
J01CR02	Amoxicillin og enzymhemmere (1 g) ²⁾		0,01	0,01	0,01	0,02
J01CR05	Piperacillin og enzymhemmere (14 g)	0,03	0,04	0,06	0,07	0,08
J01D	Andre beta-laktam antibakterielle midler	0,54	0,52	0,47	0,42	0,41
J01DB01	Cefalexin (2 g)	0,18	0,17	0,13	0,12	0,10
J01DB03	Cefalotin (4 g)	0,08	0,08	0,09	0,09	0,09
J01DC02	Cefuroxim (3 g)	0,08	0,07	0,05	0,04	0,03
J01DD01	Cefotaxim (4 g)	0,12	0,12	0,11	0,11	0,11
J01DD02	Ceftazidim (4 g)	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
J01DD04	Ceftriaxon (2 g)	0,03	0,03	0,02	0,02	0,02
J01DF01	Aztreonam (4 g P/0,225 g inhal.løsn.)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
J01DH02	Meropenem (2 g)	0,05	0,05	0,05	0,03	0,04
J01DH03	Ertapenem (1 g)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
J01DH04	Doripenem (1,5 g)	0,00	0,00			
J01DH51	Imipenem og enzymhemmer (2 g)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
J01DI02	Ceftarolin fosamil (1,2 g)		0,00	0,00	0,00	0,00
J01DI54	Ceftolozan og enzymhemmer (3 g)				0,00	
J01E	Sulfonamider og trimetoprim	0,87	0,85	0,84	0,83	0,80
J01EA01	Trimetoprim (0,4 g)	0,51	0,48	0,44	0,40	0,36
J01EE01	Sulfametoxazol og trimetoprim	0,35	0,36	0,40	0,43	0,44
J01F	Makrolider, linkosamider og streptograminer	2,25	1,93	1,66	1,48	1,29
J01FA01	Erytromycin (2 g O/1 g O,P)	1,05	0,85	0,74	0,67	0,60
J01FA02	Spiramycin (3 g)	0,01	0,01	0,01	0,00	0,00
J01FA09	Klaritromycin (0,5 g)	0,39	0,30	0,23	0,16	0,12
J01FA10	Azitromycin (0,3 g)	0,47	0,41	0,35	0,33	0,29
J01FF01	Klindamycin (1,2 g O/1,8 g P)	0,33	0,37	0,33	0,31	0,28
J01G	Aminoglykosider	0,08	0,07	0,07	0,08	0,07
J01GB01	Tobramycin (0,24 g P/0,3 g inhal.løsn./0,112 g inhal.pulver)	0,03	0,03	0,02	0,02	0,02
J01GB03	Gentamicin (0,24 g)	0,05	0,05	0,05	0,06	0,06
J01M	Kinoloner	0,74	0,71	0,64	0,57	0,51
J01MA01	Ofloxacin (0,4 g)	0,02	0,02	0,01	0,01	0,01
J01MA02	Ciprofloxacin (1 g O/0,5 g P)	0,72	0,69	0,63	0,56	0,49
J01MA12	Levofloxacin (0,5 g)		0,00			

1) Se kommentarer til salgsutviklingen på side 14./See comments on page 14.

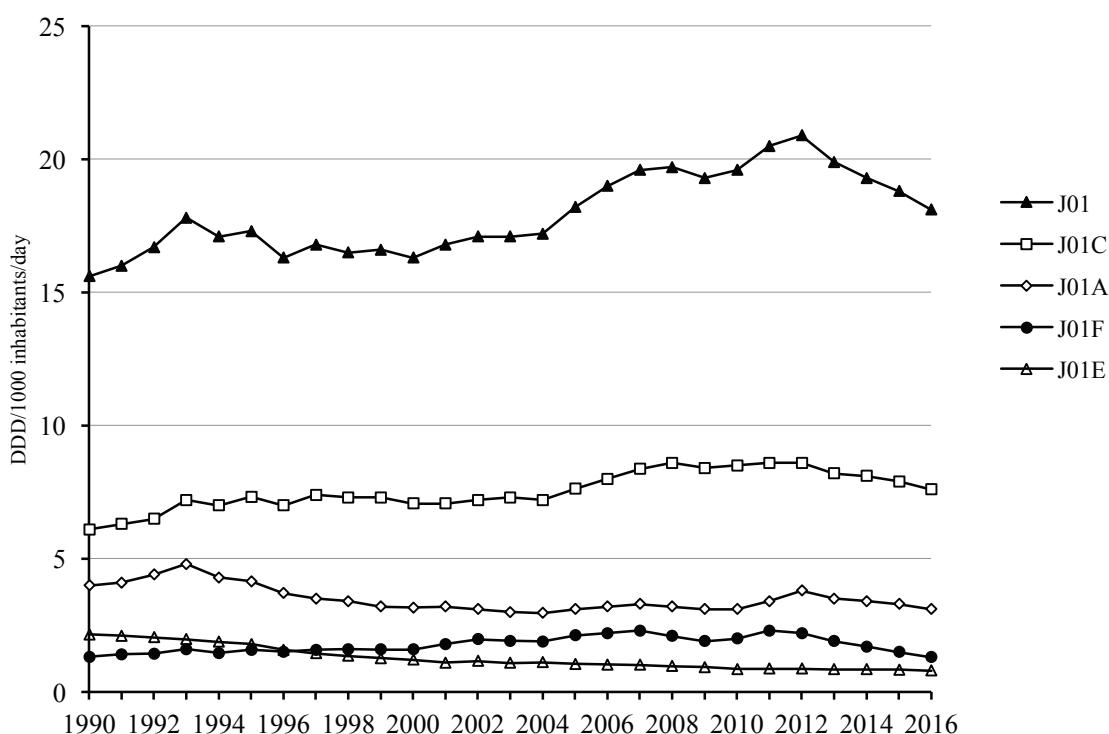
2) Inkluderer salg av preparater uten markedsføringstillatelse i Norge.

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2012	2013	2014	2015	2016
J01X	Andre antibakterielle midler	4,04	4,12	4,07	4,16	4,24
J01XA01	Vankomycin (2 g) ¹⁾	0,01	0,01	0,02	0,02	0,02
J01XA02	Teicoplanin (0,4 g)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
J01XB01	Kolistin (3 MU)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01
J01XC01	Fusidinsyre (1,5 g)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
J01XD01	Metronidazol (1,5 g) ²⁾	0,07	0,06	0,05	0,04	0,03
J01XE01	Nitrofurantoin (0,2 g)	0,37	0,36	0,33	0,32	0,30
J01XX05	Metenamin (hippurat 2 g)	3,57	3,67	3,65	3,76	3,87
J01XX08	Linezolid (1,2 g)	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
J01XX09	Daptomycin (0,28 g)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
J01XX11	Tedizolid (0,2 g)					0,00

Salg av antibakterielle midler til systemisk bruk (J01) 1990 – 2016³⁾

tetracykliner (J01A), penicilliner (J01C), sulfonamider og trimetoprim (J01E), makrolider, linkosamider og streptograminer (J01F)

Sales of antibiotics for systemic use (J01) 1990 - 2016

1) Se også ATC gruppe A07AA, see also ATC group A07AA.

2) Se også ATC gruppe G01AF og P01AB, see also ATC group G01AF and P01AB.

3) Se kommentarer til salgsutviklingen på side 14./See comments on page 14.

ATC gruppe J

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/year				
		2012	2013	2014	2015	2016
J02	Antimykotika til systemisk bruk	94,91	93,79	89,20	93,06	93,97
J02A	Antimykotika til systemisk bruk	94,91	93,79	89,20	93,06	93,97
J02AA01	Amfotericin B (35 mg)	3,26	4,70	4,38	3,23	3,56
J02AB02	Ketokonazol (0,2 g) ¹⁾	14,36	7,73		0,85	1,19
J02AC01	Flukonazol (0,2 g)	70,16	73,43	76,81	80,99	79,03
J02AC02	Itrakonazol (0,2 g) ¹⁾	2,33	2,75	2,60	1,72	1,68
J02AC03	Vorikonazol (0,4 g)	2,21	2,34	2,03	2,74	2,80
J02AC04	Posaconazol (0,3 g)	0,62	0,76	0,92	1,10	2,92
J02AX04	Kaspofungin (50 mg)	1,14	1,11	1,19	0,93	0,59
J02AX05	Mikafungin (0,1 g)	0,77	0,96	1,25	1,32	0,73
J02AX06	Anidulafungin (0,1 g)	0,06	0,01	0,02	0,19	1,47
J04	Antimykobakterielle midler¹⁾	93,20	91,58	88,21	80,85	87,92
J04A	Midler til behandling av tuberkulose	62,07	61,01	58,38	51,96	58,95
J04AA01	Aminosalyl (12 g)		0,00	0,00	0,00	
J04AB01	Cykloserin (0,75 g)				0,58	
J04AB02	Rifampicin (0,6 g)	16,76	16,38	17,32	15,56	16,07
J04AB04	Rifabutin (0,15 g)	0,73	0,50	0,40	0,34	0,44
J05AB05	Rifapentine (0,11 g)				1,62	7,15
J04AB30	Kapreomycin (1 g)	0,05	0,01	0,00	0,00	0,01
J04AC01	Isoniazid (0,3 g) ²⁾	3,34	3,21	2,84	4,10	10,34
J04AD01	Protonamid (0,75 g)				0,29	
J04AK01	Pyrazinamid (1,5 g)	1,99	2,61	1,92	1,68	1,25
J04AK02	Etambutol (1,2 g)	8,73	9,04	7,67	6,37	4,63
J04AK05	Bedakvilin (86 mg)			0,17		
J04AM02	Rifampicin og isoniazid	26,32	24,59	24,18	18,38	14,33
J04AM05	Rifampicin, pyrazinamid og isoniazid	4,16	4,36	3,10	2,59	2,01
J04AM06	Rifampicin, pyrazinamid, etambutol og isoniazid		0,31	0,78	1,32	1,85
J04B	Midler til behandling av lepra	31,13	30,57	29,83	28,88	28,97
J04BA01	Klofazimin (0,1 g)				0,11	
J04BA02	Dapson (50 mg)	31,13	30,57	29,83	28,88	28,86
J05	Antivirale midler til systemisk bruk¹⁾	484,40	510,57	530,82	538,31	552,90
J05A	Direktevirkende antivirale midler	484,40	510,57	530,82	538,31	552,90
J05AB	Nukleosider og nukleotider, ekskl. reverstranskriptase-hemmere	101,66	101,34	105,03	108,69	118,25
J05AB01	Aciklovir (4 g)	18,86	18,44	19,04	19,69	19,51
J05AB04	Ribavirin (1 g)	27,51	21,16	15,49	11,52	13,57
J05AB06	Ganciklovir (0,5 g)	1,12	0,92	0,93	0,88	0,93
J05AB09	Famciklovir (0,75 g)	0,01	0,02	0,02	0,03	0,03
J05AB11	Valaciclovir (3 g)	46,86	52,51	60,39	68,36	75,78
J05AB12	Cidofovir (25 mg)	0,03	0,03		0,12	0,17
J05AB14	Valganciklovir (0,9 g)	7,26	8,26	9,16	8,09	8,26
J05AD	Fosfonsyredervater	0,22	0,14	0,22	0,20	0,21
J05AD01	Foscarnet (6,5 g)	0,22	0,14	0,22	0,20	0,21

1) inkluderer salg av preparater uten markedsføringstillatelse i Norge.

2) inkluderer også salg av apotekpreparater.

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/year				
		2012	2013	2014	2015	2016
J05AE	Proteasehemmere	96,56	97,92	90,00	66,81	45,73
J05AE01	Saquinavir (1,8 g)	0,47	0,49	0,37	0,29	0,20
J05AE02	Indinavir (2,4 g)	0,04	0,01	0,01		
J05AE03	Ritonavir (1,2 g)	4,70	5,20	5,05	4,20	2,99
J05AE07	Fosamprenavir (1,4 g)	0,13	0,07			
J05AE08	Atazanavir (0,3 g)	75,27	79,18	71,43	51,56	34,05
J05AE10	Darunavir (1,2 g)	7,47	8,24	10,20	9,67	8,41
J05AE11	Telaprevir (2,25 g)	1,47	1,12	0,29		
J05AE12	Boceprevir (2,4 g)	7,01	3,61	1,16	0,05	
J05AE14	Simeprevir (0,15 g)			1,49	1,04	0,08
J05AF	Nukleosid og nukleotid reverstranskriptasehemmere	33,89	37,98	42,56	49,31	55,52
J05AF01	Zidovudin (0,6 g)	1,78	1,24	0,97	0,64	0,65
J05AF05	Lamivudin (0,3 g)	3,59	3,94	3,43	3,65	3,19
J05AF06	Abakavir (0,6 g)	3,33	3,28	3,22	3,48	3,42
J05AF07	Tenofovir disoproxil (0,245 g)	13,14	16,31	20,01	23,91	27,55
J05AF08	Adefovir dipivoxil (10 mg)	0,72	0,70	0,63	0,41	0,34
J05AF09	Emtricitabin (0,2 g)	0,36	0,40	0,39	0,36	0,22
J05AF10	Entekavir (0,5 mg)	10,11	11,36	13,36	16,66	20,10
J05AF11	Telbivudine (0,6 g)		0,07	0,12	0,08	0,05
J05AG	Ikke-nukleosid reverstranskriptasehemmere	27,18	25,07	21,67	18,26	13,91
J05AG01	Nevirapin (0,4 g)	11,92	11,65	9,99	9,13	7,46
J05AG03	Efavirenz (0,6 g)	13,46	10,88	8,82	6,53	3,91
J05AG04	Etravirin (0,4 g)	1,78	1,85	1,93	1,73	1,67
J05AG05	Rilpivirin (25 mg)	0,02	0,69	0,93	0,87	0,87
J05AH	Neuraminidasehemmere	3,44	9,83	2,91	3,40	4,90
J05AH01	Zanamivir (20 mg)		0,06	0,02	0,06	0,01
J05AH02	Oseltamivir (0,15 g)	3,44	9,77	2,89	3,34	4,89
J05AR	Antivirale midler til behandling av HIV-infeksjoner, kombinasjoner	204,55	217,60	231,32	242,83	259,00
J05AR01	Zidovudin og lamivudin (2 tabl)	16,44	12,43	9,89	7,02	5,16
J05AR02	Lamivudin og abacavir (1 tabl)	20,74	23,47	25,66	16,44	10,22
J05AR03	Tenofovir disoproxil og emtricitabin (1 tabl)	87,66	91,09	87,89	78,88	62,45
J05AR04	Zidovudin, lamivudin og abacavir (2 tabl)	1,07	0,72	0,62	0,42	0,29
J05AR06	Emtricitabin, tenofovir disoproxil og efavirenz (1 tabl)	51,12	52,31	52,08	47,48	40,07
J05AR08	Emtricitabin, tenofovir disoproxil og rilpivirin (1 tabl)	4,95	18,30	30,58	36,89	34,64
J05AR09	Emtricitabin, tenofovir disoproxil, elvitegravir og kobicistat (1 tabl)		0,88	6,76	14,75	13,14
J05AR10	Lopinavir og ritonavir (0,8 g)	22,57	18,40	15,60	11,20	6,61
J05AR13	Lamivudin, abakavir og dolutegravir (1 tabl)			2,24	29,06	57,01
J05AR14	Darunavir og cobicistat (1 tabl)				0,69	2,22
J05AR15	Atazanavir og cobicistat (1 tabl)				0,02	0,34
J05AR17	Emtricitabin og tenofoviralafenamid (1 tabl)					3,31
J05AR18	Emtricitabin, tenofoviralafenamid, elvitegravir og kobicistat (1 tabl)					19,34
J05AR19	Emtricitabin, tenofoviralafenamid og rilpivirin (1 tabl)					4,20

ATC gruppe J

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/year				
		2012	2013	2014	2015	2016
J05AX	Andre antivirale midler	16,90	20,69	37,11	48,80	55,38
J05AX05	Inosin pranobex (3 g)	0,85	0,72	0,56	0,33	0,30
J05AX08	Raltegravir (0,8 g)	15,80	19,63	23,52	22,81	19,76
J05AX09	Maraviroc (0,6 g)	0,25	0,34	0,36	0,34	0,27
J05AX12	Dolutegravir (50 mg)			3,78	6,96	10,21
J05AX14	Daklatasvir (60 mg)			0,40	2,67	3,86
J05AX15	Sofosbuvir (0,4 g)			8,49	6,28	6,33
J05AX16	Dasabuvir (0,5 g)				0,17	4,77
J05AX65	Sofosbuvir og ledipasvir (1 tabl)				9,06	4,18
J05AX67	Oribitasvir , paritaprevir og ritonavir (2 tabl)				0,19	4,92
J05AX69	Sofosbuvir and velpatasvir (1 tabl)					0,78

Antineoplastiske og immunmodulerende midler

Antineoplastic and immunomodulating agents

L01	Antineoplastiske midler Antineoplastic agents
L02	Endokrin terapi Endocrine therapy
L03	Immunstimulerende midler Immunostimulants
L04	Immunsuppressive midler Immunosuppressants

Salg pr ATC 3. nivå for gruppe L - Antineoplastiske og immunmodulerende midler

Sales per ATC 3rd level for ATC group L - Antineoplastic and immunomodulating agents

ATC	ATC level name	mill NOK (AUP) ¹⁾				
		2012	2013	2014	2015	2016
L01A	Alkylating agents	30,0	33,8	34,0	29,5	24,8
L01B	Antimetabolites	75,0	79,5	76,2	82,3	65,9
L01C	Plant alkaloids and other natural products	49,1	54,4	43,1	46,9	45,9
L01D	Cytotoxic antibiotics and related substances	12,8	23,0	24,1	26,5	27,0
L01X	Other antineoplastic agents	811,1	940,7	1116,6	1255,3	1587,4
L02A	Hormones and related agents	97,2	94,5	93,6	94,4	100,3
L02B	Hormone antagonists and related agents	175,4	215,0	278,6	293,3	273,0
L03A	Immunostimulants	361,6	341,0	293,3	266,5	238,9
L04A	Immunosuppressants	2078,5	2258,7	2634,8	2814,5	3047,2

1) Omfatter kun salg av preparater med markedsføringstillatelse i Norge.

ATC gruppe L

ATC	ATC level name	gram of active ingredient/year				
		2012	2013	2014	2015	2016
L01	Antineoplastiske midler¹⁾					
L01A	Alkyleringsmidler					
L01AA	Sennepsgassanaloger					
L01AA01	Cyklofosfamid	14868	13653	14533	15403	18529
L01AA02	Klorambucil	66	57	59	66	53
L01AA03	Melfalan	177	187	175	173	152
L01AA06	Ifosfamid	11807	11456	10335	9808	11382
L01AA07	Trofosfamid	2350	2453	2000	1703	1680
L01AA09	Bendamustin	295	407	437	501	556
L01AB	Alkylsulfonater					
L01AB01	Busulfan	70	72	60	57	52
L01AB02	Treosulfan				1431	2196
L01AC	Etyleniminer					
L01AC01	Tiotepa	0		4	9	10
L01AD	Nitrosoureaforbindelser					
L01AD01	Karmustin	71	74	73	94	55
L01AD02	Lomustin	66	98	108	160	156
L01AD04	Streptozocin	535	516	408	183	49
L01AX	Andre alkyleringsmidler					
L01AX03	Temozolamid	4521	4715	4126	4869	4192
L01AX04	Dakarbazin	1547	1612	1471	1480	1182
L01B	Antimetabolitter					
L01BA	Folsyreanaloger					
L01BA01	Metotrexat ²⁾	5904	5453	5877	5464	6427
L01BA03	Raltitrexed	66	156		66	80
L01BA04	Pemetrexed	1342	1776	1650	1620	1646
L01BB	Purinanaloger					
L01BB02	Merkaptopurin	4705	4993	5226	5963	5903
L01BB03	Thioguanin	154	119	139	167	142
L01BB04	Kladribin	3	3	3	3	2
L01BB05	Fludarabin	103	108	102	100	97
L01BB06	Klofarabin	2	1	0	1	0
L01BB07	Nelarabin		17	11	3	
L01BC	Pyrimidin analoger					
L01BC01	Cytarabin	10181	9729	8342	8332	9322
L01BC02	Fluorouracil	53597	58562	63753	63594	58829
L01BC05	Gemcitabin	11728	9422	10190	11869	12382
L01BC06	Kapecitabin	214194	207102	206394	220164	223479
L01BC07	Azacitidin	208	236	341	543	669
L01BC08	Decitabin				8	16
L01BC52	Fluorouracil, kombinasjoner					1
L01BC53	Tegafur, kombinasjoner		36	85	26	30
L01C	Plantealkaloider og andre naturprodukter					
L01CA	Vincaalkaloider og analoger					
L01CA01	Vinblastin	19	17	19	22	23
L01CA02	Vinkristin	12	12	12	13	13
L01CA03	Vindesin	0,37	0,27	0,19	0,19	0,22
L01CA04	Vinorelbin	625	579	631	590	578
L01CA05	Vinflunin	47	54	32	47	60
L01CB	Podofyllotoksinderivater					
L01CB01	Etoposid	3070	3507	3286	3781	3748
L01CB02	Teniposid	24	27	15	20	22

1) Inkluderer også salg av preparater uten markedsføringstillatelse i Norge.

2) Metotrexat tabletter og ferdigfylte penner/sprøyter til inj. er klassifisert i L04AX03.

ATC	ATC level name	gram of active ingredient/year				
		2012	2013	2014	2015	2016
L01CD	Taxaner					
L01CD01	Paklitaxel	3275	3668	4139	4459	4559
L01CD02	Docetaxel	1179	1032	871	854	898
L01CD04	Kabazitaxel	14	25	16	10	3
L01CX	Andre plantealkaloider og naturprodukter					
L01CX01	Trabektedin	0,1	0,2	0,2	0,2	0,3
L01D	Cytotoksiske antibiotika og lignende substanser					
L01DA	Aktinomyciner					
L01DA01	Daktinomycin	0,3	0,2	0,3	0,3	0,2
L01DB	Antracykliner og lignende substanser					
L01DB01	Doxorubicin	468	481	560	575	601
L01DB02	Daunorubicin	59	52	32	39	52
L01DB03	Epirubicin	1159	1222	1265	1289	1315
L01DB06	Idarubicin	2	6	6	5	6
L01DB07	Mitoxantron	5	6	4	4	5
L01DC	Andre cytotoksiske antibiotika					
L01DC01	Bleomycin ¹⁾	58200	52050	57000	56700	50550
L01DC03	Mitomycin	37	49	61	55	51
L01X	Andre antineoplastiske midler					
L01XA	Platinaforbindelser					
L01XA01	Cisplatin	573	622	624	644	631
L01XA02	Karboplatin	4922	5291	5975	5794	6105
L01XA03	Oxaliplatin	1510	1683	1698	1833	1864
L01XB	Metylhydraziner					
L01XB01	Prokarbazin	313	438	445	635	663
L01XC	Monoklonale antistoffer					
L01XC02	Rituksimab	7768	7696	8948	10579	13305
L01XC03	Trastuzumab	4158	3638	5229	6038	6232
L01XC06	Cetuksimab	627	535	618	742	1090
L01XC07	Bevacizumab	2803	3112	3583	4078	3902
L01XC08	Panitumumab	472	622	695	836	838
L01XC09	Catumaksomab	0				
L01XC10	Ofatumumab	12	52	111	34	32
L01XC11	Ipilimumab	2	65	115	101	10
L01XC12	Brentuximabvedotin		6	6	6	9
L01XC13	Pertuzumab		4	20	360	837
L01XC14	Trastuzumabemtansin			3	6	9
L01XC15	Obinutuzumab					14
L01XC17	Nivolumab				34	472
L01XC18	Pembrolizumab				8	327
L01XC19	Blinatumomab					0
L01XC21	Ramucirumab				10	14
L01XC24	Daratumumab					28
L01XD	Aktiverende midler til fotodynamisk- og stråleterapi					
L01XD03	Metylaminolevulinat	1267	1356	1396	1202	1325
L01XD04	Aminolevulinsyre	9	97	161	140	158

1) Salg angitt i TU (tusen enheter) virkestoff/år./Sales given in TU (thousand units)/year.

ATC gruppe L

ATC	ATC level name	gram of active ingredient/year				
		2012	2013	2014	2015	2016
L01XE Proteinkinasehemmere						
L01XE01	Imatinib	53772	54912	56250	55404	62538
L01XE02	Gefitinib	3660	3413	2280	2693	2130
L01XE03	Erlotinib	3757	3862	3740	2831	2867
L01XE04	Sunitinib	1292	1009	1020	1120	1003
L01XE05	Sorafenib	5622	7661	7146	5936	6899
L01XE06	Dasatinib	686	958	1354	1571	1716
L01XE07	Lapatinib	12572	7035	6321	6426	4263
L01XE08	Nilotinib	9167	13188	14700	16890	16940
L01XE09	Temsirolimus	1	0	1	1	0
L01XE10	Everolimus	150	363	387	435	396
L01XE11	Pazopanib	4194	11496	18636	21384	22464
L01XE12	Vandetanib	27	414	384	405	174
L01XE13	Afatinib			145	135	263
L01XE14	Bosutinib			101	193	403
L01XE15	Vemurafenib	3373	21786	17149	10618	7190
L01XE16	Crizotinib	15	945	1887	3180	4302
L01XE17	Axitinib	1	65	67	95	111
L01XE18	Ruksolitinib	36	297	410	585	1010
L01XE21	Regorafenib		27	585	665	595
L01XE23	Dabrafenib			2372	4330	5570
L01XE24	Ponatinib			27	48	51
L01XE25	Trametinib				0	24
L01XE26	Kabozantinib				3	55
L01XE27	Ibrutinib					5300
L01XE28	Ceritinib					878
L01XE29	Lenvatinib					1
L01XE31	Nintedanib					1125
L01XE33	Palbociklib					3
L01XE38	Kobimetinib					1
L01XX Andre antineoplastiske midler						
L01XX01	Amsakrin	35	70	76	47	39
L01XX02	Asparaginase ¹⁾	5160	5430	3330	4600	3200
L01XX05	Hydroxykarbamid	340550	371800	399400	424810	447820
L01XX14	Tretinoïn	163	124	207	137	98
L01XX17	Topotekan	2	2	2	2	2
L01XX19	Irinotekan	2613	2940	3298	3409	3416
L01XX23	Mitotan	7300	9600	12100	7750	9600
L01XX24	Pegaspargase ¹⁾	1669	2089	2093	2291	1916
L01XX25	Beksaroten	585	1035	983	1200	1275
L01XX27	Arsenikk triokside			1	3	4
L01XX32	Bortezomib	22	26	29	28	32
L01XX35	Anagrelide	83	83	91	102	101
L01XX41	Eribulin	0	2	2	2	2
L01XX42	Panobinostat				0	9
L01XX43	Vismodegib		29	336	269	202
L01XX44	Aflibercept		1	2	5	35
L01XX46	Olaparib				134	2822
L01XX47	Idelalisib				684	1251

1) Salg angitt i TU (tusen enheter) virkestoff/år./Sales given in TU (thousand units)/year.

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/year				
		2012	2013	2014	2015	2016
L02	Endokrin terapi¹⁾	2182	2257	1616	1634	1663
L02A	Hormoner og beslektede substanser	621	612	587	566	547
L02AA	Østrogener	0				
L02AA02	Polyøstradiolfosfat (6 mg)	0				
L02AB	Progesterin	6	6	5	6	6
L02AB01	Megestrol (0,16 g)	6	6	5	6	6
L02AE	Gonadotropinfrigjørende hormonanaloger	615	606	582	560	541
L02AE01	Buserelin (0,11 mg depot implant/1,2 mg N)	9	10	5	3	2
L02AE02	Leuprorelin (0,134 mg depot inj./0,06 mg implant)	293	281	257	223	192
L02AE03	Goserelin (0,129 mg)	312	313	320	334	347
L02AE04	Triptorelin (0,134 mg)	0	0	0	0	0
L02AE05	Histrelin (0,137 mg)	1,32	1,81			
L02B	Hormonantagonister og beslektede substanser	1561	1645	1616	1634	1663
L02BA	Antiøstrogener	212	299	275	274	299
L02BA01	Tamoxifen (20 mg)	191	279	254	251	268
L02BA03	Fulvestrant (8,3 mg)	21	20	21	23	31
L02BB	Antiandrogener	839	805	772	748	728
L02BB01	Flutamid (0,75 g)	11	9	7	5	4
L02BB03	Bikalutamid (50 mg)	828	796	752	718	692
L02BB04	Enzalutamid (0,16 g)			13	25	32
L02BG	Enzymhemmere	473	490	506	545	571
L02BG03	Anastrozol (1 mg)	112	86	69	58	48
L02BG04	Letrozol (2,5 mg)	316	357	389	436	470
L02BG06	Eksemestan (25 mg)	45	47	48	51	53
L02BX	Andre hormonantagonister og beslektede substanser	37	51	63	67	65
L02BX02	Degarelix (2,7 mg)	21	26	34	42	45
L02BX03	Abirateron (1g)	16	25	29	25	20
 L03	 Immunstimulerende midler¹⁾	 345	 315	 248	 205	 200
L03A	Immunstimulerende midler¹⁾	345	315	248	205	200
L03AA02	Filgrastim (0,35 mg)	4	5	5	4	4
L03AA13	Pegfilgrastim (0,3 mg)	35	37	43	47	55
L03AA14	Lipepegfilgrastim (0,3 mg)			1,4	9,4	13,0
L03AB01	Naturlig interferon alfa (2 MU)	0,8	0,5	0,4	0,4	
L03AB03	Interferon gamma (40 mcg)	0,5	0,5	0,7	1,0	1,1
L03AB04	Interferon alfa-2a (2 MU)	1,0	1,3	1,2	0,9	1,2
L03AB05	Interferon alfa-2b (2 MU)	1,9	1,7	1,5	1,4	1,3
L03AB07	Interferon beta-1a (4,3 mcg)	146	128	91	66	55
L03AB08	Interferon beta-1b (4 MU)	36	34	25	18	12
L03AB10	Peginterferon alfa-2b (7,5 mcg)	22	14	9	4	3
L03AB11	Peginterferon alfa-2a (26 mcg)	19	18	11	6	7
L03AB13	Peginterferon beta-1a (8,9 mcg)			0	0	3
L03AC01	Aldesleukin	0	0	0		0
L03AX03	BCG vaksine (1,8 mg)	6	7	7	7	8
L03AX13	Glatiramer acetat (20 mg)	73	68	52	40	36
L03AX16	Plerixafor (16,8 mg)	0	0	0	0	0

1) Inkluderer salg av preparater uten markedsføringstillatelse i Norge.

ATC gruppe L

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/year				
		2012	2013	2014	2015	2016
L04	Immunsuppressive midler¹⁾	3565	3797	4154	4499	4881
L04A	Immunsuppressive midler¹⁾	3565	3797	4154	4499	4881
L04AA	Selektive immunsuppressive midler	409	459	529	602	677
L04AA04	Antymocyt immunoglobulin (kanin) (0,1 g)	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
L04AA06	Mycfenolsyre (2 g)	194	203	209	218	224
L04AA10	Sirolimus (3 mg)	9	10	10	11	11
L04AA13	Leflunomid (20 mg)	78	84	90	97	103
L04AA18	Everolimus (1,5 mg)	42	46	47	48	52
L04AA23	Natalizumab (10 mg)	54	58	57	56	58
L04AA24	Abatacept (27 mg)	8	7	8	10	11
L04AA26	Belimumab (0,025 g)	0,4	0,7	1,8	2,5	3,1
L04AA27	Fingolimod (0,5 mg)	24	48	64	71	79
L04AA28	Belatacept (12,5 mg)	0,3	0,2	0,2	0,3	0,5
L04AA31	Teriflunomid (14 mg)		2	33	55	73
L04AA32	Apremilast (0,06 g)				0,1	1,1
L04AA33	Vedolizumab (5,4 mg)			3	15	39
L04AA34	Alemtuzumab (0,13 mg)	12	0,7	6	18	23
L04AB	Tumornekrosefaktor alfa (TNF-α)-hemmere	1115	1212	1357	1509	1671
L04AB01	Etanercept (7 mg)	339	325	303	281	279
L04AB02	Infliximab (3,75 mg)	422	444	497	656	801
L04AB04	Adalimumab (2,9 mg)	260	285	294	270	257
L04AB05	Certolizumab pegol (14 mg)	28	56	141	177	214
L04AB06	Golimumab (1,66 mg)	66	102	122	125	120
L04AC	Interleukinhemmere	40	53	79	102	114
L04AC02	Basiliximab (40 mg)	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
L04AC03	Anakinra (0,1 g)	5	5	6	7	8
L04AC05	Ustekinumab (0,54 mg)	15	24	44	58	67
L04AC07	Tocilizumab (20 mg)	19	23	28	36	37
L04AC08	Kanakinumab (2,7 mg)	0,9	0,6	1,0	1,0	1,7
L04AC10	Secukinumab (10 mg)				0,7	15,5
L04AC11	Siltuksimab (37 mg)				0,0	
L04AD	Kalsineurinhemmere	278	279	282	291	297
L04AD01	Ciklosporin (0,25 g)	149	140	132	129	125
L04AD02	Tacrolimus (5 mg)	130	139	150	162	172
L04AX	Andre immunsuppressive midler	1723	1794	1907	1995	2123
L04AX01	Azatioprin (0,15 g)	291	299	303	312	319
L04AX02	Thalidomid (0,1 g)	9	8	6	5	4
L04AX03	Metotrexat (2,5 mg) ²⁾	1414	1477	1584	1659	1771
L04AX04	Lenalidomid (10 mg)	8	8	10	14	23
L04AX05	Pirfenidon (2,4 g)	0,7	1,9	2,4	2,9	3,3
L04AX06	Pomalidomid (3 mg)			1,7	2,0	2,6

1) Inkluderer salg av preparater uten markedsføringstillatelse i Norge.

2) Omfatter salg av tabletter og ferdigfylte penner/sprøyter til inj. Parenterale preparater brukt i kreftbehandling, se L01BA01.

Muskler og skjelett

Musculo-skeletal system

M01	Antiinflammatoriske og antireumatiske midler ¹⁾ Antiinflammatory and antirheumatic products ¹⁾
M02	Preparater ved muskel- og leddsmerter, topikale Topical products for joint and muscular pain
M03	Muskelrelakserende midler Muscle relaxants
M04	Giktmidler Antigout preparations
M05	Midler til behandling av bensykdommer Drugs for treatment of bone diseases
M09	Andre midler mot muskel- og skjelettsykdommer Other drugs for disorders of the musculo-skeletal system

Salg pr ATC 3. nivå for gruppe M - **Muskler og skjelett**

Sales per ATC 3rd level for ATC group M - *Musculo-skeletal system*

ATC	ATC level name	mill NOK (AUP)				
		2012	2013	2014	2015	2016
M01A	Antiinflammatory and antirheumatic products, non-steroids ¹⁾	445,7	463,6	473,5	514,9	536,1
M02A	Topical products for joint and muscular pain	39,7	51,8	63,5	72,5	85,3
M03A	Muscle relaxants, peripherally acting agents	64,6	69,5	83,9	110,8	140,2
M03B	Muscle relaxants, centrally acting agents	6,3	6,4	6,6	6,7	12,8
M04A	Antigout preparations	15,9	16,8	18,6	20,9	22,3
M05B	Drugs affecting bone structure and mineralization	87,3	92,9	88,0	83,9	94,8
M09A	Other drugs for disorders of the musculo-skeletal system	7,5	12,9	17,5	20,9	26,7

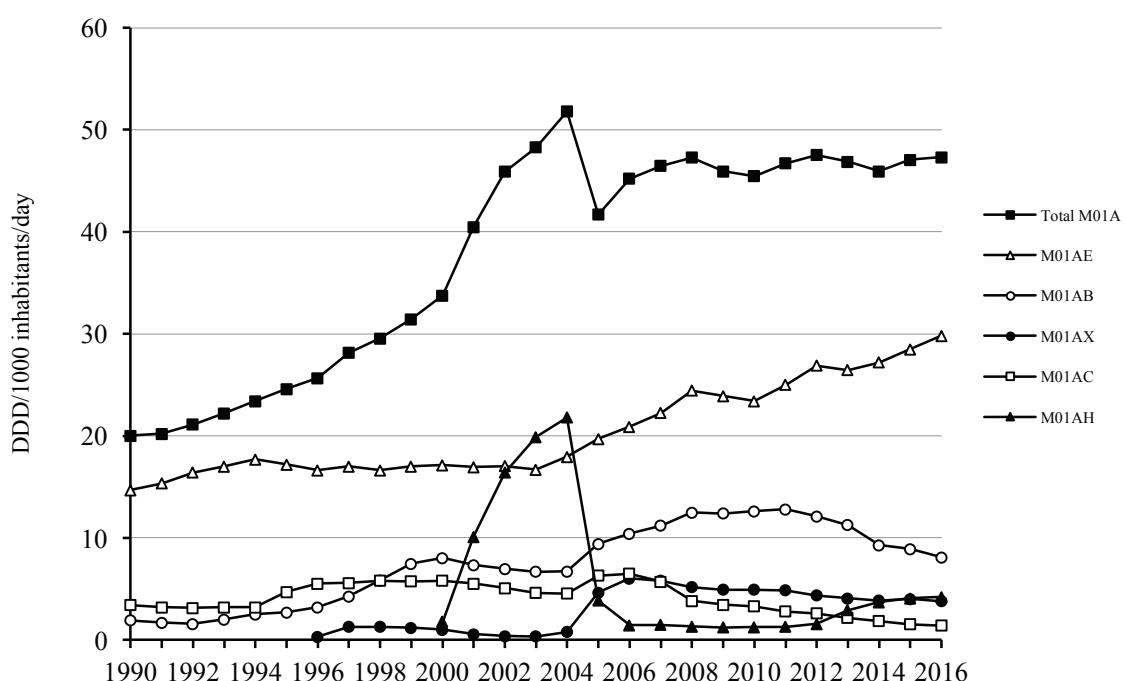
1) Se også ATC gruppe N02B./ See also ATC group N02B.

ATC gruppe M

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2012	2013	2014	2015	2016
M01	Antiinflammatoriske og antireumatiske midler	47,51	46,88	45,92	47,05	47,29
M01A	Antiinflammatoriske og antireumatiske midler, ekskl. steroider	47,51	46,88	45,92	47,05	47,29
M01AB	Eddiksyrederivater og lignende substanser	12,11	11,25	9,28	8,89	8,10
M01AB05	Diklofenak (0,1 g)	10,83	10,13	8,30	7,96	7,24
M01AB15	Ketorolak (30 mg)	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03
M01AB55	Diklofenak og misoprostol (0,1 g)	1,24	1,09	0,96	0,90	0,83
M01AC	Oxikamer	2,59	2,15	1,86	1,55	1,35
M01AC01	Piroxikam (20 mg)	1,42	1,24	1,11	1,00	0,86
M01AC06	Meloxikam (15 mg)	1,17	0,91	0,75	0,55	0,49
M01AE	Propionsyrederivater	26,86	26,46	27,21	28,50	29,76
M01AE01	Ibuprofen (1,2 g)	19,08	17,70	17,24	17,03	16,84
M01AE02	Naproxen (0,5 g)	3,86	3,77	4,12	4,38	4,47
M01AE03	Ketoprofen (0,15 g)	0,79	0,75	0,66	0,61	0,54
M01AE14	Dexibuprofen (0,8 g)	0,02	0,02	0,01	0,00	0,00
M01AE17	Dexketoprofen (75 mg)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
M01AE52	Naproxen og esomeprazol	3,11	4,22	5,17	6,48	7,91
M01AG	Fenamater	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
M01AG02	Tolfenamsyre (0,3 g)	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
M01AH	Coxiber	1,58	2,92	3,71	4,09	4,25
M01AH01	Celecoxib (0,2 g)	0,47	0,80	0,80	0,84	0,81
M01AH04	Parecoxib (60 mg)	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
M01AH05	Etoricoxib (60 mg)	1,10	2,11	2,91	3,25	3,43
M01AX	Andre antiinflammatoriske og antireumatiske midler, ikke-steroider	4,37	4,09	3,85	4,01	3,83
M01AX01	Nabumeton (1 g)	0,41	0,32	0,28	0,26	0,21
M01AX05	Glukosamin (1,5 g)	3,96	3,76	3,56	3,75	3,62

Salg av antiinflammatoriske og antireumatiske midler, ekskl. steroider (M01A) 1990 - 2016

Sales of antiinflammatory and antirheumatic products, non-steroids (M01A) 1990 - 2016

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2012	2013	2014	2015	2016
M03	Muskelrelakserende midler					
M03B	Sentralt virkende muskelrelakserende midler	0,55	0,55	0,54	0,53	0,58
M03BX01	Baklofen (50 mg O)	0,55	0,55	0,54	0,53	0,58
M04	Giktmidler	3,69	3,89	4,09	4,34	4,41
M04A	Giktmidler	3,69	3,89	4,09	4,34	4,41
M04AA01	Allopurinol (0,4 g)	3,16	3,33	3,47	3,69	3,72
M04AB01	Probenecid (1,0 g)	0,23	0,22	0,21	0,21	0,20
M04AC01	Kolchicin (1 mg) ¹⁾	0,29	0,33	0,40	0,44	0,49
M05	Midler til behandling av bensykdommer	9,87	10,54	10,53	10,02	9,60
M05B	Midler med effekt på benstruktur og mineralisering	9,87	10,54	10,53	10,02	9,60
M05BA	Bisfosfonater²⁾	8,88	8,77	8,42	8,00	7,83
M05BA01	Etidronsyre (0,4 g)	0,00				
M05BA02	Klodronsyre (1,6 g O/1,5 g P)	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00
M05BA03	Pamidronsyre (60 mg P)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
M05BA04	Alendronsyre (10 mg)	8,66	8,61	8,27	7,87	7,73
M05BA06	Ibandronsyre (5 mg O/6 mg P)	0,08	0,06	0,06	0,05	0,04
M05BA07	Risedronsyre (5 mg)	0,13	0,09	0,07	0,06	0,05
M05BA08	Zoledronsyre (4 mg)	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
M05BB	Bisfosfonater, kombinasjoner	0,04	0,00	0,00	0,00	0,00
M05BB01	Etidronsyre og kalsium, sekvensielle (0,4 g etidronsyre)	0,04	0,00			
M05BX	Andre midler med effekt på benstruktur og mineralisering	0,95	1,77	2,12	2,03	1,77
M05BX04	Denosumab (0,33 mg)	0,95	1,77	2,12	2,03	1,77
M09	Andre midler mot muskel- og skjelettsykdommer					
M09A	Andre midler mot muskel- og skjelettsykdommer	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
M09AB02	Kollagenase klostridum histolyticum (0,9 mg)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
M09AX03	Ataluren (2,8 g)				0,00	0,00

1) Salg av apotekpreparater og preparater med markedsføringstillatelse.

2) DDD for bisfosfonatene er basert på ulike indikasjoner./DDDs for bisphosphonates are based on different indications.

Nervesystemet

Nervous system

N01	Anestetika Anesthetics
N02	Analgetika ¹⁾ Analgesics ¹⁾
N03	Antiepileptika Antiepileptics
N04	Antiparkinsonmidler Anti-Parkinson drugs
N05	Psykoleptika Psycholeptics
N06	Psykoanaleptika Psychoanaleptics

Salg pr ATC 3. nivå for gruppe N - Nervesystemet

Sales per ATC 3rd level for ATC group N - Nervous system

ATC	ATC level name	mill NOK (AUP)				
		2012	2013	2014	2015	2016
N01A	Anesthetics, general	53,3	52,4	53,3	50,2	51,6
N01B	Anesthetics, local	74,6	77,6	84,8	90,6	97,1
N02A	Opioids	475,7	462,7	465,2	476,3	540,1
N02B	Other analgesics and antipyretics	419,4	450,7	469,5	491,0	513,9
N02C	Antimigraine preparations	207,2	183,9	181,4	189,6	174,7
N03A	Antiepileptics	412,9	389,2	417,8	460,3	477,2
N04A	Anticholinergic agents	1,7	1,5	1,4	1,3	1,3
N04B	Dopaminergic agents	134,8	139,1	143,8	149,6	153,8
N05A	Antipsychotics	354,8	345,5	360,1	361,2	341,0
N05B	Anxiolytics	115,8	113,6	119,0	112,1	116,4
N05C	Hypnotics and sedatives	193,9	191,2	205,9	215,5	246,3
N06A	Antidepressants	266,1	260,6	258,1	258,2	261,5
N06B	Psychostimulants, agents used for ADHD and nootropics	170,4	172,9	199,0	221,4	281,0
N06D	Anti-dementia drugs	111,2	92,7	54,7	44,7	43,0
N07A	Parasympathomimetics	1,7	2,2	2,3	2,3	3,2
N07B	Drugs used in addictive disorders	535,4	559,2	596,4	640,6	677,4
N07X	Other nervous system drugs	69,9	68,7	170,8	243,8	211,8

1) Se også ATC gruppe M01./See also ATC group M01.

ATC gruppe N

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2012	2013	2014	2015	2016
N02	Analgetika	60,40	61,47	61,09	61,68	63,60
N02A	Opioider	19,39	19,59	19,46	19,13	19,25
N02AA	Opiumsalkaloider	3,00	3,34	3,53	3,52	3,78
N02AA01	Morfín (0,03 g P/0,1 g O) ¹⁾	1,13	1,14	1,18	1,11	1,18
N02AA03	Hydromorfon (20 mg O)	0,04	0,17	0,24	0,18	0,22
N02AA05	Oksykodon (75 mg)	1,68	1,83	1,89	1,98	2,12
N02AA55	Oksykodon og naloxon	0,15	0,20	0,22	0,24	0,25
N02AB	Fenylpiperidinderivater	1,40	1,43	1,36	1,32	1,37
N02AB01	Ketobemidon (50 mg)	0,12	0,12	0,12	0,12	0,10
N02AB02	Petidin (0,4 g)	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03
N02AB03	Fentanyl (1,2 mg TD/0,6 mg N/SL)	1,25	1,28	1,21	1,17	1,23
N02AE	Oripavinderivater	0,64	0,62	0,58	0,60	0,62
N02AE01	Buprenorfin (1,2 mg)	0,64	0,62	0,58	0,60	0,62
N02AG	Opioider i kombinasjon med spasmolytika	0,08	0,07	0,06	0,05	0,04
N02AG01	Morfín og spasmolytika	0,03	0,02	0,01		
N02AG02	Ketobemidon og spasmolytika	0,05	0,05	0,05	0,05	0,04
N02AJ²⁾	Opioider i kombinasjon med ikke-opioide analgetika	10,62	10,32	9,89	9,50	9,14
N02AJ06	Kodein og paracetamol	10,62	10,32	9,82	9,37	9,01
N02AJ13	Tramadol og paracetamol		0,00	0,07	0,13	0,13
N02AX	Andre opioider	3,67	3,81	4,04	4,15	4,31
N02AX02	Tramadol (0,3 g) ³⁾	3,65	3,77	3,99	4,07	4,20
N02AX06	Tapentadol (0,4 g)	0,02	0,04	0,05	0,08	0,11
N02B	Andre analgetika og antipyretika	37,35	38,20	37,83	38,58	40,27
N02BA01	Acetylsalisylsyre (3 g) ⁴⁾	0,25	0,22	0,20	0,18	0,15
N02BB51	Fenazon, kombinasjoner (3 g)	1,91	1,77	1,64	1,54	1,44
N02BE01	Paracetamol (3 g)	35,20	35,70	35,45	36,39	38,21
N02BE51	Paracetamol, kombinasjoner ekskl. psykoleptika ⁵⁾		0,50	0,53	0,47	0,46
N02BG	Andre analgetika og antipyretika	0,00	0,03	0,03	0,03	0,03
N02BG10	Cannabinoider	0,00	0,03	0,03	0,03	0,03
N02C	Migrenemidler	3,65	3,67	3,80	3,97	4,08
N02CA	Sekalealkaloider	0,03	0,00	0,00	0,00	0,00
N02CA72	Ergotamin, sammensatte preparater	0,03	0,00	0,00		
N02CC	Selektive serotonin (5HT₁) agonister	3,28	3,32	3,43	3,59	3,70
N02CC01	Sumatriptan (50 mg O/6 mg P/ 20 mg N)	1,50	1,53	1,55	1,63	1,58
N02CC02	Naratriptan (2,5 mg)	0,06	0,05	0,06	0,06	0,07
N02CC03	Zolmitriptan (2,5 mg)	0,65	0,64	0,69	0,70	0,78
N02CC04	Rizatriptan (10 mg)	0,58	0,60	0,63	0,67	0,71
N02CC05	Almotriptan (12,5 mg)	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07
N02CC06	Eletriptan (40 mg)	0,43	0,43	0,43	0,45	0,48
N02CC07	Frovatriptan (2,5 mg)		0,00	0,00	0,00	0,00
N02CX	Andre migrenemidler	0,34	0,35	0,37	0,38	0,39
N02CX02	Klonidin (0,1 mg)	0,34	0,35	0,37	0,38	0,39

1) Inkluderer også salg av sentralt produserte preparater og råvaresalg til apotek.

2) Ny ATC-gruppe fra 2017. ATC endret fra N02AA59 kodein, kombinasjoner og N02AX52 tramadol, kombinasjoner.

3) Tallene inkluderer også salg av preparater uten markedsføringstillatelse i Norge.

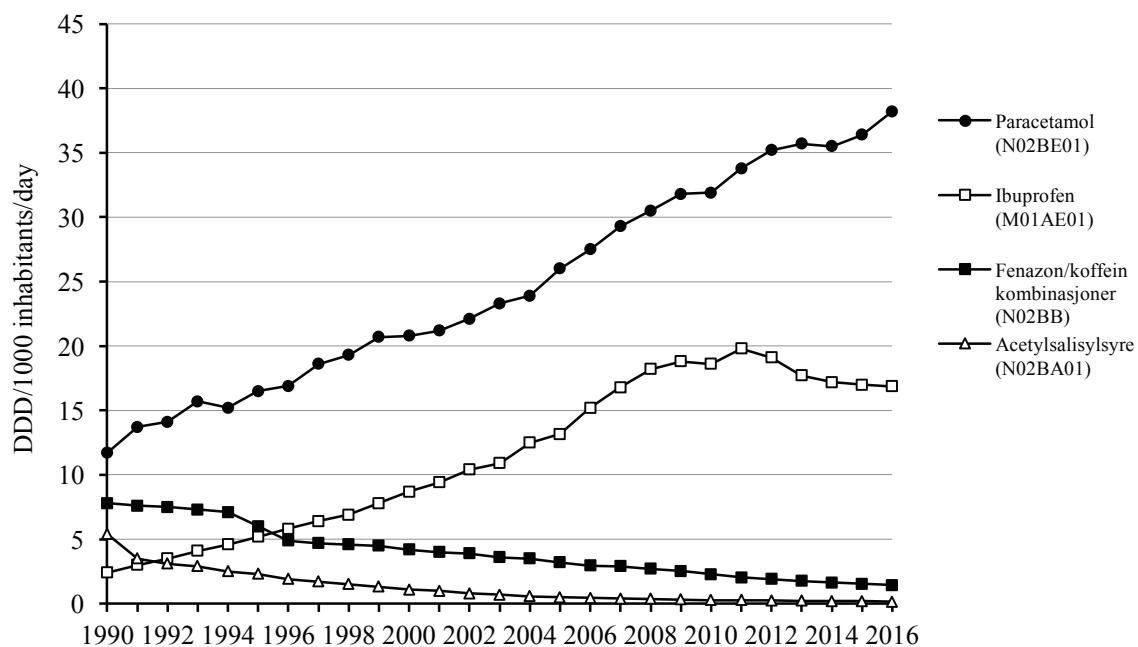
4) Acetylsalisylsyrepreparater godkjent brukt som tromboseprofylakse er klassifisert i B01AC og følgelig ikke inkludert her.

Acetylsalicylic acid products intended for use in thrombosis prophylaxis are classified in B01AC, and accordingly not included in this table.

5) Kombinasjoner med koffein og/eller acetylsalisylsyre.

**Salg av smertestillende midler, omfatter både reseptfrie og
reseptbelagte pakninger 1990 - 2016**

Total sales of analgesics, incl. OTC and prescription only packages 1990 - 2016

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2012	2013	2014	2015	2016
N03	Antiepileptika	15,53	15,67	15,83	16,39	16,55
N03A	Antiepileptika	15,53	15,67	15,83	16,39	16,55
N03AA	Barbiturater og derivater	0,62	0,58	0,53	0,50	0,49
N03AA02	Fenobarbital (0,1 g) ¹⁾	0,62	0,58	0,53	0,50	0,49
N03AB	Hydantoinderivater	0,34	0,31	0,32	0,28	0,21
N03AB02	Fenytoin (0,3 g) ¹⁾	0,34	0,31	0,32	0,28	0,21
N03AE	Benzodiazepinderivater	0,56	0,50	0,43	0,37	0,32
N03AE01	Klonazepam (8 mg)	0,56	0,50	0,43	0,37	0,32
N03AF	Karboksamidderivater	1,99	1,92	1,86	1,79	1,75
N03AF01	Karbamazepin (1 g)	1,46	1,37	1,29	1,22	1,15
N03AF02	Okskarbazepin (1 g)	0,47	0,47	0,48	0,48	0,49
N03AF03	Rufinamid (1,4 g)	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02
N03AF04	Esilikarbazepin (0,8 g)	0,04	0,06	0,07	0,08	0,10
N03AG	Fettsyrederivater	1,74	1,77	1,80	1,74	1,74
N03AG01	Valproinsyre (1,5 g) ¹⁾	1,73	1,76	1,79	1,73	1,73
N03AG04	Vigabatrin (2 g)	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01

1) Tallene inkluderer også salg av preparater uten markedsføringstillatelse i Norge.

ATC gruppe N

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2012	2013	2014	2015	2016
N03AX	Diverse antiepileptika	10,28	10,60	10,89	11,71	12,04
N03AX09	Lamotrigin (0,3 g)	3,75	3,83	4,04	4,06	4,11
N03AX10	Felbamat (2,4 g)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
N03AX11	Topiramat (0,3 g)	0,28	0,27	0,28	0,29	0,30
N03AX12	Gabapentin (1,8 g)	2,18	2,28	2,19	2,64	2,72
N03AX14	Levetiracetam (1,5 g)	1,18	1,24	1,27	1,42	1,47
N03AX15	Zonisamid (0,2 g)	0,13	0,15	0,16	0,18	0,17
N03AX16	Pregabalin (0,3 g) ¹⁾	2,67	2,73	2,83	2,98	3,10
N03AX17	Stiripentol (1 g)	0,00	0,00	0,00	0,01	0,01
N03AX18	Lacosamid (0,3 g)	0,07	0,07	0,08	0,10	0,10
N03AX21	Retigabine (0,9 g)	0,01	0,01	0,00	0,00	0,00
N03AX22	Perampanel (8 mg)		0,01	0,03	0,03	0,04
N03AX23	Brivaracetam (0,1 g)				0,01	
N04	Antiparkinsonmidler	3,79	3,79	3,84	3,90	3,93
N04A	Antikolinergika	0,21	0,19	0,17	0,16	0,15
N04AA02	Biperiden (10 mg)	0,21	0,19	0,17	0,16	0,15
N04BA	Dopa og dopaderivater	1,35	1,37	1,38	1,39	1,45
N04BA02	Levodopa og dekarboksylasehemmer (0,6 g)	1,03	1,06	1,07	1,09	1,14
N04BA03	Levodopa, dekarboksylasehemmer og COMT-hemmer (0,45 g)	0,31	0,32	0,30	0,30	0,31
N04BC	Dopaminagonister	1,14	1,15	1,20	1,20	1,15
N04BC04	Ropinirol (6 mg)	0,61	0,61	0,62	0,64	0,60
N04BC05	Pramipexol (2,5 mg)	0,42	0,42	0,46	0,46	0,45
N04BC06	Kabergolin (3 mg)	0,02	0,02	0,01	0,01	0,01
N04BC07	Apomorfin (20 mg)	0,00	0,01	0,01	0,01	0,02
N04BC09	Rotigotin (6 mg)	0,09	0,10	0,09	0,09	0,08
N04BD	MAO-hemmere, type B	1,06	1,07	1,09	1,13	1,16
N04BD01	Selegilin (5 mg)	0,79	0,78	0,79	0,81	0,83
N04BD02	Rasagilin (1 mg)	0,27	0,29	0,30	0,32	0,34
N04BD03	Safinamid (75 mg)				0,00	
N04BX	Andre dopaminerke midler	0,02	0,02	0,01	0,01	0,01
N04BX01	Tolcapon (0,45 g)	0,00	0,00	0,00		
N04BX02	Entacapon (1 g)	0,02	0,02	0,01	0,01	0,01
N05	Psykoleptika	73,62	73,29	71,91	70,04	69,25
N05A	Antipsykotika	11,07	10,94	10,86	10,96	10,83
N05AA	Fentiaziner med alifatisk sidekjede	0,26	0,25	0,22	0,20	0,18
N05AA02	Levomepromazin (0,3 g O/0,1 g P)	0,26	0,25	0,22	0,20	0,18
N05AB	Fentiaziner med piperazinring i sidekjeden	0,65	0,33	0,24	0,24	0,23
N05AB03	Perfenazin (30 mg O/10 mg P/7mg P (dep))	0,58	0,27	0,18	0,19	0,18
N05AB04	Proklorperazin (0,1 g O,R/50 mg P)	0,07	0,06	0,06	0,05	0,05
N05AD	Butyrofenonderivater	0,29	0,26	0,22	0,19	0,19
N05AD01	Haloperidol (8 mg O,P/3,3 mg P (depot))	0,28	0,25	0,21	0,19	0,18
N05AD08	Droperidol (2,5 mg)	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
N05AE	Indolderivater	0,19	0,18	0,18	0,18	0,18
N05AE03	Sertindol (16 mg)	0,02	0,02	0,02	0,02	0,01
N05AE04	Ziprasidon (80 mg O/40 mg P)	0,17	0,16	0,16	0,14	0,12
N05AE05	Lurasidon (60 mg)			0,00	0,02	0,04

1) Tallene inkluderer også salg av preparater uten markedsføringstillatelse i Norge.

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2012	2013	2014	2015	2016
N05AF	Tioxantenderivater	1,14	1,17	1,09	1,04	0,97
N05AF01	Flupentixol (6 mg O/4 mg P)	0,26	0,27	0,25	0,23	0,22
N05AF03	Klorprotixen (0,3 g O/50 mg P)	0,45	0,41	0,39	0,38	0,35
N05AF05	Zuklopentixol (30 mg O,P/15 mg P (depot))	0,43	0,49	0,45	0,43	0,41
N05AH	Diazepiner, oxazepiner og tiazepiner	5,61	5,72	5,90	6,07	6,10
N05AH02	Klozapin (0,3 g)	0,64	0,62	0,61	0,59	0,58
N05AH03	Olanzapin (10 mg)	3,00	3,02	3,02	3,02	2,94
N05AH04	Quetiapin (0,4 g)	1,96	2,08	2,26	2,46	2,58
N05AH05	Asenapin (20 mg)	0,01	0,01	0,00	0,00	0,00
N05AL	Benzamider	0,10	0,09	0,09	0,10	0,10
N05AL05	Amisulprid (0,4 g)	0,10	0,09	0,09	0,10	0,10
N05AN	Litium	1,29	1,24	1,22	1,19	1,16
N05AN01	Litium (24 mmol)	1,29	1,24	1,22	1,19	1,16
N05AX	Andre antipsykotika	1,55	1,69	1,70	1,74	1,73
N05AX08	Risperidon (5 mg O/2,7 mg P (depot))	0,74	0,78	0,68	0,64	0,62
N05AX12	Aripiprazol (15 mg)	0,67	0,67	0,75	0,82	0,83
N05AX13	Paliperidon (15 mg)	0,15	0,24	0,27	0,27	0,29
N05B	Anxiolytika	17,30	16,60	15,72	14,54	13,63
N05BA	Benzodiazepinderivater	15,77	15,00	14,12	13,04	12,30
N05BA01	Diazepam (10 mg)	7,72	7,20	6,80	6,20	5,75
N05BA04	Oxazepam (50 mg) ¹⁾	6,39	6,24	5,88	5,61	5,44
N05BA09	Klobazam (20 mg) ¹⁾	0,12	0,12	0,12	0,12	0,12
N05BA12	Alprazolam (1 mg)	1,66	1,55	1,32	1,11	0,99
N05BB	Difenylmetanderivater	1,30	1,41	1,39	1,31	1,15
N05BB01	Hydroksyzin (75 mg)	1,30	1,41	1,39	1,31	1,15
N05BE	Azaspriodekandionderivater	0,23	0,20	0,21	0,19	0,18
N05BE01	Buspiron (30 mg)	0,23	0,20	0,21	0,19	0,18
N05C	Hypnotika og sedativa	45,24	45,75	45,34	44,55	44,79
N05CD	Benzodiazepinderivater	4,20	3,83	3,52	3,29	3,03
N05CD02	Nitrazepam (5 mg)	3,38	3,41	3,12	2,91	2,67
N05CD03	Flunitrazepam (1 mg) ¹⁾	0,62	0,22	0,21	0,17	0,14
N05CD08	Midazolam (15 mg) ¹⁾	0,20	0,20	0,20	0,20	0,21
N05CF	Benzodiazepinlignende midler	35,43	36,07	34,89	33,69	33,01
N05CF01	Zopiklon (7,5 mg) ¹⁾	30,30	30,53	29,25	28,00	27,18
N05CF02	Zolpidem (10 mg) ¹⁾	5,12	5,54	5,64	5,70	5,83
N05CH	Melatonin reseptor agonister	5,44	5,68	6,78	7,44	8,63
N05CH01	Melatonin (2 mg) ¹⁾	5,44	5,68	6,78	7,44	8,63
N05CM	Andre hypnotika og sedativa	0,18	0,18	0,14	0,13	0,12
N05CM02	Klometiazol (1,5 g)	0,18	0,17	0,13	0,12	0,11
N05CM18	Deksmedetomidin (1 mg)		0,01	0,01	0,01	0,01

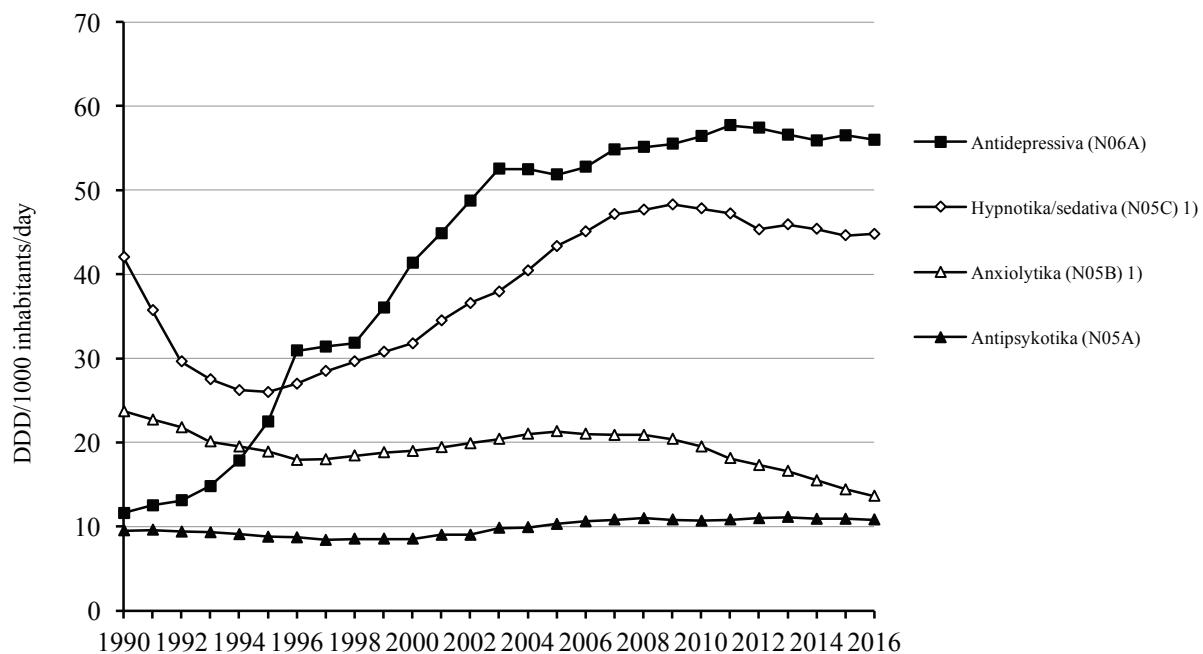
1) Tallene inkluderer også salg av preparater uten markedsføringstillatelse i Norge.

ATC gruppe N

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2012	2013	2014	2015	2016
N06	Psykoanaleptika	68,50	67,91	67,28	68,61	68,72
N06A	Antidepressiva	57,44	56,64	55,88	56,65	56,19
N06AA	Ikke selektive monaminreopptakshemmere	3,53	3,48	3,47	3,47	3,44
N06AA04	Klomipramin (0,1 g)	0,27	0,25	0,23	0,23	0,21
N06AA06	Trimipramin (0,15 g)	0,36	0,34	0,31	0,29	0,27
N06AA09	Amitriptylin (75 mg)	2,57	2,58	2,63	2,68	2,70
N06AA10	Nortriptylin (75 mg)	0,14	0,13	0,14	0,14	0,14
N06AA12	Doxepin (0,1 g)	0,19	0,17	0,15	0,13	0,12
N06AB	Selektive serotoninreopptakshemmere	38,29	37,47	36,59	37,12	36,57
N06AB03	Fluoxetin (20 mg)	2,14	2,14	2,17	2,25	2,51
N06AB04	Citalopram (20 mg)	5,23	4,75	4,31	4,06	3,61
N06AB05	Paroxetin (20 mg)	3,07	2,94	2,80	2,66	2,51
N06AB06	Sertralini (50 mg)	6,98	7,27	6,92	7,44	7,38
N06AB08	Fluvoxamin (0,1 g)	0,10	0,10	0,10	0,10	0,09
N06AB10	Escitalopram (10 mg) ¹⁾	20,76	20,27	20,28	20,61	20,46
N06AG	MAO-hemmere, type A	0,16	0,15	0,14	0,13	0,13
N06AG02	Moklobemid (0,3 g)	0,16	0,15	0,14	0,13	0,13
N06AX	Andre antidepressiva	15,46	15,55	15,68	15,93	16,06
N06AX03	Mianserin (60 mg)	2,13	1,97	1,83	1,73	1,46
N06AX11	Mirtazapin (30 mg)	5,21	5,17	5,38	5,28	5,18
N06AX12	Bupropion (0,3 g)	0,83	0,98	1,03	1,08	1,07
N06AX16	Venlafaxin (0,1 g)	6,82	6,95	6,91	7,09	7,07
N06AX18	Reboxetin (8 mg)	0,04	0,04	0,04	0,03	0,03
N06AX21	Duloksetin (60 mg)	0,43	0,45	0,49	0,57	0,62
N06AX26	Vortioxetin (10 mg)			0,00	0,14	0,63
N06B	Psykostimulantia, midler mot ADHD og nootropika	7,64	7,95	8,54	9,25	9,90
N06BA	Sentralt virkende sympathomimetika	7,60	7,91	8,50	9,21	9,86
N06BA01	Amfetamin (15 mg) ¹⁾	0,11	0,12	0,14	0,12	0,12
N06BA02	Dexamfetamin (15 mg) ¹⁾	0,50	0,58	0,65	0,69	0,75
N06BA04	Metylfenidat (30 mg)	6,72	6,93	7,36	7,70	7,85
N06BA07	Modafinil (0,3 g)	0,04	0,05	0,05	0,06	0,06
N06BA09	Atomoksetin	0,23	0,24	0,26	0,27	0,27
N06BA12	Lisdeksamfetamin (30 mg)			0,04	0,36	0,80
N06BC	Xantinderivater	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02
N06BC01	Koffein (0,4 g) ¹⁾	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02
N06BX	Andre psykostimulantia	0,02	0,02	0,02	0,03	0,02
N06BX03	Piracetam (2,4 g)	0,02	0,02	0,02	0,03	0,02
N06D	Midler mot demens	3,43	3,32	2,86	2,71	2,63
N06DA	Antikolinesteraser	2,53	2,43	2,14	2,07	1,98
N06DA02	Donepezil (7,5 mg)	1,77	1,63	1,41	1,36	1,28
N06DA03	Rivastigmin (9 mg)	0,69	0,75	0,69	0,67	0,67
N06DA04	Galantamin (16 mg)	0,07	0,06	0,04	0,04	0,03
N06DX	Andre midler mot demens	0,90	0,89	0,72	0,64	0,65
N06DX01	Memantin (20 mg)	0,90	0,89	0,72	0,64	0,65

1) Tallene inkluderer salg av apotek preparater og preparater uten markedsføringstillatelse i Norge.

Salg av psykoleptika (N05) og antidepressiva (N06A) 1990 - 2016
 Sales of psycholeptics (N05) and antidepressants (N06A) 1990 - 2016

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2012	2013	2014	2015	2016
N07	Andre midler med virkning på nervesystemet	11,34	11,76	11,89	12,51	12,77
N07A	Parasympatika	0,12	0,12	0,13	0,13	0,14
N07AA01	Neostigmin (60 mg O/2 mg P) ²⁾	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00
N07AA02	Pyridostigmin (0,18 g)	0,09	0,10	0,10	0,10	0,11
N07AA51	Neostigmin, kombinasjoner	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02
N07AB01	Karbakolin (6 mg O/0,5 mg P) ²⁾	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
N07B	Midler ved avhengighetslidelser	10,96	11,33	11,34	11,87	12,11
N07BA	Midler ved nikotinavhengighet	6,37	6,85	6,97	7,53	7,82
N07BA01	Nikotin (14 mg TD/30 mg gum)	5,58	6,16	6,46	7,04	7,35
N07BA03	Vareniklin (2 mg)	0,79	0,69	0,51	0,49	0,47
N07BB	Midler ved alkoholavhengighet	0,45	0,53	0,44	0,44	0,43
N07BB01	Disulfiram (200 mg)	0,43	0,41	0,39	0,39	0,38
N07BB03	Acamprosat (2 g)	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02
N07BB04	Naltrexon (50 mg)		0,07	0,01	0,01	0,01
N07BB05	Nalmefen (18 mg)		0,02	0,02	0,02	0,01
N07BC	Midler ved opioidavhengighet	4,15	3,95	3,93	3,90	3,86
N07BC01	Buprenorfin (8 mg)	0,95	0,97	0,96	0,99	1,03
N07BC02	Metadon (25 mg) ³⁾	2,66	2,43	2,40	2,37	2,32
N07BC51	Buprenorfin, kombinasjoner (8 mg) ¹⁾	0,54	0,55	0,57	0,55	0,51
N07X	Andre midler med virkning på nervesystemet	0,26	0,31	0,43	0,51	0,53
N07XX02	Riluzol (0,1 g)	0,05	0,04	0,04	0,04	0,05
N07XX04	Hydroksybutyrsyre (7,5 mg)	0,01	0,01	0,01	0,01	0,02
N07XX05	Amifampridin (40 mg)				0,00	0,00
N07XX07	Fampridin (0,02 g)	0,20	0,26	0,27	0,27	0,28
N07XX09	Dimetylumarate (0,48 g)			0,10	0,18	0,18

1) Tallene inkluderer også salg av preparater uten markedsføringstillatelse i Norge.

2) Salg av apotekpreparater.

3) Tallene inkluderer også salg av sentralt produserte preparater og råvaresalg til apotek

Antiparasitære midler, insekticider og insektmidler

Antiparasitic products, insecticides and repellents

- P01   Protozomidler
Antiprotozoals
- P02   Anthelmintika
Anthelmintics
- P03   Ektoparasittmidler, inkl. skabb- og insektmidler
Ectoparasiticides, incl. scabicides, insecticides, and repellents

Salg pr ATC 3. nivå for gruppe P - Antiparasitære midler, insekticider og insektmidler
Sales per ATC 3rd level for ATC group P - Antiparasitic products, insecticides, and repellents

ATC	ATC level name	mill NOK (AUP)				
		2012	2013	2014	2015	2016
P01A	Agents against amoebiasis and other protozoal diseases	7,9	7,9	8,3	8,1	7,8
P01B	Antimalarials	28,3	30,9	22,8	18,5	17,4
P02C	Antinematodal agents	5,4	5,9	6,9	7,5	7,9
P03A	Ectoparasiticides, incl. scabicides	9,6	12,6	11,2	15,5	14,8

ATC gruppe P

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2012	2013	2014	2015	2016
P01	Protozomidler	0,78	0,79	0,80	0,80	0,80
P01A	<i>Midler til behandling av amøbesykdommer og andre protozosykdommer</i>	0,23	0,24	0,24	0,23	0,22
P01AB	Nitroimidazolderivater	0,23	0,24	0,24	0,23	0,22
P01AB01	Metronidazol (2 g)	0,23	0,24	0,24	0,23	0,22
P01B	<i>Malariamidler</i>	0,54	0,56	0,56	0,57	0,58
P01BA	Aminokinoliner	0,42	0,42	0,42	0,44	0,45
P01BA02	Hydroksyklorokin (0,516 g)	0,42	0,42	0,42	0,44	0,45
P01BB	Biguanider	0,11	0,12	0,13	0,12	0,12
P01BB51	Proguanil, kombinasjoner	0,11	0,12	0,13	0,12	0,12
P01BC	Metanolkinoliner	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
P01BC01	Kinin (1,5 g) ¹⁾	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
P01BC02	Meflokin (1 g)	0,010	0,009	0,006	0,005	0,005
P02	Anthelmintika	0,13	0,13	0,15	0,16	0,16
P02C	<i>Midler mot nematoder</i>	0,13	0,13	0,15	0,16	0,16
P02CA01	Mebendazol (0,2 g)	0,12	0,13	0,15	0,16	0,16
P02CX01	Pyrvin (0,3 g)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

ATC	ATC level name	number of packages				
		2012	2013	2014	2015	2016
P03	Ektoparasittmidler, inkl. skabb- og insektmidler					
P03A	<i>Ektoparasittmidler, inkl. skabbmidler</i>					
P03AC	<i>Pyretriner, inkl. syntetiske forbindelser</i>					
P03AC04	Permetrin	25157	26122	35581	40017	38644
P03AX	<i>Andre ektoparasittmidler, inkl. skabbmidler</i>					
P03AX01	Benzylbenzoat liniment 33% ²⁾	258	304	329	307	399
P03AX03	Malation liniment	56413	67126	32223	44130	29276

1) Basert på salg av apotekpreparater.

2) Basert på salg av apotekpreparater, beregnet som pakninger á 100 ml.

Respirasjonsorganer

Respiratory system

- R01 Rhinologika
Nasal preparations
- R03 Midler ved obstruktiv lungesykdom
Drugs for obstructive airway diseases
- R05 Hoste- og forkjølelsesmidler
Cough and cold preparations
- R06 Antihistaminer til systemisk bruk
Antihistamines for systemic use
- R07 Andre preparater med virkning på respirasjonssystemet
Other respiratory system products

Salg pr ATC 3. nivå for gruppe R - Respirasjonsorganer
Sales per ATC 3rd level for ATC group R - Respiratory system

ATC	ATC level name	mill NOK (AUP)				
		2012	2013	2014	2015	2016
R01A	Decongestants and other nasal preparations for topical use	420,1	424,0	453,8	491,5	528,1
R01B	Nasal decongestants for systemic use	6,8	6,7	11,0	14,2	14,1
R03A	Adrenergics, inhalants	715,6	703,0	728,5	703,2	739,9
R03B	Other drugs for obstructive airway diseases, inhalants	269,7	271,6	284,0	299,0	311,8
R03C	Adrenergics for systemic use	3,4	3,0	2,8	2,6	1,4
R03D	Other systemic drugs for obstructive airway diseases	130,5	66,9	74,6	93,0	121,6
R05C	Expectorants, excl. combinations with cough suppressants	99,1	99,9	104,8	117,4	131,8
R05D	Cough suppressants, excl. combinations with expectorants	56,3	55,0	54,7	60,3	66,2
R05F	Cough suppressants and expectorants, combinations	4,8	4,6	4,6	7,4	8,6
R06A	Antihistamines for systemic use	217,5	212,4	239,8	248,4	264,2
R07A	Other respiratory system products	5,1	18,2	19,4	24,4	38,2

ATC gruppe R

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2012	2013	2014	2015	2016
R01	Rhinologika	51,33	51,02	52,55	54,37	56,96
R01A	Rhinologika og andre preparater til lokal bruk	50,14	49,84	51,41	53,15	55,74
R01AA	Adrenergika, usammensatte preparater	30,70	30,08	30,12	31,46	33,78
R01AA05	Oksymetazolin (0,4 mg)	1,42	1,31	1,34	1,26	1,02
R01AA07	Xylometazolin (0,8 mg)	29,28	28,77	28,78	30,20	32,76
R01AB	Adrenergika, kombinasjonspreparater ekskl. kombinasjoner med steroider	1,53	1,86	2,01	2,07	2,05
R01AB06	Xylometazolin (0,8 mg)	1,53	1,86	2,01	2,07	2,05
R01AC	Antiallergiske midler, ekskl. kortikosteroider	1,10	1,08	1,19	1,03	0,95
R01AC01	Natriumkromoglikat (40 mg)	0,18	0,17	0,19	0,17	0,16
R01AC02	Levokabastin (0,6 mg)	0,91	0,91	0,99	0,86	0,80
R01AC03	Azelastin (0,56 mg)	0,01	0,00	0,01	0,00	
R01AD	Kortikosteroider, inkl. kombinasjoner	16,81	16,82	18,09	18,59	18,96
R01AD05	Budesonid (0,2 mg)	2,99	2,73	2,69	2,48	2,30
R01AD08	Flutikason (0,2 mg)	1,71	1,71	1,80	1,81	1,83
R01AD09	Mometason (0,2 mg)	8,55	8,79	9,44	9,37	9,29
R01AD11	Triamcinolon (0,22 mg)	0,45	0,41	0,42	0,37	0,32
R01AD12	Flutikasonfuroat (0,11 mg)	3,11	3,14	3,51	3,47	3,45
R01AD58	Flutikason, kombinasjoner		0,05	0,23	1,09	1,77
R01B	Rhinologika til systemisk bruk	1,18	1,19	1,15	1,23	1,21
R01BA01	Fenylpropanolamin (0,1 g)	1,18	1,19	1,15	1,23	1,21
 R03	 Midler ved obstruktiv lungesykdom	 63,32	 63,63	 63,77	 64,63	 65,35
R03A	Adrenergika, midler til inhalasjon	37,02	37,37	37,76	38,81	39,78
R03AA	Alfa- og beta-agonister	0,02	0,01	0,01	0,01	0,01
R03AA01	Adrenalin ¹⁾	0,02	0,01	0,01	0,01	0,01
R03AC	Selektive beta₂-agonister	16,77	16,58	16,53	16,23	16,21
R03AC02	Salbutamol (0,8 mg aerosol/pulver/10 mg løsn.)	11,31	11,22	11,36	11,40	11,80
R03AC03	Terbutalin (2 mg aerosol/pulver/20 mg løsn.)	1,99	1,67	1,64	1,54	1,47
R03AC12	Salmeterol (0,1 mg aerosol/pulver)	1,08	1,02	0,96	0,91	0,86
R03AC13	Formoterol (24 mcg aerosol/pulver)	1,32	1,19	1,10	1,05	0,99
R03AC18	Indacaterol (0,15 mg)	1,07	1,48	1,47	1,24	1,00
R03AC19	Olodaterol (5 mcg inhal sol)			0,01	0,08	0,10
R03AK	Adrenergika i kombinasjon med kortikosteroider eller andre midler, ekskl. antikolinergika	20,23	20,78	20,73	21,29	21,36
R03AK06	Salmeterol og flutikason	11,89	11,56	11,08	10,45	9,58
R03AK07	Formoterol og budesonid	8,14	8,74	8,50	8,42	8,01
R03AK08	Formoterol og beklometason	0,20	0,33	0,45	0,73	1,19
R03AK10	Vilanterol og flutikason			0,44	1,41	2,29
R03AK11	Formoterol og flutikason		0,15	0,26	0,28	0,29

1) Salg av preparater uten markedsføringstillatelse i Norge.

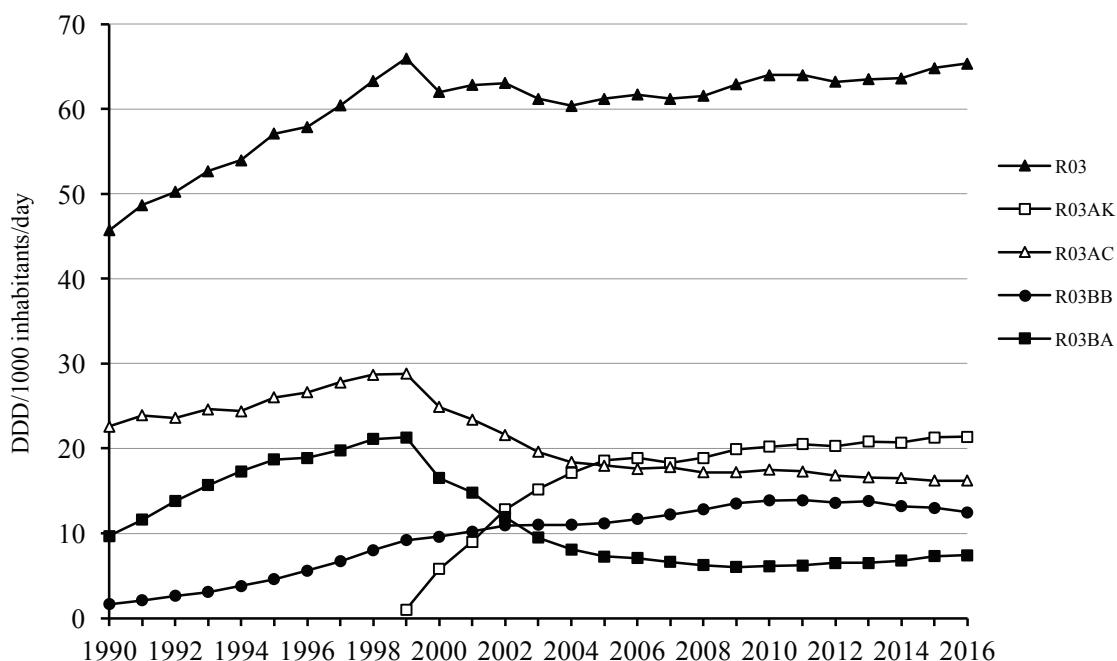
ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2012	2013	2014	2015	2016
R03AL	Adrenergika i kombinasjon med antikolinergika			0,48	1,28	2,20
R03AL03	Vilanterol og umeklidiniumbromid		0,01	0,26	0,54	
R03AL04	Indakaterol og glykopyrroniumbromid			0,48	0,95	1,05
R03AL05	Formoterol og aklidiniumbromid				0,07	0,29
R03AL06	Olodaterol og tiotropiumbromid				0,00	0,32
R03B	Andre midler ved obstruktiv lungesykdom, til inhalasjon	20,14	20,34	20,06	20,06	19,94
R03BA	Glukokortikoider	6,52	6,52	6,84	7,26	7,44
R03BA01	Beklometason (0,8 mg)	0,17	0,15	0,16	0,15	0,14
R03BA02	Budesonid (0,8 mg)	2,07	1,87	1,74	1,62	1,51
R03BA05	Flutikason (0,6 mg)	2,96	2,76	2,68	2,70	2,61
R03BA07	Mometason (0,4 mg)	0,05	0,08	0,07	0,06	0,05
R03BA08	Ciclesonide (0,16 mg)	1,26	1,65	2,19	2,73	3,14
R03BB	Antikolinergika	13,61	13,81	13,21	12,79	12,49
R03BB01	Ipratropiumbromid (0,12 mg pulver/aerosol/0,3 mg løsn.)	7,64	7,04	6,38	6,14	6,03
R03BB04	Tiotropiumbromid (10 mcg) ¹⁾	5,97	6,46	6,19	5,97	5,63
R03BB05	Aklidiniumbromid (0,644 mg)		0,14	0,31	0,36	0,36
R03BB06	Glykopyrroniumbromid (44 mcg)		0,18	0,33	0,30	0,26
R03BB07	Umeklidiniumbromid (55 mcg)				0,01	0,21
R03BC	Antiallergiske midler, ekskl. kortikosteroider	0,02	0,01	0,02	0,01	0,01
R03BC01	Natriumkromoglikat (40 mg aerosol/80 mg pulver/løsn.)	0,02	0,01	0,02	0,01	0,01
R03C	Adrenergika, midler til systemisk bruk	0,33	0,28	0,26	0,23	0,18
R03CA	Alfa- og betaagonister	0,19	0,16	0,15	0,13	0,11
R03CA02	Efedrin (50 mg) ²⁾	0,19	0,16	0,15	0,13	0,11
R03CC	Selektive beta₂-agonister	0,14	0,12	0,11	0,10	0,08
R03CC02	Salbutamol (12 mg)	0,02	0,01	0,01	0,01	0,01
R03CC03	Terbutalin (15 mg)	0,10	0,08	0,07	0,07	0,05
R03CC12	Bambuterol (20 mg)	0,02	0,02	0,02	0,02	0,01
R03D	Andre systemiske midler ved obstruktiv lungesykdom	5,83	5,64	5,70	5,54	5,45
R03DA	Xantinderivater	0,86	0,61	0,70	0,59	0,46
R03DA04	Teofyllin (0,4 g)	0,86	0,61	0,70	0,59	0,46
R03DA05	Aminofyllin (0,6 g)	0,00	0,00	0,00		
R03DC	Leukotrienreceptorantagonister	4,82	4,85	4,79	4,72	4,72
R03DC03	Montelukast (10 mg)	4,82	4,85	4,79	4,72	4,72
R03DX	Andre systemiske midler ved obstruktiv lungesykdom	0,14	0,18	0,20	0,23	0,26
R03DX05	Omalizumab (16 mg)	0,03	0,04	0,06	0,08	0,12
R03DX07	Roflumilast (0,5 mg)	0,11	0,14	0,14	0,15	0,14
R03DX09	Mepolizumab (3,6 mg)					0,01

1) DDD endret fra 18 mcg (dose per kapsel) til 10 mcg som er levert dose.

2) Inkluderer salg av apotekpreparater.

ATC gruppe R

Salg av midler til bruk ved obstruktiv lungesykdom (R03) 1990-2016
Sales of drugs for obstructive airway diseases (R03) 1990-2016

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2012	2013	2014	2015	2016
R05	Hoste- og forkjølesesmidler	11,35	10,83	10,04	10,47	10,68
R05C	Ekspektorantia, ekskl. kombinasjoner med antitussiva	8,05	7,84	7,22	7,45	7,67
R05CA10	Ekspektorantia, kombinasjoner ¹⁾	1,83	1,71	1,54	1,54	1,47
R05CB01	Acetylcystein (0,5 g O/1,6 g inhal.sol.)	4,40	4,33	4,05	4,30	4,58
R05CB02	Bromhexin (24 mg)	1,80	1,79	1,62	1,59	1,60
R05CB13	Dornase alfa (2,5 mg)	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02
R05D	Antitussiva, ekskl. kombinasjoner med ekspektorantia	2,80	2,53	2,38	2,53	2,49
R05DA01	Etylmorfin (50 mg)	1,53	1,39	1,28	1,39	1,37
R05DA03	Hydrokon (15 mg) ¹⁾	0,01	0,01	0,01	0,00	0,00
R05DA04	Kodein (0,1 g)	0,08	0,08	0,08	0,08	0,08
R05DA07	Noskapin (0,125 g)	1,16	1,03	0,99	1,03	1,01
R05DA20	Kombinasjoner ¹⁾	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02
R05F	Antitussiva og ekspektorantia i kombinasjon	0,50	0,46	0,44	0,50	0,52
R05FA02	Opiumderivat og ekspektorantia	0,50	0,46	0,44	0,50	0,52

1) Inkluderer salg av apotekpreparater.

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2012	2013	2014	2015	2016
R06	Antihistaminer til systemisk bruk	62,20	62,79	68,35	68,22	69,82
R06A	Antihistaminer til systemisk bruk	62,20	62,79	68,35	68,22	69,82
R06AA	Aminoalkyletere					0,03
R06AA09	Doksylamin (25 mg)					0,03
R06AB	Alkylaminer, substituerte	0,94	0,90	0,64	0,35	0,19
R06AB02	Deksklorfeniramin (6 mg) ¹⁾	0,94	0,90	0,64	0,35	0,19
R06AD	Fentiazinderivater	4,47	4,36	4,38	4,35	4,28
R06AD01	Alimemazin (30 mg)	3,07	3,03	3,04	3,03	3,03
R06AD02	Prometazin (25 mg)	1,40	1,34	1,34	1,31	1,25
R06AE	Piperazinderivater	35,17	34,07	35,88	34,33	34,68
R06AE03	Cykлизин (0,1 g)	0,15	0,15	0,14	0,16	0,16
R06AE05	Meklozin (50 mg)	0,78	0,72	0,73	0,77	0,63
R06AE07	Cetirizin (10 mg)	34,17	33,14	34,94	33,33	33,82
R06AE09	Levocabetirizin (5 mg)	0,08	0,07	0,08	0,08	0,07
R06AX	Andre antihistaminer til systemisk bruk	21,61	23,46	27,45	29,20	30,64
R06AX13	Loratadin (10 mg)	7,94	7,08	7,27	6,71	6,03
R06AX22	Ebastin (10 mg)	1,56	1,56	1,55	1,77	1,81
R06AX26	Feksofenadin (12 mg)	3,59	3,91	4,39	4,85	5,11
R06AX27	Desloratadin (5 mg)	8,53	10,91	14,24	15,86	17,68
R06AX28	Rupatadin (10 mg)				0,00	0,01
R06AX29	Bilastin (20 mg)			0,00	0,00	0,00
R07	Andre preparater med virkning på respirasjonssystemet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
R07AX	Andre preparater med virkning på respirasjonssystemet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
R07AX02	Ivakaftor (0,3 g)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
R07AX30	Ivakaftor og lumakaftor (4 tabl)					0,00

1) Omfatter salg av preparater uten markedsføringstillatelse i Norge.

Sanseorganer

Sensory organs

S01	Øyemidler Ophthalmologicals
S02	Øremidler (kun salg i kroner) Otologicals (sales in NOK only)
S03	Øye- og øremidler (kun salg i kroner) Ophthalmological and otological preparations (sales in NOK only)

Salg pr ATC 3. nivå for gruppe S - Sanseorganer

Sales per ATC 3rd level for ATC group S - Sensory organs

ATC	ATC level name	mill NOK (AUP)				
		2012	2013	2014	2015	2016
S01A	Antiinfectives	67,4	62,2	64,6	63,7	65,0
S01B	Antiinflammatory agents	25,9	29,5	31,5	37,9	40,9
S01C	Antiinflammatory agents and antiinfectives in combination	15,6	14,7	15,6	14,4	13,4
S01E	Antiglaucoma preparations and miotics	142,2	133,3	136,2	141,8	150,0
S01F	Mydriatics and cycloplegics	3,2	3,2	3,3	3,4	3,5
S01G	Decongestants and antiallergics	68,8	68,0	79,9	77,4	79,1
S01H	Local anesthetics	2,3	2,3	2,5	2,6	2,6
S01J	Diagnostic agents	1,7	1,7	1,7	1,6	1,7
S01L	Ocular vascular disorder agents	53,0	78,0	111,6	126,7	136,7
S01X	Other ophthalmologicals	53,8	62,5	69,5	81,3	98,0
S02A	Antiinfectives	1,8	1,6	1,5	1,2	1,0
S02B	Corticosteroids	2,0	2,2	2,3	2,2	1,5
S02C	Corticosteroids and antiinfectives in combination			1,1	1,3	1,9
S03C	Corticosteroids and antiinfectives in combination	13,7	13,0	13,8	12,7	13,2

ATC gruppe S

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2012	2013	2014	2015	2016
S01	Øyemidler	19,29	19,11	19,04	19,10	18,97
S01E	Glaukommidler og miotika	19,29	19,11	19,04	19,10	18,97
S01EA	Sympatomimetika¹⁾	0,66	0,72	0,75	0,74	0,69
S01EA03	Apraklonidin	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
S01EA05	Brimonidin	0,65	0,71	0,74	0,73	0,68
S01EB	Parasympatomimetika¹⁾	0,09	0,06	0,05	0,05	0,04
S01EB01	Pilocarpin (0,4 ml) ²⁾	0,09	0,06	0,05	0,05	0,04
S01EC	Karboanhydrasehemmere	1,50	1,50	1,52	1,63	1,80
S01EC01	Acetazolamid (0,75 g) ²⁾	0,10	0,09	0,08	0,10	0,09
S01EC03	Dorzolamid (0,3 ml)	0,30	0,28	0,30	0,33	0,37
S01EC04	Brinzolamid (0,2 ml)	1,09	1,13	1,14	1,14	1,14
S01EC54	Brinzolamid, kombinasjoner				0,07	0,20
S01ED	Betablokkere¹⁾	11,01	10,74	10,45	10,42	10,25
S01ED01	Timolol	5,63	5,50	5,24	5,22	4,99
S01ED02	Betaxolol	0,24	0,21	0,18	0,16	0,13
S01ED51	Timolol, kombinasjoner	5,14	5,04	5,03	5,04	5,14
S01EE	Prostaglandinanaloger¹⁾	6,04	6,09	6,27	6,25	6,19
S01EE01	Latanoprost	3,87	3,67	3,85	3,86	3,84
S01EE03	Bimatoprost	0,38	0,43	0,43	0,42	0,42
S01EE04	Travoprost	1,03	1,05	0,98	0,88	0,78
S01EE05	Tafluprost	0,75	0,93	1,01	1,09	1,15

1) DDD er basert på doseringshyppighet og dose. Dose er enkeltdose (0,1 ml) eller volum av endosebeholder.

The DDGs are based on administration frequencies and single dose. A single dose corresponds to 0.1 ml or the volume of one package (for single use packages).

2) Inkluderer salg av preparater uten markedsføringstillatelse i Norge.

Varia

Various

V01	Allergener ¹⁾ Allergens ¹⁾
V03	Alle andre terapeutiske preparater All other therapeutic products
V04	Diagnostika (utelatt) Diagnostic agents (not included)
V06	Ernæringstilskudd (utelatt) General nutrients (not included)
V07	Alle andre ikke-terapeutiske preparater (utelatt) All other non-therapeutic products (not included)
V08	Kontrastmidler (utelatt) Contrast media (not included)
V09	Radiofarmaka til diagnostisk bruk (utelatt) Diagnostic radiopharmaceuticals (not included)
V10	Radiofarmaka til terapeutisk bruk (utelatt) Therapeutic radiopharmaceuticals (not included)

Salg pr ATC 3. nivå for gruppe V - Varia

Sales per ATC 3rd level for ATC group V - Various

ATC	ATC level name	mill NOK (AUP) ¹⁾				
		2012	2013	2014	2015	2016
V01A	Allergens	38,5	41,5	55,6	71,6	84,2
V03A	All other therapeutic products	48,5	50,2	56,4	58,5	71,9

ATC	ATC level name	Number of packages/year				
		2012	2013	2014	2015	2016
V01A	Allergener²⁾	24444	25578	27691	31318	33986
V01AA02	Gresspollen	13046	14474	15719	18664	21434
V01AA03	Husstøv	979	1016	1050	1109	935
V01AA05	Trepollen (bjørk)	8614	8185	9045	9499	9665
V01AA07	Insekter	515	541	499	557	511
V01AA10	Blomster	269	252	213	157	82
V01AA11	Dyr	1021	1110	1165	1332	1359

1) Kun salg av legemidler med markedsføringstillatelse.

2) Inkluderer salg av preparater uten markedsføringstillatelse i Norge.

ATC gruppe V

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2012	2013	2014	2015	2016
V03	Alle andre terapeutiske preparater	0,22	0,22	0,26	0,27	0,29
V03A	Alle andre terapeutiske preparater¹⁾	0,22	0,22	0,26	0,27	0,29
V03AE	Midler mot hyperkalemi og hyperfosfatemi	0,18	0,18	0,20	0,22	0,23
V03AE01	Polystyrensulfonat (45 g)	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02
V03AE02	Sevelamer (6,4 g)	0,11	0,11	0,13	0,13	0,14
V03AE03	Lantanum karbonat (2,25 g)	0,05	0,05	0,05	0,06	0,07
V03AE07	Kalsiumacetat (6 g)	0,00	0,00			
V03AF	Midler som motvirker toksisitet av antineoplastiske midler	0,04	0,05	0,05	0,05	0,06
V03AF03	Kalsiumfolinat (60 mg)	0,04	0,05	0,05	0,05	0,06
V03AF07	Rasburikase (14 mg)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

1) Bare de ATC nivåer der DDD er fastsatt er tatt med.

Only ATC levels where DDDs are assigned are included.

Alterations in ATC codes and DDDs valid from January 2017

Alterations in ATC codes and DDDs valid from January 2017 are listed below. A cumulative list showing all the ATC/DDD alterations made is also available on the website: www.whocc.no

ATC alterations:

Previous ATC code	ATC level name	New ATC code
A10BX04	exenatide	A10BJ01
A10BX07	liraglutide	A10BJ02
A10BX10	lixisenatide	A10BJ03
A10BX14	dulaglutide	A10BJ05
A10BX09	dapagliflozin	A10BK01
A10BX12	empagliflozin	A10BK03
L01BA01	methotrexate	L04AX03 ¹⁾
N02AA59	codeine and paracetamol	N02AJ06 ²⁾
N02AX52	tramadol and paracetamol	N02AJ13 ²⁾
L04AC06	mepolizumab	R03DX09

DDD alterations:

ATC code	ATC level name	Previous DDD	New DDD
G03XB01	mifepristone	0.6 g O	0.2 g O
J02AC04	posaconazole	0.8 g O, P	0.3 g O, P

¹⁾Change only valid for prefilled vials/pens used for treatment of non-cancer indications.

²⁾A new ATC 4th level *N02AJ Opioids in combination with non-opioid analgetics* has been established. For further details regarding the new classification and the ATC alterations, see the website www.whocc.no. In the above list only ATC codes where there are products available in Norway is included.

Utgitt av Folkehelseinstituttet
Published by Norwegian Institute of Public Health
Mars/March 2017

Bestilling/Order:

Kun tilgjengelig som PDF. Lastes ned fra www.fhi.no

Only available as PDF from www.fhi.no

ISBN: 978-82-8082-826-2 elektronisk utgave / electronic version

ISSN: 1890-9647